

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता

प्रथमं काण्डं

Version Notes:

This is now the current Version 3.1 dated July 31, 2025.

1. This replaces the earlier version 3.0 dated June 30, 2024.
2. This version has been updated with the errors found and reported till July 31, 2025.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.1	dated 31st May 2019
2nd	Version Number	1.0	dated 31st March 2020
3rd	Version Number	1.1	dated 30th June 2020
4th	Version Number	1.2	dated 31st Aug 2020
5th	Version Number	2.0	dated 30th June 2021
6th	Version Number	2.0	dated 31st Oct 2021
7th	Version Number	2.1	dated 31st Aug 2022
8th	Version Number	2.2	dated 31st Oct 2023
9th	Version Number	3.0	dated 30th June 2024
10th	Version Number	3.1	dated 31st July 2025

Table of Contents

1	कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डं	16
1.1	प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः दर्शपूर्णमासौ	16
1.2	प्रथमकाण्डेद्वितीयः प्रश्नःअग्निष्टोमे क्रयः	32
1.3	प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः अग्निष्टोमे पशुः	49
1.4	प्रथमकाण्डेचतुर्थः प्रश्नः सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः	66
1.4.1	Annexure for 1.4	93
1.5	प्रथमकाण्डेपञ्चमः प्रश्नः पुनराधानं	94
1.5.1	Annexure for 1.5	122
1.6	प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः याजमानकाण्डं	123
1.7	प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः याजमान-ब्राह्मणं	148
1.8	प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः राजसूयः	173

=====

Introduction and Notes

This Taittirya SamhitA book is being compiled for the benefit of Veda Students for learning, with no commercial purpose. There will be seven volumes, one book/volume for each Kandam (Major Section). This book is being published in Sanskrit, Tamil and Malayalam languages.

These books are strictly for learning under the guidance of a qualified Vedic Guru and not meant for self-learning.

We thank our guides, **Shri Ganapathy Sharma and Shri Subramania Sharma**, with our namaskarams, who inspired us to compile this book.

We would also like to thank some well wishers who have provided the Transliterationcoding for this compilation.

Sources of reference:

We have referred the following four books extensively for the compilation:

1. Taittirya SamhitA printed by Mysore Branch Press in 1894. This has the complete Krishna Yayur Veda Taittirya SamhitA work of great Scholar Shri Bhatta Bhaskara Misra.
2. Taittirya SamhitA printed by Anandashram Press in 1862 containing the work of great Scholar Shri Sayanacharya.
3. Taittirya SamhitA printed by Swadyaya Mandal containing the work of great Vedic Scholar (Padma Bhushan) Shri Damodar Satwalekar. (Fourth Edition - year 1983)
4. Taittirya SamhitA printed by Narasimha Priya Trust, Chennai containing the compilation done by great Vedic Scholars Shri Krishnamurthi Sastri and Shri Ganeshwar Dravid. (Second Edition - year 2008)

There are very minor differences when we compared these books. The level of details, representation of letters, marking of avagraham and the way padams of the words are joined or split varies as they have been compiled at different period of times and also for different sets of target audience/learners.

Kindly refer to our notes/explanations given below.

Details of Taittirya SamhitA:

The Taittirya SamhitA has Seven Kandams (Major Sections), 44 Prasnas (Subjects), 651 Anuvakams (Chapters within a Subject) and a total of 2198 Panchatis. The total Padams are 109287.

The details are given in a table below:

	Prasna	Anuvakam	Panchati	Padams
Kandam 1	8	146	342	16572
Kandam 2	6	75	384	19273
Kandam 3	5	55	206	10622
Kandam 4	7	82	279	14095
Kandam 5	7	120	403	19404
Kandam 6	6	66	333	16981
Kandam 7	5	107	251	12340
Total	44	651	2198	109287

Conventions/Symbols used in this book:

We have used normal conventions for gm, gg, avagraham, Anunaasikam as in other books that have been released.

Panchatis: A Panchati (“Pancha Shati”, which means a stanza consists of normally 50 padams, which may vary some times based on the combination of the padams by the composer Rishi), representing a set of Mantras. A Panchati in SamhitA need not end with a Ruk-Stop symbol (|). (Vedic full-stop). The last Padam in a Panchati may be taken together with the first Padam of the following Panchati as per the Vedic Chanting rules/conventions. Panchati end is significant for the purpose of count of the Padams in a Panchati. Each Panchati is given a number, at the beginning, with reference to its Kandam, Prasna, Anuvakam and Panchati as generally represented in four-level numbering in these books.

The end of the Panchati is marked with the symbol ‘ [ ] ’ (square bracket) when it is rendered along with the next Panchati together. Additional ‘ — ’ hyphen is also added to indicate that the Padam is split for continuous rendering. When a Panchati ends in a Ruk, the normal separator (Ruk-Stop) symbol ‘ | ’ is used. An Anuvaham will always end with a Ruk. Under each of the Prasna (Subject), the Panchati numbers are serially marked at end.

Note: The books containing the works of Bhatta Bhaskaracharya and Sayanacharya end the Panchati with the Padam.

Example: 1.1.7.1 end of the Panchati -10 is चक्षुः ।

This is followed by the first padam of Panchati 11, as दृ॒ह्.

Since we need to render it together, in this book, it is represented as

चक्षुः – [ ] at the end of Panchati 10 and the Panchati 11 will start as दृ॒ह्.

The visargam of cakshu: becomes 'r'. This 'r' may be retained with cakshu, in Tamil and Malayalam based on the convention used in the languages.

Korvai(Chain) Statement as formula:

Our Rishis, Saints and Scholars have defined methods by which the Veda Mantras are not altered. Then they have created check points/control systems in place so that the student memorises the Veda correctly/accurately. The System is different in its practical implementation in the four Vedas as per Scholars. In (Krishna Yajur Veda) Taittiriya SamhitA, there is a korvai (chain) at the end of each Chapter(Anuvakam). This is represented in brackets in bold letters with the reference number of respective Anuvakam in that Prasna as (A1) (A2) etc. in this book. The Korvai statement helps the students with the count of the Padams in an Anuvakam and how to keep control totals of the total Padams in the Panchatis and Anuvakam.

Korvai for Anuvakam:

How Korvai provides relations of Padams in a Panchati for an Anuvakam:

1. If an Anuvakam has only one and one Panchati, the number of Padams may be less than 50 but not more than 75. The count is indicated in the Korvai below the Anuvakam.

a) Example of Single Panchati Anuvakam with less than 50 Padams:

1.1.1.1- (इ॒षे-त्रि॒चत्वारि॑ंशत्) (A1)

The Korvai indicates that starting with the first Padam “इ॒षे” there are **43** Padams in that single Panchati Anuvakam.

b) Example of Single Panchati Anuvakam with more than 50 Padams:

Example: Take 1.1.3.1, the korvai is (सो॒मे॒न-ना॒ष्टौ च॑) (A3)

This is a key that indicates that there are eight padams after the word and

सो॒मे॒न ; is the 50th Padam (key word). Words in mantra form that come after the key word सो॒मे॒न are ( ) त्वा ऽ॒त॒न॒च्मि॒न्द्रा॒य द॒धि॒वि॒ष्णो॑ ह॒व्य॒ꣳ र॒क्ष॒स्व । The padam for the above part, as per Pada Paatam is

त्वा । आ (एति) । त॒न॒च्मि॒ । इ॒न्द्रा॒य ।

द॒धि । वि॒ष्णो (इति) । ह॒व्य॒म् । र॒क्ष॒स्व । (eight in number)

Note: when ‘आ’ is represented distinctly as a Padam, the Pada Paatam gives it as एति which is derived out of आ+इति.

Korvai hints that there should be eight padams, as per pada paatam, after

सोमे॑न॒. Please note the wording is सोमे॑-नाष्टौ॑ च॒ (as in korvai) is

सोमे॑न॒ + अष्टौ॑ च॒, in which न॒ + अ॒ becomes 'ना' as per vowel Sandhi.

This clearly indicates that there are **58 Padams** in that Anuvakam.

2. If the Anuvham has more than two Panchatis, the first and succeeding Panchatis will be of the Padam count of 50 only. The Last Panchati may have less than 50 Padams but generally not more than 75.
3. If the last Panchati of the Anuvakam has more than 50 Padams, the 50th Padam will be indicated separately, in our book it is represented as ( ) and number of Panchatis after 50 Padams will be indicated in the count with reference to the 50th Padam indicated in the Korvai.

Take the Example of 1.1.9 :

This has three Panchatis, first and second has 50 Padams each and the third Panchati has 61.

(दे॒वय॑ज॒न्यै॑ ब्र॒जं – त॒म॒तो॑ मा – वि॒र॒प्ति॑न् – ने॒का॑द॒श च॒) (A9)

The Korvai gives the 50th Padam control of Panchati 1,2 and 3 of the

Anuvakam. It Indicates the after वि॒र॒प्ति॑न्, 50th Padam of the third Panchati, there are 11 more Padams indicating there are 50+11 = 61 Padams in the third Panchati.

4. If the last Panchati of the Anuvakam has less than 50 Padams, the count is indicated at the end.

Take the Example of 1.1.2

(स॒ह॒स्र॑व॒ल्शा॑-अ॒ष्टा॒त्रि॒ंश॑च्च॒) (A2)

This Anuvakam has two Panchatis, first one 50 Padams and the second one 38. The Korvai below clearly gives that there are 38 Padams after the 50th Padam (end of first Panchati) giving a control of 88 Padams in that Anuvakam.

5. If the last Panchati of the Anuvakam has exactly 50 Padams, the 50th Padam is given as reference in the Korvai at the end of the Anuvakam and there will be no count of numbers mentioned.

2.1.8.5 - (असौ – शृणाति – मिथुनानां – नयति – यच्छति) (A8)

The first four words represent the 50th Padam of the first four Panchatis as control reference. The last Panchati of the Anuvakam has exactly 50 Padams

ending with “यच्छति”. Therefore no count is given but the reference to the 50th

Padam as “यच्छति” is indicated.

The Check is complete now! The Students in ancient times were compulsorily taught the Pada Paatam. Nowadays it may be restricted to Veda Paatashalas only. The Korvais have their own swarams and the Korvais were memorised by the students. The Korvais will be different for every Anuvakam with reference to different key words and the counts. The Korvai for two or more Anuvakams may be combined. A student can check his own learning in this system.

We have marked ( ) bracket after the key word given in the Korvai, when that word occurs in the middle of the Panchati.

Anuvaka-Korvai for Prasna:

At the end of a Prasna, a Korvai is given with the first padam/word of all the Anuvakams and also indicate how many Anuvakams are there.

e.g. Anuvaka-Korvai for Prasna 1 of Kandam 1, represented as 1.1, is

इ॒षे त्वा – य॒ज्ञस्य – शु॒न्ध॒ध्वं – क॒र्म॒णे वां – दे॒वो –
ऽव॒धू॒तं – धु॒ष्टिः – सं व॑पा – म्या द॑दे – प्र॒त्यु॒ष्टं – कृ॒ष्णो॑ऽसि –
भु॒वन॑म॒सि – वा॒ज॒स्यो – भा वां – च॒तु॒र्द॒श ।

The Korvai at the end indicates that there are 14 Anuvahams. (highlighted)
A different type of Korvai is given in short, indicating the first and last

Padam of the Prasna, e.g for 1.1 is इ॒षे त्वा – क॒ल्प॒याति ।

Special Korvai Type 1:

This korvai gives the first padam of the 1st, 11th, 21st Panchatis of a Prasna (in increments of ten panchatis). This is not indicated or printed in all books.

Example for 1.1 is इ॒षे – दृ॒ह – भु॒व॒न – म॒ष्टा॒वि॒ंश॒तिः ।

The count number of AshtAvigmsati indicates that there are total 28 Panchatis in that Prasna.

Special Korvai Type 2:

Our Rishis/composers have given an additional method of Korvai so that the Students can keep control, memorise a set of Panchatis or Anuvakams or a Prasna. This will have the first padam and last Padam of the Anuvaham/Ruk/Chandas in that Panchati/Anuvaham depending on the coverage of this type of Special Korvai. This Korvai is used mainly when the mantra has repetitive similar statements, similar statements which may per se make it difficult to memorise.

We are giving below an example, with the known Mantra, which will make student understand the concept of this Type of Special Korvai.

The Mantra termed **Mrugaram** appears in Section 1.20 of Udaka Shanti starting with “Agnar Manve” and ending with “prataraana AyuH”.

This Mantra is from Taittiriya SamhitA Kanda 4 Prasna 7. Panchatis 4.7.15.1 to 4.7.15.7.

There are Ruks/ statements ending with “**Munjatvam(gm)hasaH, MunjatamaagasaH , MunchantvenasaH and Munchatama(gm)hasaH.**

We would have definitely had our own difficulties to memorise this !.

This Prasna has a normal Anuvaka Korvai. But a Special Korvai as explained above, follows at the end of Anuvakam for control. It is reproduced below:

Special Korvai for Anuvaakam A-15

(अग्ने॑र्मन्वे॒ – यस्ये॒द– मिन्द्र॑स्य – यः॑ सं॒ ग्रा॒ममिन्द्र॑ – स नो॑ मुञ्च॒
त्व॑ ह॒सः । मन्वे॑ वा॒न्ता नो॑ मुञ्च॒तमा॑ग॒सः ।
यो वां॑ – वा॒यो– रु॒प – रथी॑तमौ – यद॑या॒त–म॒श्विनौ॑ – तौ नो॑ मुञ्च॒त
मा॑ग॒सः । मरु॑ता॒न्– ति॒ग्मं – मरु॑तो – दे॒वानां॑ – य॒दिदं॑ वि॒श्वान् – ते
नो॑ मुञ्च॒न्त्वेन॑सः । अनु॑ न – उ॒र्वी – द्या॒वापृ॑थि॒वी
ते नो॑ मुञ्च॒तम॑ह॒सो यत्तै॑ । च॒तुर॑ ह॒सः षा॒डाग॑सश्च॒तुरे॑न॒सो
द्वि॒रह॑सः ।

The Korvai gives the first part of the Ruk/Chandas that end with

मुञ्च॒त्व॑ ह॒सः, मुञ्च॒तमा॑ग॒सः, मुञ्च॒न्त्वेन॑सः and

मुञ्च॒तम॑ह॒सः.

Please refer to Mrugara Mantra in Udaka Shanti. At the end it

gives a control that मुञ्च॒त्व॑ ह॒सः appears **four** times,

मुञ्च॒तमा॑ग॒सः **six** times, मुञ्च॒न्त्वेन॑सः **four** times and

मुञ्च॒तम॑ह॒सः **two** times. (marked in yellow).

If a Student understands this Korvai it becomes easy for his learning and also gets a control of “how to memorise”. This type of Korvai may apply differently at different situations based on the

---

complexity and the subject matter contained in that Anuvakam/Prasnam.

Kanda Korvai :

This Korvai gives first padam of all Prasnam in that Kandam. For Example, in First Kandam there are Eight Prasnam. The Korvai is starting padam of all the eight Prasnam is as follows:-

(इ॒ष-आ॒पो-दे॒वस्या-ऽ॒ ददे॒-दे॒वासु॒राः-सं त्वा॑-पा॒कय॒ज्ञ-म॒नु॒म॒त्यै ।)

Please observe from the above korvai that each word represents first padam of each prasnam till all the 8 Prasnam. This Korvai comes only after the End of the Kandam.

The various types of korvai mantras are given in a box at the end of the Prasna/Kandam clearly indicating what type of korvai it is.

Representation of Avagraham(ऽ) in the Book:

We find that the Avagraham symbol has been used with different meaning/indications in our source books of reference. This may not match strictly with the grammar rules that one studies; but the authors try to indicate

that there is a Padam with आ by marking ऽ, sometimes there is no

perceived need for double avagraham since the previous letter is extended to a Dheerga letter or a single avagraham would suffice.

The observations are:

1. Bhatta Bhaskaracharya's book uses less avagrahams. When there is a

Padam , आ, a marking ऽ is being made.

2. Book containing works of Sayanacharya and Satwalekar use similar styles of marking Avagraham though there are minor differences in the approach to indicate the **constituent sound**.
3. Book by Narasimha Priya Trust uses extra avagraham in some places

selectively to indicate the the existence of letter 'अ' with extra marking

of avagraha symbol ऽ.

We have marked the Avagraham as per the convention in the books containing the work of Sayanacharya and Satwalekar. We have checked the Pada Padam for places where the extra avagraham indicates the

existence of ‘अ’ or ‘आ’ and marked with an* (asterisk mark).

The Student must refer to the Guru for the right extensions or extra rendering of Avagraha as per their Vedic School or branch. Our guides have specifically requested us to mark this difference in the books through an * symbol.

Expansion of Mantras given in Short form:

In certain places of the SamhitA, a full mantra is indicated in a short form, which is normally its first padam. This short form needs to be expanded and rendered while reciting SamhitA as per some Schools of Krishna Yajur Veda.

This is similar to the short forms that we have seen in Udaka Shanti.

We have indicated the short form with a symbol ‘>’ with a number in a raised font. At the end of Prasna, we have given a separate Annexure where we have provided the SamhitA reference of the short form where it appears as such and its expanded form with reference of the expanded mantra with Source reference in Taittirya SamhitA.

Example:

In **1.4.46.3** the short mantra form appears as “उदग्ने शुचयस्तव >¹”

The expanded form of that mantra is “उदग्ने शुचयस्तव शुक्रा भ्राजन्त ईरते । तव ज्योती ष्यर्चयः” ।

And this appears in the expanded form in **(TS 1-3-14-8)**

Second example is given for further understanding.

1.4.46.3 -वि ज्योतिषा >²

विज्योतिषा बृहता भात्यग्निरावि-र्विश्वानि कृणुतेमहित्वा ।

प्रादेवी-र्मायाः सहते-दुरेवाः शिशीते शृङ्गे रक्षसे विनिक्षे ।

(TS 1-2-14-7)

These are given in the Annexure at the end of 1.4 that is Fourth Prasna of first Kandam. Please note that if any expansion is there, that expansion is given at the end of that Prasnam as Annexure.

Additional Information:

1. The Book by Shri Satwalekar provides details of the Rishi , Chandas, Devata for the Taittirlya SamhitA which is rarely found in other books. This book indicates the 50th Padam of Panchatis used in Korvai which is not found in other books.
2. The Books containing the works of Shri Bhatta Bhakaracharya and Shri Sayanacharya give the Pada Paatam at the end of each Panchati or sometime the Prasna.
3. The Book compiled by Narasimha Priya Trust, Chennai provides the detailed count of Padams, Panchatis, Anuvakams and Prasnam at the end of each Kandam. This book provides easy rendering for students who want to learn the SamhitA. This book marks Dheerga Swaritam distinctly as other books follow Vedic traditional convention of marking Swaritam.

=====

Prarthanaa Mantras:

1. यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।
तस्य प्रकृतिलीनस्य यः परः स महेश्वरः ।
2. ऋत॑ सत्यं परं ब्रह्म॑ पुरुषं कृष्णपिङ्गलं ।
ऊर्ध्व॑रितं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः । (ओं नमः परमात्मने)
3. गणानां॑ त्वा गणपति॑ हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमं ।
ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत आनश्शृण्वन्नूतिभिः सीदसादनं ।
(श्री महागणपतये नमः)
4. तत्पुरुषाय विद्महे महासेनाय धीमहि । तन्नः षण्मुखः प्रचोदयात् । (कुमारगुरवे नमः)
5. प्रणो देवी सरस्वति वाजेभिर्वाजिनीवति । धीनामवित्र्यवतु । (महासरस्वत्यै नमः)
6. सदाशिव समारम्भां शंकराचार्य मध्यमां । अस्मदाचार्य पर्यन्तां वन्दे गुरु परंभरां ।
(श्री गुरुभ्यो नमः)
7. व्यासं वसिष्ठ नप्तारं शक्तेः पौत्रमकल्मषं । पराशरात्मजं वन्दे शुक तातं तपोनिधिं ।
व्यासाय विष्णुरूपाय व्यासरूपाय विष्णवे । नमो वै ब्रह्मनिधये वासिष्ठाय नमो नमः ।
(श्री वेदव्यासाय नमः)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमंकाण्डं

1.1 प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः दर्शपूर्णमासौ

TS 1.1.1.1

इ॒षे त्वो॒र्जे त्वा॑, वा॒यवः॑ स्थोपा॒यवः॑ स्थ दे॒वो वः॑ सवि॒ता प्रा॑र्पय॒तु
श्रेष्ठ॑तमा॒य क॑र्मण॒ आ प्या॑यद्ध्वम॒घ्निया॑ दे॒वभा॒ग-मूर्ज॑स्वतीः
पय॑स्वतीः प्र॒जाव॑ती-र॒नमी॒वा अ॑यक्ष्मा मा वः स्तेन॑ ई॒शत॑
मा ऽघ॑श॒सो रु॒द्रस्य॑ हे॒तिः परि॑ वो वृ॒णक्तु॑ ध्रु॒वा अ॒स्मिन्
गो॑पतौ स्या॒त ब॒ह्वीर् य॑ज॒मान॑स्य प॒शून् पा॑हि ॥ 1

(इ॒षे-त्रि॑च॒त्वारि॑शत्) (A1)

TS 1.1.2.1

य॒ज्ञस्य॑ घो॒षद॑सि प्र॒त्युष्ट॑ र॒क्षः प्र॒त्युष्टा॑ अ॒रात॑यः प्रे॒यम॑गाद्-धि॒षणा॑
ब॒र्.हि॒रच्छ॑ म॒नुना॑ कृ॒ता स्व॒धया॑ वि॒तष्टा॑ त आ व॑हन्ति क॒वयः॑
पु॒रस्ता॑द् दे॒वेभ्यो॑ जु॒ष्टमि॒ह ब॒र्.हि॒रास॑दे दे॒वानां॑ परि॒षूत॑म॒सि
व॒र्.षवृ॑द्धम॒सि दे॒वब॒र्.हि॒र्मा त्वा॑ ऽन्व॒ङ् मा ति॒र्यक् प॑र्व ते

रा॒द्ध्य॒ास॒मा-च्छे॒त्ता ते॒ मा रि॒षं दे॒वर्ब॒हिः श॒तव॒ल्.शं॒ वि रो॒ह
स॒हस्र॒वल्.शा [ ] 2

TS 1.1.2.2

वि व॒यꣳ रु॒हेम॑ पृ॒थि॒व्याः स॒प्चः पा॒हि सु॒स॒भृता॑ त्वा
सं भ॒रा॒म्यदि॒त्यै रा॒स्ना ऽसी॒न्द्रा॒ण्यै स॒न्नह॑नं पू॒षा ते॑ ग्र॒न्थिं
ग्र॒थ्नातु॑ स ते॒ मा ऽऽ स्था॒दिन्द्र॑स्य त्वा बा॒हुभ्या॑मुद्-यच्छे
बृ॒हस्प॑तेर् मूर्द॒ध्ना ह॒रा-म्यु॑र्वन्त॒रिक्ष॑मन्वि॒हि दे॒वङ्ग॑मम॒सि ॥ 3
(स॒हस्र॒वल्.शा-अ॒ष्टात्रि॑ꣳश॒च्य) (A2)

TS 1.1.3.1

शु॒न्ध॒ध्वं दै॒व्याय॑ क॒र्मणे॑ दे॒वय॑ज्यायै मा॒तरि॑श्च॒नो घ॒र्मो ऽसि॑ द्यौर॒सि
पृ॒थि॒व्यसि॑ वि॒श्वधा॑या अ॒सि प॒रमे॑ण॒ धाम्ना॑ दृꣳह॒स्व मा ह्वा॒र् वसू॑नां
प॒वि॒त्रम॑सि श॒तधा॑रं व॒सूनां॑ प॒वि॒त्रम॑सि स॒हस्र॑धा॒रꣳ हु॒तः स्तो॒को
हु॒तो द्र॒प्सो ऽग्नये॑ बृ॒हते॑ ना॒काय॑ स्वाहा द्या॒वापृ॑थि॒वीभ्याꣳ
सा वि॒श्वायुः॑ सा वि॒श्वव्य॑चाः सा वि॒श्वकर्मा॑ सं पृ॒च्य॒ध्व-मृ॑तावरी
-रू॒र्मिणी॑र्म॒धुम॑त्त॒मा म॒न्द्रा ध॑नस्य सा॒तये॑ सोमे॒न ( )

त्वाऽऽ तन॑च्मीन्द्राय॑ दधि॑ विष्णो॑ हव्य॑ रक्ष॑स्व ॥ 4

(सोमे॑-नाष्टौ च) (A3)

TS 1.1.4.1

कर्म॑णे वां दे॒वेभ्यः॑ श॒केयं॑ वैषा॒य त्वा॑ प्रत्युष्ट॑ रक्षः॑ प्रत्युष्टा
अ॒रातयो॑ धूर॒सि धूर्व॑ धूर्व॒न्तं धूर्व॑ तं यो॑ ऽस्मान् धूर्व॑ति तं धूर्व॑यं
वयं॑ धूर्वा॒मस्त्वं दे॒वाना॑म॒सि स॒स्नित॑मं प॒प्रित॑मं जुष्ट॑तमं वह्नि॑तमं
दे॒वहू॑तम-म॒हुत॑म॒सि ह॒विर्द्धानं॑ दृ॒हस्व॑ मा ह्यार् मि॒त्रस्य॑ त्वा
चक्षु॑षा प्रेक्षे॒ मा भेर्मा॑ सं वि॒क्था मा॑ त्वा -[ ] 5

TS 1.1.4.2

हि॒सिष-मु॒रु वा॑ताय दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ ऽश्विनो॑र्बा॒हुभ्यां॑
पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या-म॒ग्नये॑ जुष्टं॑ निर्व॒पाम्य॒ग्नीषो॑मा॒भ्या-मि॒दं दे॒वाना-
मि॒दमु॑ नः स॒ह स्फा॒त्यै त्वा॑ ना॒रात्यै॑ सु॒वर॑भि वि ख्ये॑षं वैश्वान॑रं
ज्योति॑र् दृ॒हन्तां॑ दुर्या॒ द्यावा॑पृथि॒व्यो-रु॒र्वन्तरि॑क्ष मन्वि-
ह्यदि॑त्यास्त्वोप॒स्थे सा॒दया॒म्यग्ने॑ हव्य॑ रक्ष॑स्व ॥ 6

(मा त्वा-षट्च॑त्वारि॒शच्च) (A4)

TS 1.1.5.1

दे॒वो वः॑ स॒वि॒तो॒त् पु॒ना॒त्वच्छि॑द्रेण प॒वि॒त्रेण॑ व॒सोः॑ सूर्य॑स्य
रश्मि॑भि-रापो॑ दे॒वीर॒ग्रेपु॑वो अ॒ग्रेगु॑वो ऽग्र इ॒मं य॑ज्ञं न॒य॒ताग्रे॑
य॒ज्ञप॑तिं ध॒त्तयु॑ष्मानिन्द्रो॑ ऽवृणी॑त वृ॒त्रतू॑र्ये यू॒यमिन्द्र॑मवृणी॑द्ध्वं
वृ॒त्रतू॑र्येप्रोक्षि॑ताः स्था-ग्नये॑ वो जुष्टं॑ प्रोक्षा॒म्यग्नी॑षोमा॒भ्याञ्
शु॒न्ध॑द्ध्वं दै॒व्याय॑ कर्म॑णे दे॒वय॑ज्याया अव॑धूतञ् रक्षो॑ ऽव॑धूता
अ॒रा॒तयो॑ ऽदि॒त्यास्त्व॑ग॒सि प्र॑ति त्वा -[ ] 7

TS 1.1.5.2

पृथि॑वी वे॒त्त्व-धि॑षवणम॒सि वा॒नस्प॑त्यं प्र॒ति त्वा
ऽदि॒त्यास्त्व॑ग्-वे॒त्त्वग्ने-स्त॑नूर॒सि वा॒चो वि॒सर्ज॑नं दे॒ववी॑तये त्वा
गृ॒ह्णा-म्य॑द्रि॒रसि॑ वा॒नस्प॑त्यः स इ॒दं दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यञ् सु॒शमि॑ शमि-
ष्वे॒षमा॑ व॒दोर्ज॑मा व॒द द्यु॒मद्-व॑दत व॒यञ् स॑ङ्घा॒तं जै॑ष्म
व॒र्षवृ॑द्धम॒सि प्र॑ति त्वा व॒र्षवृ॑द्धं वे॒त्तु परा॑पूतञ् रक्षः॑ परा॑पूता
अ॒रा॒तयो॑ रक्ष॑सां भा॒गो ( ) ऽसि॑ वा॒युर्वो॑ वि वि॒नक्तु॑ दे॒वो वः॑ स॒वि॒ता
हि॒रण्य॑पाणिः प्र॒ति गृ॑ह्णातु ॥ 8

(त्वा-भा॒ग-एका॑दश च) (A5)

TS 1.1.6.1

अव॑धू॒तꣳ र॒क्षो ऽव॑धू॒ता अ॒रा॒तयो ऽदि॒त्यास्त्व॑ग॒सि प्र॒ति त्वा पृ॒थि॒वी
 वै॒त्तु दि॒वः स्क्र॑भ॒निर॑सि प्र॒ति त्वा ऽदि॒त्यास्त्व॑ग्-वै॒त्तु धि॒षणा ऽसि
 पर्व॑त्या प्र॒ति त्वा दि॒वः स्क्र॑भ॒निर्वै॒त्तु धि॒षणा ऽसि पा॒र्व॒तेयी प्र॒ति त्वा
 पर्व॑ति वै॒त्तु दे॒वस्य॑ त्वा स॒वि॒तुः प्र॒स॒वे ऽश्वि॑नो॒र्बा॒हुभ्यां
 पू॒ष्णोह॑स्ताभ्याम॒धि व॑पामि धान्यम॒सि धि॒नुहि दे॒वान् प्रा॒णाय॑ त्वा
 ( ) ऽपा॒नाय॑ त्वा व्या॒नाय॑ त्वा दी॒र्घाम॑नु प्र॒सि॒तिमा॑युषे धां दे॒वो वः
 स॒वि॒ता हि॒र॒ण्यपा॑णिः प्र॒ति गृ॑ह्णातु ॥ 9

(प्राणाय त्वा-पञ्चदश च) (A6)

TS 1.1.7.1

धृ॒ष्टि॒रसि॑ ब्र॒ह्म य॒च्छा-पा॒ग्ने ऽग्नि॑मा॒मादं॑ ज॒हि नि ष्क्र॑व्यादꣳ
 से॒धाऽऽ दे॒वय॑जं व॒ह नि॒र्दग्धꣳ र॒क्षो नि॒र्दग्धा अ॒रा॒तयो ध्रु॑वम॒सि
 पृ॒थि॒वीं दृ॒हाऽऽयु॑र्दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह स॒जा॒ता॒नस्मै॑ यज॒मा॒नाय॑ पर्यू॒ह
 ध॒र्त्रम॑स्यन्त॒रि॒क्षं दृ॒ह प्रा॒णं दृ॒हापा॑नं दृ॒ह स॒जा॒ता॒नस्मै॑
 यज॒मा॒नाय॑ पर्यू॒ह ध॒रुण॑म॒सि दि॒वं दृ॒ह चक्षु॑र् -[ ] 10

TS 1.1.7.2

दृ॒ह श्रो॑त्रं दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै य॒ज॒मा॒नाय॒ पर्यू॑ह॒ धर्मा॑सि दि॒शो
दृ॒ह योनिं॑ दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै य॒ज॒मा॒नाय॒ पर्यू॑ह॒ चितः॑
स्थ प्र॒जाम॒स्मै रयि॑म॒स्मै स॒जा॒ता॒न॒स्मै य॒ज॒मा॒नाय॒ पर्यू॑ह॒ भृगू॑णा
मङ्गि॑रसां तपसा तप्य॒ध्वं यानि॑ घ॒र्मे क॒पाला॑न्युप-चि॒न्वन्ति॑
वे॒धसः॑ ।

पू॒ष्णस्तान्यपि॑ व्रत इन्द्र॒वायू वि मुञ्च॑तां ॥ 11

(चक्षु – रष्टाचत्वारि॑शच्च) (A7)

TS 1.1.8.1

सं व॑पामि॒ समा॑पो अ॒दि॒भिर॑ग॒मत॒ समो॑ष॒धयो रसे॑न॒सं रे॒वती॑र्
ज॒गती॑भिर्म॒धुम॑तीर् म॒धुम॑तीभिः सृ॒ज्य॒ध्व-म॒द्भ्यः परि॑ प्र॒जाताः
स्थ सम॒द्भिः पृ॑च्य॒ध्वं जन॑यत्यै त्वा सं यौ॑म्य॒ग्नयै॑
त्वा ऽग्नी॑षोमा॒भ्यां म॒खस्य॑ शिरो ऽसि घ॒र्मो ऽसि॑ वि॒श्वायु॑-रुरु
प्र॒थस्वो॑रु ते य॒ज्ञप॑तिः प्रथ॒तां त्वचं॑ गृह्णी-ष्वान्तरि॒तं रक्षो॑ ऽन्तरि॒ता
अ॒रा॒तयो॑ दे॒वस्त्वा॑ सवि॒ता ( ) श्र॑पयतु॒ वर्षि॑ष्ठे अ॒धि ना॒के ऽग्नि॑स्ते

त॒नु॒वं॒ मा ऽति॑ धा॒ग॒ग्ने॑ ह॒व्य॒ꣳ रक्ष॑स्व सं ब्र॒ह्म॒णा पृ॑च्य-स्वैक॒ताय॑
स्वाहा॑ द्वि॒ताय॑ स्वाहा॑ त्रि॒ताय॑ स्वाहा॑ ॥ 12

(स॒वि॒ता-द्वावि॑ꣳशतिश्च) (A8)

TS 1.1.9.1

आ द॒द इन्द्र॑स्य बा॒हुर॑सि दक्षि॑णः स॒हस्र॑भृष्टिः श॒तते॑जावा॒युर॑सि
ति॒ग्मते॑जाः पृथि॑वि देव॒यज॑-न्योष॑द्ध्यास्ते मूलं॑ मा हिꣳसिष॑-
मप॑हतो ऽरुः पृथि॒व्यै व्रजं॑ गच्छ गो॒स्थानं॑ ँवर्ष॑तु ते द्यौर्ब॑धान
दे॒व स॒वितः॑ पर॒मस्यां॑ परा॒वति॑ श॒तेन॑ पा॒शैर्यो॑ ऽस्मान् द्वेष्टि॑ यं च व॒यं
द्विष्म॑स्तम॒तो मा मौ॑गप॒हतो ऽरुः॑ पृथि॒व्यै दे॒वय॑जन्यै व्रजं॑ -[ ] 13

TS 1.1.9.2

गच्छ गो॒स्थानं॑ ँवर्ष॑तु ते द्यौर्ब॑धान दे॒व स॒वितः॑ पर॒मस्यां॑
परा॒वति॑ श॒तेन॑ पा॒शैर्यो॑ ऽस्मान् द्वेष्टि॑ यं च व॒यं द्विष्म॑स्तम॒तो मा
मौ॑गप॒हतो ऽरुः॑ पृथि॒व्या अ॑दे॒वय॑जनो व्रजं॑ गच्छ गो॒स्थानं॑ ँवर्ष॑तु
ते द्यौर्ब॑धान दे॒व स॒वितः॑ पर॒मस्यां॑ परा॒वति॑ श॒तेन॑
पा॒शैर्यो॑ ऽस्मान् द्वेष्टि॑ यं च व॒यं द्विष्म॑स्तम॒तो मा -[ ] 14

TS 1.1.9.3

मौ-गररुस्ते दिवं मा स्कान्. वसवस्त्वा परि गृह्णन्तु गायत्रेण
छन्दसा रुद्रास्त्वा परि गृह्णन्तु त्रैष्टुभेन छन्दसा ऽऽदित्यास्त्वा परि
गृह्णन्तु जागतेन छन्दसा देवस्य सवितुः सवे कर्म कृण्वन्ति वेधस
ऋतम-स्यृतसदनम-स्यृतश्रीरसि धा असि स्वधा अस्युर्वी चासि
वस्वी चासि पुरा क्रूरस्य विसृपो विरफिश्न् ( ) नुदादाय पृथिवीं
जीरदानुर्यामैरयन् चन्द्रमसि स्वधाभिस्तां धीरासो
अनुदृश्य यजन्ते ॥ 15

(देवयजन्यै व्रजं-तमतो मा-विरफिश्न्-नेकादश च) (A9)

TS 1.1.10.1

प्रत्युष्ट् रक्षः प्रत्युष्टा अरातयो ऽग्नेर्वस्तेजिष्ठेन तेजसा निष्टपामि
गोष्ठं मा निर्मृक्षं वाजिनं त्वा सपत्नसाह् सं मार्ज्मि वाचं प्राणं
चक्षुः श्रोत्रं प्रजां योनिं मा निर्मृक्षं वाजिनीं त्वा सपत्नसाही
सं मार्ज्म्या शासाना सौमनसं प्रजां सौभाग्यं तनूं ।
अग्नेरनुव्रता भूत्वा सं नह्ये सुकृताय कं ॥
सुप्रजसस्त्वा वयं सुपत्नीरुप -[ ] 16

TS 1.1.10.2

सेदिम ।

अग्ने॑ स॒प॒त्न॒दं॑भ॒न॒म॒द॒ब्धा॒सो॒ अ॒दा॑भ्यं ॥

इ॒मं वि॑ ष्यामि॒ वरु॑णस्य॒ पा॒शं य॑मब॒द्धी॒त स॒वि॒ता सु॒के॒तः ।

धा॒तुश्च॒ यो॒नौ सु॒कृ॒तस्य॑ लो॒के स्यो॒नं मे॑ स॒ह प॒त्या॑ करोमि ॥

स॒मा॒यु॒षा सं प्र॒जया॑ स॒म॒ग्ने वर्च॑सा पुनः ।

सं प॒त्नी प॒त्या ऽहं॑ गच्छे॒ स॒मा॒त्मा त॒नुवा॑ मम ॥

म॒ही॒नां प॒यो ऽस्यो॑ष॒धी॒नां र॒स॒स्तस्य॑ ते ऽक्षी॑यमाणस्य निर् -[ ] 17

TS 1.1.10.3

व॒पामि॑ म॒ही॒नां प॒यो ऽस्यो॑ष॒धी॒नां र॒सो ऽद॑ब्धेन त्वा चक्षु॒षा ऽवै॑क्षे

सु॒प्र॒जा॒स्त्वाय॑ तेजो॒ ऽसि॒ तेजो॑ ऽनु॒ प्रे-ह्य॒ग्नि॒स्ते तेजो॑ मा वि

नै-द॒ग्ने॒र्जि॒ह्वा ऽसि॑ सु॒भूर्दे॒वानां॑ धाम्ने॒धाम्ने॑ दे॒वेभ्यो॑ यजु॒षेय॑जु॒षे भव॑

शु॒क्रम॑सि॒ ज्योति॑रसि॒ तेजो॑ ऽसि॒ देवो॑ वः स॒वि॒तोत् पु॒ना॒त्वच्छि॑द्रेण

प॒वि॒त्रेण॑ व॒सोः सूर्य॑स्य र॒श्मि॒भिः शु॒क्रं ( ) त्वा॑ शु॒क्रायां॑ धाम्ने॒धाम्ने॑

दे॒वेभ्यो॑ यजु॒षेय॑जु॒षे गृ॒ह्णामि॑ ज्योति॒स्त्वा ज्योति॑-ष्य॒र्चि॒स्त्वा ऽर्चि॑षि

धाम्ने॒धाम्ने॑ दे॒वेभ्यो॑ यजु॒षेय॑जु॒षे गृ॒ह्णामि॑ ॥ 18

(उप-नी-रश्मिभिः शुक्रं-षोडश च) (A10)

TS 1.1.11.1

कृ॒ष्णो॑ ऽस्या॒खरे॒ष्ठो॑ ऽग्नये॑ त्वा स्वाहा वेदि॑रसि ब॒र्हिषे॑ त्वा स्वाहा
 ब॒र्हि॑रसि सु॒ग्भ्यस्त्वा॒ स्वाहा॑ दिवे॒ त्वा॒ ऽन्तरि॑क्षाय त्वा पृथि॒व्यै॑ त्वा
 स्व॒धा पि॒तृभ्य॑ ऊ॒र्गर्भव॑ ब॒र्हिष॑द्भ्य ऊ॒र्जा पृथि॑वीं
 गच्छ॑तवि॒ष्णोः॒ स्तूपो॑ ऽस्यू॒र्णाम्र॑दसं त्वा स्तृ॒णामि॑ स्वास॒स्थं दे॒वेभ्यो॑
 गन्ध॑र्वो ऽसि वि॒श्वाव॑सुर् वि॒श्वस्मा॑दी॒षतो॑ यज॑मानस्य परि॒धिरि॒ड
 ई॒डित॑इन्द्रस्य बा॒हुर॑सि -[ ] 19

TS 1.1.11.2

दक्षि॑णो यज॑मानस्य परि॒धिरि॒ड ई॒डितो॑ मि॒त्रावरु॑णौ त्वोत्तर॑तः परि
 धत्तां ध्रु॒वेण॑ ध॒र्मणा॑ यज॑मानस्य परि॒धिरि॒ड ई॒डितः॑ सूर्य॑स्त्वा
 पु॒रस्ता॑त् पातु॒ कस्या॑श्चिद॒भि॒शस्त्या॑वी॒तिहो॑त्रं त्वा कवे॑ द्यु॒मन्त॑
 समि॑धीम॒ह्यग्ने॑ बृ॒हन्त॑मद॒ध्वरे॑ वि॒शो यन्त्रे॑ स्थो वसू॒ना
 रु॒द्राणा॑-मादि॒त्याना॑ सद॑सि सीद जु॒हूरु॑प॒भृद् ध्रु॒वा ऽसि॑ घृ॒ताची॑
 नाम्ना॑ प्रि॒येण॑ नाम्ना॑ प्रि॒ये सद॑सि ( ) सीदै॒ता अस॑दन्थ् सु॒कृत॑स्य

लो॒के ता वि॒ष्णो पा॒हि पा॒हि य॒ज्ञं पा॒हि य॒ज्ञप॒तिं पा॒हि

मां य॒ज्ञनि॒यं ॥ 20

(बा॒हुर॒सि-प्रि॒ये स॒दसि॒-पञ्च॑द॒श च) (A11)

TS 1.1.12.1

भु॒वन॒मसि॒ वि प्र॑थ॒स्वाग्ने॒ यष्ट॑रि॒दं नमः॑ ।

जु॒ह्वे॒ह्यग्नि॒स्त्वा ह॑यति दे॒वय॒ज्याया॒ उप॑भृ॒देहि॑ दे॒वस्त्वा स॒विता
ह॑यति दे॒वय॒ज्याया॒ अग्ना॑विष्णू॒ मा वा॒मव॑ क्र॒मिषं॑ वि जि॒हाथां॑ मा
मा सं ता॒प्तं लो॒कं मे॑ लो॒ककृ॑तौ कृ॒णुतं॑ वि॒ष्णोः स्था॒नम॑सी॒त
इन्द्रो॑ अकृ॒णोद् वी॒र्या॑णि स॒मा॒रभ्यो॑र्ध्वो अ॒र्ध्वरो दि॑वि॒स्पृश॑म॒हुतो॑
( ) य॒ज्ञो य॒ज्ञप॑ते- रिन्द्रा॒वान्त् स्वा॑हा बृ॒हद्-भाः पा॒हि मा॑ ऽग्ने
दुश्च॑रि॒तादा॑ मा सु॒चरि॑ते भ॒ज म॒खस्य॑ शिरो॑ ऽसि॒ सं ज्यो॑तिषा
ज्यो॑तिरङ्क्तां ॥ 21

(अ॒हुत॑-ए॒कवि॑ंशतिश्च) (A12)

TS 1.1.13.1

वा॒जस्य॑ मा प्र॒सवे॑नो॒द्ग्रा॒भेणो॑-द॒ग्रभी॑त् ।

अथा॑ स॒पत्ना॒ं इन्द्रो॑ मे नि॒ग्रा॒भेणा॑ध॒रां अ॒कः ॥

उद्ग्रा॒भं च॑ नि॒ग्रा॒भं च॑ ब्र॒ह्म दे॒वा अ॒वीवृ॑धन् ।

अथा॑ स॒प॒त्नानि॑न्द्रा॒ग्नी मे॑ वि॒षू॒ची॒नान् व्य॑स्यतां ॥

व॒सु॒भ्यस्त्वा रु॒द्रे॒भ्यस्त्वा ऽऽदि॒त्ये॒भ्यस्त्वा ऽक्त॑ रिहा॒णा वि॒यन्तु॑ व॒यः ॥

प्र॒जां यो॑निं मा निर्मृ॑क्ष॒मा प्या॑यन्ता॒माप॑ ओष॒धयो॑

म॒रुतां॑ पृष॒तयः॑ स्थ दि॒वं –[ ] 22

TS 1.1.13.2

गच्छ॑ ततो॑ नो वृ॒ष्टिमे॑रय ।

आ॒यु॒ष्पा अ॒ग्ने ऽस्या॑यु॒र्मे पा॑हि चक्षु॒ष्पा अ॒ग्ने ऽसि॑ चक्षु॒र्मे पा॑हि

ध्रु॒वा ऽसि॑यं परि॒धिं पर्य॑धत्था अ॒ग्ने दे॒व प॒णिभिर्वी॑यमाणः ।

तं त ए॒तम॑नु॒ जोषं॑ भ॒रामि॑ ने॒देष॑ त्वद॒पचे॑तया॒तैय॑ज्ञस्य पाथ

उप॑ स॒मित॑ स॒स्रा॒वभा॑गाः स्थे॒षा बृ॒हन्तः॑ प्र॒स्तरे॑ष्ठा

बर्हि॑षदश्च–[ ] 23

TS 1.1.13.3

दे॒वा इ॒मां वा॑च॒मभि॑ विश्वे॑ गृणन्त॑ आ॒सद्या॑स्मिन् ब॒र्हिषि॑

माद॑यद्ध्व॒मग्ने॑र् वा॒मप॑न्नगृहस्य॒ सद॑सि सादयामि सु॒म्नाय॑

सु॒म्निनी॑ सु॒म्ने मा॑ धत्तं धु॒रि धु॒र्यो पा॑त॒मग्ने॑ ऽद॒ब्धायो॑ ऽशी॒तत॑नो

पा॒हि मा॒ ऽद्य दि॒वः पा॒हि प्र॒सित्यै पा॒हि दु॒रिष्ट्यै पा॒हि दु॒रद्म॒न्यै
पा॒हि दु॒श्चरि॒ताद॒विषं॑ नः पि॒तुं कृ॑णु सु॒षदा॒ योनि॑ ७ स्वाहा दे॒वा
गा॒तुवि॒दो गा॒तुं वि॒त्त्वा गा॒तु ( ) –मि॒त मन॑सस्पत इ॒मं नो॑ दे॒व
दे॒वेषु॑ य॒ज्ञ ७ स्वाहा वा॒चि स्वाहा वा॒ते धाः॑ ॥ 24

(दि॒वं-च-वि॒त्त्वा गा॒तुं-त्रयो॑दश च) (A13)

TS 1.1.14.1

उ॒भा वा॒मिन्द्रा॑ग्नी आ॒हुव॑द्ध्यु॒ उ॒भा रा॒धसः॑ स॒ह मा॑दयद्ध्यै ॥
उ॒भा दा॒तारा॑विषा॒ रयी॑णामु॒भा वा॒जस्य॑ सा॒तये॑ हुवे वां ॥
अ॒श्रव॑ ७ हि भू॒रिदा॑वत्तरा वां वि॒जामा॑तुरु॒त वा घा॑ स्या॒लात् ।
अथा॑ सोम॑स्य प्र॒यती॑ यु॒वभ्या॑मिन्द्रा॑ग्नी स्तोमं॑ ज॒नयामि॑ नव्यं ॥
इन्द्रा॑ग्नी न॒वतिं॑ पु॒रो दा॑सप॒त्नीर॑धूनु॒तं ।
सा॒कमे॑के॒न क॑र्मणा ॥
शुचिं॑ नु स्तोमं॑ न॒वजा॑त-म॒द्येन्द्रा॑ग्नी वृ॒त्रह॑णा जु॒षेथां॑ ॥ 25

TS 1.1.14.2

उ॒भा हि वा॑ सु॒हवा॒ जोह॑वीमि॒ ता वा॒ज ७ स॒द्य उ॑श॒ते धे॑ष्ठा ॥
व॒यमु॑ त्वा पथ॑स्पते॒ रथं॑ न वा॒जसा॑तये ।

धि॒ये पू॒षन्न॑यु॒ज्महि॑ ॥

प॒थस्प॑थः॒ परि॑पतिं॒ वच॑स्या॒ कामे॑न कृ॒तो अ॒भ्या॑नड॒र्कः ।

स नो॑ रा॒सच्छु॑रु॒धश्च॑न्द्रा॒ग्रा धि॑यन्धिय॑ꣳ सी॒षधा॑ति प्र पू॒षा ॥

क्षे॒त्रस्य॑ प॒तिना॑ व॒यꣳ हि॑तेने॒व ज॑याम॒सि ।

गा॒मश्चं॑ पो॒षयि॑त्त्वा स नो॑ – [ ] 26

TS 1.1.14.3

मृ॒डाती॑दृ॒शे ॥

क्षे॒त्रस्य॑ प॒ते म॑धु॒मन्त॑मू॒र्मिं धे॒नुरि॑व॒ पयो॑ अ॒स्मासु॑ धु॒क्ष्व ।

म॒धुश्चु॑तं॒ घृ॒तमि॑व॒ सु॒पू॒तमृ॑तस्य॒ नः प॑तयो मृ॒डय॑न्तु ॥

अ॒ग्ने न॑य सु॒पथा॑ रा॒ये अ॒स्मान् वि॒श्वानि॑ दे॒व व॒युना॑नि वि॒द्वान् ।

यु॒योद्ध्य॑स्म-ज्जु॒हुरा॑णमे॒नो भू॑यि॒ष्ठां ते न॑म॒उक्तिं॑ वि॒धेम ॥

आ दे॒वाना॑म॒पि प॑न्था॒मग॑न्म॒ यच्छ॑क्न॒वाम॑ तद॒नु प्र॑वो॒ढुं ।

अ॒ग्निर् वि॒द्वान्त्स॑ य॒जाथ् – [ ] 27

TS 1.1.14.4

से॒दु होता॑ सो अ॒ध्व॒रान्त् स ऋ॒तून् क॑ल्प॒याति॑ ॥

यद्-वा॒हि॒ष्ठं तद॑ग्नये॒ बृ॒हदर्च॑ वि॒भाव॑सो ।

महि॑षी॒व त्वद्-र॒यि-स्त्वद्-वा॒जा उदी॑रते ॥
अग्ने॑ त्वं पा॒रया॑ नव्यो॑ अ॒स्मान्त् स्व॒स्तिभि॑रति॒ दुर्गा॑णि॒ विश्वा॑ ॥
पू॒श्च पृ॒थ्वी बहु॑ला न उ॒र्वी भ॒वा तो॒काय॑ तनयाय॒ शं योः॑ ॥
त्वमग्ने॑ व्रतपा॒ असि॑ देव आ ( ) म॒र्त्येष्वा॑ । त्वं य॒ज्ञेष्वी॑ड्यः ॥
यद्-वो॑ व॒यं प्र॒मिना॑म व्र॒तानि॑ वि॒दुषां॑ दे॒वा अ॒विदु॑ष्टरासः ।
अ॒ग्निष्टद् विश्व॑मा पृ॒णाति॑ वि॒द्वान् येभि॑र् दे॒वा ऋ॒तुभिः॑
कल्प॑याति ॥ 28

(जु॒षेथा॒मा-स नो॑-य॒जा-दा-त्रयो॑वि॒शति॑श्च) (A14)

=====

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(इ॒षे त्वा॑-य॒ज्ञस्य॑-शु॒न्धध्वं॑-क॒र्मणे॑ वां-दे॒वो-
ऽव॒धूतं॑- धृ॒ष्टिः-सं॑ व॒पा-म्या॑ द॒दे-प्र॒त्युष्टं॑-कृ॒ष्णोऽसि॑-
भु॒वनम॑सि-वा॒ज-स्यो॑भा वां-च॒तुर्द॑श ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(इ॒षे-दृ॒ह-भु॒वन-म॒ष्टावि॑ंशतिः ।)

First and Last Padam of First Prasnam :-

(इ॒षे त्वा॑-क॒ल्पया॑ति ।)

॥ हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

समाप्तः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.2 प्रथमकाण्डेद्वितीयः प्रश्नःअग्निष्टोमे क्रयः

TS 1.2.1.1

आप॑ उ॒न्दन्तु जी॒वसे॑ दी॒र्घायु॑त्वाय॒ वर्च॑स॒ ओष॑धे॒ त्राय॑स्वैन॒७ स्व॑धिते॒
मैन॒॑ हि॒॑सीर् दे॒वश्रू॑रे॒तानि॒ प्र व॑पे स्व॒स्त्युत्त॑राण्यशी॒या ऽऽपो॑
अ॒स्मान् मा॒तरः॑ शु॒न्धन्तु॑ घृ॒तेन॑ नो घृ॒तपु॑वः पु॒नन्तु॑ वि॒श्वम॒स्मत् प्र
व॑हन्तु रि॒प्रमु॑दा॒भ्यः शु॒चिरा॑ पू॒त ए॒मि सो॑मस्य॒ तनू॑रसि॒ तनु॑वं मे पाहि
मही॒नां पयो॑ ऽसि॒ वर्चो॑धा अ॒सि वर्चो॑ – [ ] 1

TS 1.2.1.2

मयि॑ धेहि वृ॒त्रस्य॑ क॒नीनि॑का ऽसि॒ चक्षु॑ष्पा अ॒सि चक्षु॑र्मे पाहि
चि॒त्पति॑स्त्वा पु॒नातु॑ वा॒क्पति॑स्त्वा पु॒नातु॑ दे॒वस्त्वा स॑विता
पु॒नात्व॑च्छि॒द्रेण॒ पवि॑त्रेण॒ वसोः॑ सूर्य॑स्य॒ रश्मि॑भिस्तस्य॒ ते प॑वित्रपते
पवि॑त्रेण॒ यस्मै॑ कं पु॒ने तच्छ॑केय॒मा वो॑ दे॒वास ई॑महे सत्य॑धर्माणो
अ॒ध्वरे॑ यद्-वो दे॒वास आ॒गुरे॑ यज्ञि॑यासो॒ हवाम॑ह इन्द्रा॑ग्नी॒ द्यावा॑

पृ॒थि॒वी॒ आप॑ ओष॒धी॒ ( ) स्त्वं दी॒क्षा॒णा॒-मधि॑पतिरसीह

मा सन्तं पाहि ॥ 2

(वर्च॑-ओष॒धी॒र॒ष्टौ च॑) (A1)

TS 1.2.2.1

आकू॑त्यै प्र॒यु॒जे॒ ऽग्नये॑ स्वाहा मे॒धायै॑ मन॒से॒ ऽग्नये॑ स्वाहा दी॒क्षायै॑
तप॑से॒ ऽग्नये॑ स्वाहा सर॒स्वत्यै॑ पू॒ष्णो॑ ऽग्नये॑ स्वाहा ऽऽपो॑ दे॒वीर्बृ॑हतीर्
विश्व॑शंभुवो द्यावापृ॒थि॒वी उ॒र्वन्त॑रि॒क्षं बृ॑ह॒स्पति॑र्नो ह॒विषा॑ वृ॒धातु॑
स्वाहा विश्वे॑ दे॒वस्य॑ ने॒तुर्म॑र्तो वृणीत स॒ख्यं वि॑श्वे रा॒य इ॑षु॒द्ध्यसि॑
द्यु॒म्नं वृ॑णीत पु॒ष्यसे॑ स्वा॒हर्ख्-सा॒मयोः॑ शिल्पे॑ स्थ॒स्ते वा॒मा
र॒भे ते मा॑ - [ ] 3

TS 1.2.2.2

पा॒त॒मा॒स्य य॒ज्ञस्यो॑दृ॒च इ॒मां धि॒यञ् शिक्ष॑माणस्य दे॒व क्र॑तुं
दक्षं॑ वरुण सञ्शि॒शाधि॑ यया ऽति विश्वा॑ दु॒रिता॑ तरेम सु॒तर्मा॑णमधि
नावञ् रुहे॑मोर्गस्याङ्गि॒रस्यूर्ण॑म्रदा ऊ॒र्जं मे॑ यच्छ पाहि मा मा मा

हि॒॒सी॒र् वि॒ष्णोः॒ श॒र्मा॒सि॒ श॒र्म॒ यज॑मानस्य श॒र्म॒ मे॒ यच्छ॑
नक्ष॑त्राणां मा ऽती॒का॒शात् पा॒हीन्द्र॑स्य यो॒निर॑सि – [ ] 4

TS 1.2.2.3

मा मा हि॒॒सीः कृ॒ष्यै॒ त्वा सु॑स॒स्यायै॑ सु॒पि॒प्प॒लाभ्य॑-स्त्वौष॑धीभ्यः
सू॒प॒स्था दे॒वो वन॑स्पति॒रु॒र्ध्वो मा पा॒ह्योदृ॑चः स्वाहा य॒ज्ञं मन॑सा
स्वाहा द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑ स्वा॒होरो-र॑न्तरि॒क्षात् स्वाहा॑ य॒ज्ञं
वा॒तादा॑ रभे ॥ 5

(मा- यो॒निर॑सि-त्रि॒॒श॒च्च) (A2)

TS 1.2.3.1

दैवीं॑ धि॒यं मना॑महे सु॒मृ॒डी॒का-म॒भिष्ट॑ये वर्चो॒धां य॒ज्ञवा॑हस॒
सुपा॑रा नो अस॒द् वशे॑ ।
ये दे॒वा मनो॑जाता मनो॒युजः॑ सु॒दक्षा॑ दक्ष॒पितार॑स्ते नः पा॒न्तु ते
नो ऽव॑न्तु तेभ्यो नम॒स्तेभ्यः॑ स्वाहा ऽग्ने॒ त्वस्व॑ सु जा॒गृहि॑ वय॒
सु म॑न्दिषीमहि गोपाय नः स्व॒स्तये॑ प्र॒बुधे॑ नः पुन॑र्ददः ।
त्वम॑ग्ने व्रत॒पा असि॑ दे॒व आ म॑र्त्येष्वा ।
त्वं – [ ] 6

TS 1.2.3.2

ॐ॒ य॒ज्ञेष्वी॒ड्यः ॥

वि॒श्वे दे॒वा अ॒भि मा॒मा ऽव॑वृ॒त्रन् पू॒षा स॒न्या सो॒मो रा॒धसा दे॒वः
स॒वि॒ता वसो॑र्वसु॒दा वा रा॒स्वेय॑त् सो॒मा ऽऽभू॑यो भ॒र मा पृ॒णन् पू॒र्या
वि रा॒धि मा ऽह॑मायु॒षा च॒न्द्रम॑सि म॒म भो॒गाय॑ भ॒व वस्त्र॑मसि म॒म
भो॒गाय॑ भवो॒स्रा ऽसि॑ म॒म भो॒गाय॑ भ॒व ह॒यो ऽसि॑ म॒म
भो॒गाय॑ भ॒व-[ ] 7

TS 1.2.3.3

छा॒गो ऽसि॑ म॒म भो॒गाय॑ भ॒व मे॒षो ऽसि॑ म॒म भो॒गाय॑ भ॒व वा॒यवे॑ त्वा
व॒रु॒णाय॑ त्वा नि॒र्ऋ॒त्यै त्वा रु॒द्राय॑ त्वा दे॒वीरा॑पो अ॒पां न॒पाद्-य
ऊ॒र्मिर्ह॑वि॒ष्य इ॒न्द्रि॒यावा॑न्-म॒दि॒न्तम॑स्तं ॐ॒ वो मा ऽव॑ क्र॒मिष॑मच्छि॒न्नं
तन्तुं॑ पृ॒थि॒व्या अ॒नु गे॑षं भ॒द्राद॑भि श्रे॒यः प्रे॒हि बृ॒हस्प॑तिः पु॒र॒एता॑ ते
अ॒स्त्वथे॑म॒व स्य॑ ( ) व॒र आ पृ॒थि॒व्या आ॒रे श॒त्रून् कृ॑णुहि स॒र्ववी॒र
ए॒दम॑गन्म दे॒वय॑जनं पृ॒थि॒व्या वि॒श्वे दे॒वा यद॑जुषन्त॒ पूर्वं
ऋ॒ख्सा॒माभ्यां॑ ॐ॒ यजु॑षा स॒न्तर॑न्तो रा॒यस्पो॑षेण स॒मिषा॑ म॒देम ॥ 8

(आ त्व॑-हयो॒ऽसि॒ मम॒ भोगाय॑ भव-स्य-पञ्चवि॑शतिश्च) (A3)

TS 1.2.4.1

इ॒यं ते॑ शु॒क्र त॒नूरि॒दं व॑र्चस्तया॒ सं भव॑ भ्राजं॑ गच्छ॒ जूर॑सि धृ॒ता
मन॑सा जु॒ष्टा वि॒ष्णवे॑ तस्या॒स्ते स॒त्यस॑वसः प्रस॒वे वा॒चो य॒न्त्रम॑शीय
स्वाहा शु॒क्रम॑स्य-मृ॒तम॑सि वैश्वदे॒व॑ ह॒विः सूर्य॑स्य
चक्षु॑रा ऽरु॒हम॑ग्ने-र॒क्ष्णः क॒नीनि॑कां य॒देत॑ शोभि॒रीय॑से भ्राज॑मानो
विप॑श्चिता चि॒दसि॑ म॒ना ऽसि॑ धी॒रसि॑ दक्षि॒णा - [ ] 9

TS 1.2.4.2

ऽसि॑ य॒ज्ञिया॑ ऽसि॑ क्ष॒त्रिया॑ ऽस्यदि॒ति-र॑स्यु॒भय॑तः शी॒र्ष्णी सा नः॑
सु॒प्राची॑ सु॒प्रती॑ची सं भव॑ मि॒त्रस्त्वा प॒दि ब॑द्ध्नातु पू॒षा ऽध्व॑नः
पा॒त्विन्द्रा॑या-द॒ध्यक्षा॑यानु॒ त्वा मा॒ता म॑न्यता॒मनु॑ पि॒ता ऽनु॑ भ्रा॒ता
सग॑र्भ्यो ऽनु॒ सखा॑ स॒यूथ्यः॑ सा दे॒वि दे॒वम॑च्छेहीन्द्रा॒य सोम॑
रु॒द्रस्त्वाऽऽ वर्त॑यतु मि॒त्रस्य॑ प॒था स्व॑स्ति सोम॑ सखा॒ ( )
पुन॑रेहि स॒ह र॑य्या ॥ 10

(दक्षि॒णा-सोम॑सखा॒-पञ्च॑ च) (A4)

TS 1.2.5.1

व॒स्व्य॒सि रु॒द्रा ऽस्य॑दि॒ति-र॒स्यादि॒त्या ऽसि॑ शु॒क्रा ऽसि॑ च॒न्द्रा ऽसि॑
बृ॒ह॒स्पति॑स्त्वा सु॒म्ने र॑ण्वतु रु॒द्रो व॑सु॒भिरा चि॑केतु पृथि॒व्यास्त्वा
मूर्द्ध॑न्ना जिघ॒र्मि दे॒वय॑जन॒ इडा॑याः प॒दे घृ॑तवति स्वाहा
परि॑लिखित॒ꣳ रक्षः॑ परि॑लिखिता अ॒रातय॑ इ॒दम॑हꣳ रक्ष॑सो ग्री॒वा अपि॑
कृ॒न्तामि॑ यो॒ ऽस्मान् द्वेष्टि॑ यं च॒ वयं॑ द्विष्म॒ इदम॑स्य ग्री॒वा - [ ] 11

TS 1.2.5.2

अपि॑ कृ॒न्ताम्य॒स्मे रा॒यस्त्वे॑ रा॒यस्तो॑ते रा॒यः सं दे॒वि दे॒व्योर्व॑श्या
पश्य॑स्व त्वष्टी॑मती ते स॒पेय॑ सु॒रेता॑ रे॒तो द॑धाना वी॒रं वि॑दे॒य तव॑
संदृ॑शि॒मा ऽहꣳ रा॒यस्पोषे॑ण वि योषं ॥ 12

(अ॒स्य ग्री॒वा-ए॒कान्न॑ त्रि॒ꣳशच्च॑) (A5)

TS 1.2.6.1

अꣳशु॒ना ते अꣳशुः॑ पृ॒च्यतां॑ प॒रुषा॑ प॒रुर्गन्ध॑स्ते का॒मम॑वतु म॒दाय॑
र॒सो अ॒च्युतो॑ ऽमा॒त्यो ऽसि॑ शु॒क्रस्ते॑ ग्र॒हो ऽभि॑ त्यं दे॒वꣳ
स॒वि॒तार॑मू॒ण्योः क॒विक्र॑तुम॒र्चामि॑ स॒त्यस॑वसꣳ रत्न॑धा॒मभि॑ प्रि॒यं
म॒तिमूर्द्ध॑वा यस्या॒मति॑र्भा अ॒दिद्यु॑तथ् स॒वीम॑नि हि॒रण्य॑ पा॒णिर॑मिमीत

सु॒क्रतुः॑ कृ॒पा सु॒वः ।

प्र॒जाभ्य॑स्त्वा प्रा॒णाय॑ त्वा व्या॒नाय॑ त्वा प्र॒जास्त्व॑मनु ( )

प्राणि॑हि प्र॒जास्त्वाम॑नु प्राण॑न्तु ॥ 13 (अनु॑-सप्त॑ च) (A6)

TS 1.2.7.1

सोमं॑ ते क्री॒णाम्यूर्ज॑स्वन्तं पय॑स्वन्तं वी॒र्या॑वन्तमभि माति॒षाह॑
शु॒क्रं ते शु॒क्रेण॑ क्री॒णामि॑ च॒न्द्रं च॒न्द्रेणा॑-मृत॑ममृतेन स॒म्यत् ते
गो॒रस्मे च॒न्द्राणि॑ तप॑सस्तनूर॒सि प्र॒जाप॑तेर् वर्ण॑स्तस्यास्ते सह॒स्रपोषं॑
पु॒ष्यन्त्याश्च॑रमेण प॒शुना॑ क्री॒णाम्य॒स्मे ते ब॑न्धुर्मयि ते रा॒यः
श्रय॑न्ताम॒स्मे ज्योतिः॑ सोम॒विक्र॑यिणि तमो मि॒त्रो न ए॒हि सु॒मित्र॑धा
इन्द्र॑स्यो॒रु- ( ) -मा वि॒श दक्षि॑ण-मु॒शन्नु॒शन्त॑ स्यो॒नः स्यो॒नः
स्वा॒न भ्रा॒जाङ्घ॑रे बं॒भारे॑ हस्त॒ सुह॑स्त कृ॒शान॑वेते वः सोम
क्र॑यणा॒स्तान् रक्ष॑ध्वं मा वो द॒भन् ॥ 14

(ऊ॒रुं-द्वावि॑शतिश्च) (A7)

TS 1.2.8.1

उ॒दायु॑षा स्वा॒युषो॑दोष॒धीना॑ रसे॒नोत् पर्ज॑न्यस्य शु॒ष्मेणो॑
द॒स्थाम॑मृता॒ अनु॑ ।

उ॒र्व॒न्त॒रि॒क्ष॒म॒न्वि॒ह्य॒दि॒त्याः॑ स॒दो ऽस्य॑दि॒त्याः॑ स॒द
 आ॒सी॒दा॒स्त॒भ्ना॒द्-द्या॒मृष॑भो अ॒न्त॒रि॒क्ष॒म॒मि॒मी॒त व॒रि॒मा॒णं पृ॒थि॒व्या
 आ ऽसी॑दद् वि॒श्वा भु॒व॒ना॒नि स॒म्रा॒ड् वि॒श्वे॒त् ता॒नि व॒रु॒ण॒स्य व्र॒ता॒नि
 व॒ने॒षु व्य॑न्त॒रि॒क्षं त॒ता॒न वा॒ज॒म॒र्व॒थ्सु॑ प॒यो अ॒घ्नि॒या॒सु ह॒थ्सु॑ - [ ] 15

TS 1.2.8.2

क्र॒तुं व॑रु॒णो वि॒क्ष्व॒ग्निं दि॒वि सूर्य॑म॒द॒धा॒त् सो॒म॒म॒द्रा॒वु॒दु त्वं जा॒त॒वे॒द॒सं
 दे॒वं व॑ह॒न्ति के॒तवः॑ ।

दृ॒शे वि॒श्वा॒य सूर्य॑ ॥

उ॒स्रा॒वे॒तं धू॒र्षा॒हा॒व॒न॒श्रू अ॒वी॒र॒ह॒णौ ब्र॒ह्म॒चो॒द॒नौ व॒रु॒ण॒स्य स्क्व॑भ॒न॒म॒सि
 व॒रु॒ण॒स्य स्क्व॑भ॒स॒र्ज॒न॒म॒सि प्र॒त्य॒स्तो व॒रु॒ण॒स्य पा॒शः ॥ 16

(ह॒थ्सु-प॒ञ्च॒त्रि॒ंश॒च्च) (A8)

TS 1.2.9.1

प्र च्य॑वस्व भु॒व॒स्प॒ते वि॒श्वा॒न्य॒भि धा॒मा॒नि मा त्वा॑ परि॒परी॑ वि॒द॒न्मा त्वा॑
 परि॒प॒न्थि॒नो वि॒द॒न्मा त्वा॑ वृ॒का अ॒घा॒य॒वो मा ग॒न्ध॒र्वो वि॒श्वा॒व॒सु॒रा
 द॒घ॒च्छ॒ये॒नो भू॒त्वा पा॒रा प॒त य॑ज॒मा॒न॒स्य नो गृ॒हे दे॒वैः स॒कृ॒तं

य॑ज॒मान॒स्य॒ स्व॒स्त्यय॒न्यस्य॒पि॒ प॒न्था॒मग॒स्महि॒ स्व॒स्ति॒ गा॒मने॒हसं॒ ये॒न॒
वि॒श्वाः॒ परि॒ द्विषो॑ वृ॒णक्ति॑ वि॒न्दते॒ वसु॑ नमो॑ मि॒त्रस्य॒ ( ) वरु॑णस्य॒
चक्ष॑से॒ महो॑ दे॒वाय॒ तदृ॒तꣳ स॒पर्य॑त॒ दूरे॒दृशे॑ दे॒वजा॑ताय॒ के॒तवे॑
दि॒वस्पु॒त्राय॒ सूर्या॑य॒ शꣳस॒त वरु॑णस्य॒ स्कं॑भनमसि॒ वरु॑णस्य॒
स्कं॑भ॒सर्ज॑न-म॒स्युन्मु॑क्तो॒ वरु॑णस्य॒ पाशः॒ ॥ 17

(मि॒त्रस्य॒-त्रयो॑वि॒ंशति॑श्च) (A9)

TS 1.2.10.1

अ॒ग्ने-रा॒तिथ्य॑मसि॒ विष्ण॑वे॒ त्वा सो॑मस्या॒ ऽऽति॑थ्यमसि॒ विष्ण॑वे॒ त्वा-
ऽति॑थेरा॒तिथ्य॑मसि॒ विष्ण॑वे॒ त्वा ऽ॒ग्नये॑ त्वा रा॒यस्पो॑षदाव॒न्ने विष्ण॑वे॒ त्वा
श्ये॒नाय॑ त्वा सो॒मभृ॑ते॒ विष्ण॑वे॒ त्वा या ते॒ धामा॑नि॒ ह॒विषा॒ यज॑न्ति॒ ता
ते वि॒श्वा परि॑भूरस्तु॒ यज्ञं॑ ग॒यस्फा॑नः॒ प्र॒तर॑णः॒ सु॒वीरो॑ ऽवी॒रहा॒ प्र च॑रा
सो॒म दु॒र्या॒नदि॑त्याः॒ सदो॑ ऽस्यदि॑त्याः॒ सद॒ आ - [ ] 18

TS 1.2.10.2

सी॒द वरु॑णो॒ ऽसि॒ धृ॒तव्र॑तो॒ वारु॑णमसि॒ श॒म्यो॑र्दे॒वानाꣳ स॒ख्यान्मा॑
दे॒वाना॑-म॒पस॑श्छि॒त्स्मह्वा॑पतये॒ त्वागृ॑ह्णामि॒ परि॑पतये॒ त्वा गृ॑ह्णामि॒
तनू॑न॒प्त्रे त्वागृ॑ह्णामि॒ शाक्व॑राय॒ त्वा गृ॑ह्णामि॒ शक्म॑न्-नोजि॑ष्ठाय॒ त्वा

गृ॒ह्णाम्य॑ –ना॒धृष्ट॑मस्य॒–ना॒धृष्यं॑ दे॒वाना॑मो॒जो ऽभि॑शस्ति॒पा
अ॒न॒भि॒शस्ते॒न्य–म॒नु मे॑ दी॒क्षां दी॒क्षा॑पति॒र् मन्य॑ता॒मनु॑ तप॒स्तप॑स्पति॒
रञ्ज॑सा स॒त्यमु॑प॒ गेष॑ सु॒विते॑ मा ( ) धाः ॥ 19

(आमै–कञ्च) (A10)

TS 1.2.11.1

अ॒ञ्शुर॑ञ्शुस्ते दे॒व सो॒माऽऽ प्या॑यता॒–मिन्द्रा॑यैक॒धन॑विद॒ आ
तु॒भ्यमिन्द्रः॑ प्या॑यता॒मा त्वमिन्द्रा॑य प्या॒यस्वाऽऽ प्या॑यय॒ सखी॑न्थ
स॒न्या मे॒धया॑ स्व॒स्ति ते॑ दे॒व सोम॑ सु॒त्याम॑शीये॒ष्टा रा॒यः प्रे॒षे
भगा॑य॒र्तमृ॑तवादि॒भ्यो नमो॑ दि॒वे नमः॑ पृ॒थिव्या॑ अ॒ग्ने व्र॑तपते॒ त्वं
व्र॒तानां॑ व्र॒तप॑तिरसि॒ या मम॑ त॒नूरे॑षा सा त्वयि॒ – [ ] 20

TS 1.2.11.2

या तव॑ त॒नूरि॑यञ् सा मयि॑ सह नौ व्र॑तपते व्र॒तिनौ॑व्र॒तानि॑
या ते॑ अ॒ग्ने रु॒द्रिया॑ त॒नूस्तया॑ नः पाहि॒ तस्या॑स्ते स्वाहा
या ते॑ अ॒ग्ने ऽया॑शया॒ रजा॑शया॒ हरा॑शया॒ तनूर्व॑र्षि॒ष्टा ग॒ह्वरे॑ष्ठो॒ग्रं
व॒चो अ॑पाव॒धीं त्वे॒षं व॒चो अ॑पाव॒धी स्वाहा॑ ॥ 21

(त्वयि-चत्वारिंशच्च) (A11)

TS 1.2.12.1

वि॒त्ताय॑नी मे ऽसि ति॒क्ताय॑नी मे ऽस्य॑व॒तान्मा॑ नाथि॒तम॑व॒तान्मा॑ व्यथि॒तं
 वि॒देर॒ग्निर्न॑भो॒ नामा॑ग्ने अ॒ङ्गिरो॒ यो॑ ऽस्यां॑ पृथि॒व्याम॑स्यायु॒षा॑ नाम्नेहि॒
 यत् ते॑ ऽना॒धृष्टं॑ नाम॒ यज्ञि॑यं तेन॒ त्वाऽऽ द॑धे ऽग्ने अ॒ङ्गिरो॒ यो॑
 द्वि॒तीय॑स्यां तृ॒तीय॑स्यां पृथि॒व्या-म॑स्यायु॒षा॑ नाम्नेहि॒
 यत् ते॑ ऽना॒धृष्टं॑ नाम॒ - [ ] 22

TS 1.2.12.2

य॒ज्ञि॑यं तेन॒ त्वाऽऽ द॑धे सि॒ंहीर॑सि म॒हिषी॑रस्युरु॒ प्रथ॑स्वोरु॒
 ते॑ य॒ज्ञप॑तिः प्रथ॒तां ध्रु॑वा ऽसि दे॒वेभ्यः॑ शु॒न्धस्व॑ दे॒वेभ्यः॑
 शु॒भस्वेन्द्र॑घोषस्त्वा वसु॒भिः पु॒रस्ता॑त् पातु॒ मनो॑जवास्त्वा पि॒तृभि॑र्
 दक्षि॑णतः पातु॒ प्रचे॑तास्त्वा रु॒द्रैः प॒श्चात् पातु॑ वि॒श्वकर्मा॑
 त्वा ऽऽदि॒त्यैरु॑त्तरतः पातु॒ सि॒ंहीर॑सि स॒पत्न॑साही स्वाहा॒
 सि॒ंहीर॑सि सु॒प्रजा॑वनिः स्वाहा॒ सि॒ंही - [ ] 23

TS 1.2.12.3

रसि॑ राय॒स्पोष॑वनिः॒ स्वाहा॑ सि॒॒हीर॑स्या-दित्य॒वनिः॒ स्वाहा॑
सि॒॒हीर॑स्या वह॑ दे॒वान् दे॒वय॑ते यज॒मानाय॑ स्वाहा॑ भू॒तेभ्य॑स्त्वा
वि॒श्वायु॑रसि पृथि॒वीं दृ॒ह ध्रु॒वक्षि॑दस्यन्त॒रिक्षं॑ दृ॒हाच्यु॑तक्षि॒दसि॑
दि॒वं दृ॒हाग्ने॑र् भस्मा॑स्यग्नेः पु॒रीष॑मसि ॥ 24

(नाम॑-सुप्रजा॒वनिः॒ स्वाहा॑ सि॒॒हीः-पञ्च॑त्रि॒ंशच्च॑)(A12)

TS 1.2.13.1

यु॒ञ्जते॑ मन॒ उत॑ यु॒ञ्जते॑ धियो॒ विप्रा॑ विप्र॒स्य बृ॒हतो॑ वि॒पश्चितः॑ ।
वि हो॒त्रा दधे॑ वयु॒ना वि॒देक॑ इ॒न्मही॑ दे॒वस्य॑ सवि॒तुः परि॑ष्टुतिः ॥
सु॒वाग्-दे॒व दुर्या॑ आ वद॑ दे॒वश्रु॑तौ दे॒वेष्वा घो॑षेथा॒मा नो॑
वी॒रो जा॑यतां कर्म॒ण्यो य॑ सर्वे॑ ऽनु जी॒वाम॑ यो ब॒हूना॑मसद्-व॒शी ।
इ॒दं वि॑ष्णुर्वि च॒क्रमे॑ त्रे॒धा नि॑ दधे प॒दं ।

स मू॒ढम॑स्य - [ ] 25

TS 1.2.13.2

पा॒॒सुर॑ इरा॒वती॑ धे॒नुम॑ती हि भू॒त॑ सू॒यव॑सिनी॒ मन॑वे यश॒स्यै॑ ।
व्य॑स्क॒भ्नाद्रो॑दसी॒ विष्णु॑रेते दा॒धार पृथि॑वीम॒भितो॑ म॒यूखैः॑ ॥

प्राची॑ प्रेत॑मद्ध्व॒रं क॒ल्पय॑न्ती ऊ॒र्द्ध्वं य॒ज्ञं न॑यतं मा जी॒ह्वर॑तमत्र
रमे॒थां व॑र्ष्मन् पृथि॒व्या दि॒वो वा वि॑ष्णवु॒त वा पृथि॒व्या म॒हो वा
वि॑ष्णवु॒त वा ऽन्तरि॑क्षा॒द्धस्तौ॑ पृण॒स्व बहु॑भिर्वस॒व्यैरा प्र य॑च्छ-[ ] 26

TS 1.2.13.3

दक्षि॑णादो॒त स॒व्यात् ।
वि॑ष्णोर्नु॒कं वी॑र्या॒णि प्र वो॑चं यः पार्थि॑वानि वि॒ममे र॒जाँसि॑ यो
अ॒स्क॒भाय॑दु॒त्तरँ॑ स॒धस्थं॑ वि॒चक्र॑माण स्त्रे॒धोरु॑गा॒यो
वि॑ष्णो ररा॒टम॑सि वि॑ष्णोः पृ॒ष्ठम॑सि वि॑ष्णोः श्न॒त्रे स्थो॑
वि॑ष्णोः स्यूर॑सि वि॑ष्णोर् ध्रु॒वम॑सि वै॒ष्णव॑मसि वि॑ष्णवे त्वा ॥ 27

(अ॒स्य-य॒च्छै-का॒न्न च॑त्वारिँ॒शच्च॑) (A13)

TS 1.2.14.1

कृ॒णुष्व॑ पा॒जः प्र॑सि॒तिं न पृ॑थ्वीं या॒हि रा॒जे वा॑मवाँ॒ इभे॑ न ।
तृ॒ष्वीम॑नु प्र॑सि॒तिं-द्रू॑णानो ऽस्ता ऽसि वि॒द्ध्य र॒क्षस॑ स्तपि॒ष्ठैः ॥
तव॑ भ्र॒मास॑ आ॒शुया॑ पत॑त्यनु स्पृ॒श धृ॑षता शो॒शुचा॑नः ।
तपू॑ष्यग्ने जु॒ह्वा प॑त॒ङ्गान॑सन्दि॒तो वि सृ॑ज वि॒ष्व गु॒ल्काः ॥

प्रति॑स्प॒शो॒ वि॒सृ॒ज-तू॑र्णि॒तमो॒ भ॒वा॑ पा॒युर्वि॒शो अ॒स्या अ॒द॒ब्धः ।

यो नो॑ दू॒रे अ॒घ॒श॑ꣳसो - [ ] 28

TS 1.2.14.2

यो अ॒न्त्य॒ग्ने मा॒कि॒ष्टे व्य॑थि॒रा द॑ध॒र्षी॑त् ॥

उ॒द॒ग्ने ति॒ष्ठ प्र॒त्याऽऽ त॑नु॒ष्व न्य॑मि॒त्राꣳ ओ॑ष॒तात् ति॒ग्महे॑ते ।

यो नो॑ अ॒रातिꣳ स॒मि॒धान च॒क्रे नी॒चा तं ध॑क्ष्य॒तसं॑ न शु॒ष्कं ॥

ऊ॒र्ध्वो भ॒व प्र॒ति वि॒द्ध्य॑ाद्ध्य॒स्मदा॑ वि॒ष्कृ॑णु॒ष्व दै॒व्या॑न्य॒ग्ने ।

अ॒व स्थि॑रा त॒नुहि॑ या॒तु जू॑नां जा॒मिम॑जा॒मिं प्र मृ॑णीहि॒ शत्रू॑न् ॥

स ते - [ ] 29

TS 1.2.14.3

जा॒नाति॑ सु॒मतिं॑ य॒वि॒ष्ठय॑ ई॒वते॑ ब्र॒ह्म॒णे गा॒तुमै॑रत् ।

वि॒श्वा॑न्य॒स्मै सु॒दि॒ना॒नि रा॒यो द्यु॒म्ना॒न्य॒र्यो वि दुरो॑ अ॒भि द्यौ॑त् ॥

से॒द॒ग्ने अ॒स्तु सु॒भगः॑ सु॒दानु॑र्य॒स्त्वा नि॒त्येन॑ ह॒विषा॑य उ॒क्थैः॑ ।

पि॒प्री॑षति॒ स्व आ॑युषि॒ दुरो॑णे वि॒श्वेद॑स्मै सु॒दि॒ना सा ऽस॑दि॒ष्टिः ॥

अ॒र्चामि॑ ते सु॒मतिं॑ घोष्य॒र्वा॒ख् सं ते वा॒वाता॑ जर॒ता - [ ] 30

TS 1.2.14.4

मियंगीः ।

स्वश्वा॑स्त्वा सु॒रथा॑ म॒र्जये॑-मा॒स्मे क्ष॒त्राणि॑ धा॒रये॒रनु॑ द्यून् ॥

इ॒ह त्वा॑ भू॒र्या च॑रे॒दुप॑ त्मन् दोषा॑वस्तर् दी॒दिवा॑ꣳस-म॒नु द्यून् ।

क्री॑डन्तस्त्वा सु॒मन॑सः स॒पेमा॑भि द्यु॒म्ना त॑स्थि॒वाꣳ सो॒ जना॑नां ॥

यस्त्वा॑ स्व॒श्वः सु॒हि॒रण्यो॑ अ॒ग्न उप॑याति वसु॑मता रथे॑न ।

तस्य॑ त्रा॒ता भ॑वसि॒ तस्य॑ स॒खा यस्त॑ आ॒तिथ्य॑ मा॒नुष॑ग् जु॒जोष॑त् ॥

म॒हो रु॒जामि॑ - [ ] 31

TS 1.2.14.5

ब॒न्धुता॑ वचो॑भिस्तन्मा॑ पि॒तुर्गो॑तमा॒द-न्विया॑य ।

त्वं नो॑ अ॒स्य वच॑स-श्चि॒किद्धि॑ हो॒तर्य॑विष्ट सु॒क्रतो॑ द॒मूनाः॑ ॥

अ॒स्वप्न॑जस्त॒रणयः॑ सु॒शेवा॑ अ॒तन्द्रा॑ सो ऽवृ॒का अ॑श्रमिष्ठाः ।

ते पा॒यवः॑ स॒द्ध्यञ्चो॑ निषद्या॒ ऽग्ने॑ तव॑ नः पा॒न्त्वमू॑र ॥

ये पा॒यवो॑ मा॒मते॑यन्ते॒ अग्ने॑ पश्यन्तो॒ अन्धं॑ दु॒रिता॑दरक्षन् ।

र॒रक्ष॑तान्त् सु॒क्रतो॑ वि॒श्ववे॑दा दि॒प्सन्त॑ इद्-रि॒पवो॑ ना॒ ह - [ ] 32

TS 1.2.14.6

दे॒भुः ॥

त्वया॑ व॒यꣳ स॒ध॒न्य-स्त्वो॒ता-स्तव॑ प्र॒णी॒त्य श्या॒म वा॒जान् ।

उ॒भा शꣳसा॑ सू॒दय॑ स॒त्यता॑ते ऽनु॒ष्टु॒या कृ॑णु॒ह्यह॒याण ॥

अ॒या ते॑ अ॒ग्ने स॒मि॒धा वि॒धेम॑ प्र॒ति स्तो॒मꣳ श॒स्य॑मा॒नं गृ॒भाय॑ ।

द॒हाश॑सो र॒क्षसः॑ पा॒ह्यस्मा॑न् द्रु॒हो नि॒दो मि॒त्रम॑हो अ॒व॒द्यात् ॥

र॒क्षो॒हणं॑ वा॒जिन॑मा॒जि घ॒र्मि मि॒त्रं प्र॒थि॒ष्ठ-मु॒प या॑मि श॒र्म ।

शि॒शानो॑ अ॒ग्निः क्र॑तु॒भिः-स॒मि॒द्धः-स॒नो दि॒वा - [ ] 33

TS 1.2.14.7

स रि॒षः पा॒तुन॑क्तं ॥

वि॒ज्यो॒तिषा॑ बृ॒हता॑ भा॒त्य॒ग्नि॒रावि॑र्वि॒श्वानि॑ कृ॒णु॒तेम॑हि॒त्वा ।

प्रा॒दे॒वीर्मा॒याः स॒हते॑ दु॒रेवाः॑ शि॒शी॒ते शृ॒ङ्गे र॒क्षसे॑ वि॒निक्षे॑ ॥

उ॒त स्वा॒नासो॑ दि॒वि ष॑न्त्व॒ग्ने स्ति॒ग्मायु॑धा र॒क्षसे॑ ह॒न्त वा॑ उ ।

म॒दे चि॒दस्य॑ प्र रु॒जन्ति॑ भा॒मा न व॑रन्ते प॒रि॒बा॒धो अ॒दे॒वीः ॥ 34

(अ॒घशꣳसः-स ते॑-ज॒रताꣳ-रु॒जामि॑-ह-दि॒वै-क॑च॒त्वारिꣳश॑च्च) (A14)

=====

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(आप॑ उ॒न्द॒न्त्वा॑-कू॒त्यै॑-दै॒वी-मि॒यन्ते॑-व॒स्व्यस्य॑-ॐ॒शुना॑ते-
सोम॑न्त-उ॒दायु॑षा प्र च्यव॑स्वा-ऽग्ने॑राति॒थ्य-म॒ॐशु॒र॑श्च॒ शुर्-वि॒त्ताय॑नी
मे॒ऽसि-यु॒ञ्चते॑-कृ॒णुष्व॑ पा॒ज-श्चतु॑र्दश ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(आपो॑-व॒स्व्यसि॑ या तवे॑-य॒ङ्गी-श्चतु॑स्त्रि॒ंशत् ।)

First and Last Padam of Second Prasnam :-

(आप॑ उ॒न्द - न्त्व॑दे॒वीः ।)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण॑ यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – अग्निष्टोमे पशुः

TS 1.3.1.1

दे॒वस्य॑ त्वा स॒वि॒तुः॑ प्र॒स॒वै॑ ऽश्विनो॑र्बा॒हु॒भ्यां॑ पू॒ष्णो ह॒स्ता॑भ्या॒मा
द॒दे ऽभ्रि॑रसि॒ नारि॑रसि॒ परि॑लिखित॒ रक्षः॑ परि॑लिखिता अ॒रा॒तय॑
इ॒दम॒ह॒ रक्ष॑सो ग्री॒वा अपि॑ कृ॒न्तामि॒ यो॑ ऽस्मान् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं
द्वि॒ष्म इ॒दम॑स्य ग्री॒वा अपि॑ कृ॒न्तामि॒ दिवे॑ त्वा ऽन्तरि॑क्षाय त्वा पृथि॒व्यै
त्वा शु॒न्धतां॑ लो॒कः पि॒तृष॑दनो॒ यवो॑ ऽसि॒ यव॑यास्मद्द्वेष्टो – [ ] 1

TS 1.3.1.2

य॒वया॑रा॒तीः पि॒तृणां॑ स॒दन॑म॒स्युद्-दि॒व॒ स्त॒भाना॑ ऽन्तरि॑क्षं पृण
पृथि॒वीं दृ॒ह द्यु॒ता॒नस्त्वा॑ मा॒रुतो॑ मि॒नोतु॑ मि॒त्राव॑रुणयोर् ध्रु॒वेण॑ धर्म॑णा
ब्र॒ह्म॒वनिं॑ त्वा क्ष॒त्र॒वनिं॑ सु॒प्रजा॑वनिं॒ राय॑स्पोष॒वनिं॑ पर्यू॑हामि ब्र॒ह्म
दृ॒ह क्ष॒त्रं दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह रा॒यस्पोषं॑ दृ॒ह घृ॒तेन॑ द्या॒वापृथि॒वी
आ पृ॑णो॒थामि॑न्द्रस्य॒ सदो॑ ऽसि॒ विश्व॑ज॒नस्य॑ छा॒या परि॑ त्वा गिर्व॑णो

गिर॑ इ॒मा ( ) भव॑न्तु वि॒श्वतो॑ वृ॒द्धायु॑मनु॒ वृद्धो॑ जुष्टा भव॑न्तु जुष्ट॒य
इन्द्र॑स्य॒ स्यूर॑सीन्द्र॒स्य ध्रु॑वम॒स्यैन्द्र॑मसीन्द्राय॒ त्वा ॥ 2

(द्वेष॑-इ॒मा-अष्टाद॑श च) (A1)

TS 1.3.2.1

रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनो॑ वै॒ष्णवान् ख॑नामीदम॒हं तं व॑ल॒गमुद्-व॑पामि
यं नः॑ स॒मानो॑ यमस॒मानो॑ निच॒खाने॑दमे॒नम॑धरं करोमि॒ यो नः॑ स॒मानो॑
यो ऽस॑मानो ऽराती॒यति॑ गाय॒त्रेण॒ छन्द॑सा ऽव॒बाढो॑ वल॒गः कि॑मत्र भ॒द्रं
तन्नो॑ सह वि॒राड॑सि सप॒त्नहा॑ स॒म्राड॑सि भ्रातृ॒व्यहा॑
स्वरा॑डस्यभिमातिहा वि॒श्वा॒राड॑सि वि॒श्वासां॑ ना॒ष्ट्राणां॑ ह॒न्ता - [ ] 3

TS 1.3.2.2

रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनः॒ प्रोक्ष॑मि वै॒ष्णवान् रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनो॑ ऽव
नयामि॑ वै॒ष्णवान् यवो॑ ऽसि यवया॒स्मद् द्वेषो॑ यवया॒राती॑ रक्षो॑ह॒णो
वल॑ग॒हनो॑ ऽव स्तृणामि॑ वै॒ष्णवान् रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनो॑ ऽभि जु॑होमि
वै॒ष्णवान् रक्षो॑ह॒णौ वल॑ग॒हनावु॑प दधामि॑ वै॒ष्णवी रक्षो॑ह॒णौ वल॑ग॒हनौ
पर्यू॑हामि॑ वै॒ष्णवी रक्षो॑ह॒णौ वल॑ग॒हनौ परि॑ स्तृणामि॑ वै॒ष्णवी रक्षो॑ह॒णौ

व॒लग॒हनौ॑ वै॒ष्ण॒वी बृ॒हन्न॑सि बृ॒हद्ग्रा॑वा बृ॒हती॑मिन्द्रा॒य ( )

वाचं॑ व॒द ॥ 4

(ह॒न्ते-न्द्रा॒य द्वे च॑) (A2)

TS 1.3.3.1

वि॒भूर॑सि प्र॒वाह॑णो व॒हिर॑सि ह॒व्यवा॑हनः श्वा॒त्रो ऽसि॑ प्र॒चे॒तास्तु॑थो
ऽसि॑ वि॒श्ववे॑दा उ॒शिग॑सि क॒विरङ्घा॑रिर॒सि बं॑भारि॒वस्यु॑र॒सि
दु॒वस्वा॑ञ्छुन्ध्यूर॒सि मा॒र्जा॒लीयः॑ स॒म्राड॑सि कृ॒शानुः॑ परि॒षद्यो॑ ऽसि॒
प॒वमा॑नः प्र॒तक्वा॑ ऽसि॒ नभ॑स्वान॒संमृ॑ष्टो ऽसि॒ हव्य॑सू॒द ऋ॒तधा॑मा ऽसि॒
सु॒व॒ज्योर्ति॑र्ब्रह्म॒ज्योति॑र॒सि सु॒वर्द्धा॑मा ऽजो॑ ऽस्ये॒कपा॑द॒हिर॑सि
बु॒द्धि॒नयो॑ रौ॒द्रेणा॑नी॒केन॑ ( ) पा॒हि मा॑ ऽग्ने पि॒पृहि॑ मा॒ मा
मा॑ हि॒प्सीः॑ ॥ 5

(अ॒नीके॑ना-ष्टौ च॑) (A3)

TS 1.3.4.1

त्व॒प् सोम॑ त॒नूकृ॑द्भ्यो॒ द्वेषो॑भ्यो॒ ऽन्य॑कृ॒तेभ्य॑ उ॒रु य॒न्ता ऽसि॑ व॒रूथ॑
स्वा॒हा जु॑षा॒णो अ॒प्तुरा॑ज्यस्य वे॒तु स्वा॒हा ऽयं॑ नो॒ अ॒ग्निर्व॑रिवः

कृ॒णो॒त्वयं॑ मृ॒धः पु॒र ए॒तु प्र॒भि॒न्दन् ।

अ॒य॒ञ् श॒त्रूञ्ज॑यतु॒ जर्॒ह॒षा॒णो ऽयं॑ वा॒जं ज॑यतु॒ वाज॑सातौ ॥

उ॒रु वि॒ष्णो वि॒ क्र॒म॒स्वो॒रु क्ष॑याय नः कृ॒धि ॥

घृ॒तं घृ॑तयो॒ने पि॒ब प्र॒प्र य॒ज्ञ॒पतिं॑ ति॒र ॥

सोमो॑ जिगाति गा॒तु॒विद् – [ ] 6

TS 1.3.4.2

दे॒वाना॑मेति निष्कृ॒तमृ॒तस्य॑ यो॒निमा॒सद॒मदि॑त्याः स॒दो ऽस्य॑दि॒त्याः स॒द

आ सी॑दैष वो॒ दे॒व स॒वितः॑ सोम॒स्त॒ रक्ष॑ध्वं मा वो॒ द॒भ॒दे॒तत्त्व॑

सोम॑ दे॒वो दे॒वानु॑पागा इ॒दम॒हं म॒नुष्यो॑ म॒नुष्या॑न्थ॒ सह॑ प्र॒जया॑ सह॒

रा॒यस्पो॑षेण नमो॑ दे॒वेभ्यः॑ स्व॒धा पि॒तृभ्य॑ इ॒दम॒हं निर्व॑रुणस्य॒ पाशा॑थ॒

सु॒व॒र॒भि – [ ] 7

TS 1.3.4.3

वि॒ ख्ये॑षं वै॒श्वान॑रं ज्योति॒रग्ने॑ व्रत॒पते॑ त्वं व्र॒तानां॑ व्र॒त॒पति॑रसि॒या म॑म॒

त॒नूस्त्व॑य्यभू॒दिय॑ सा म॒यि या॑ तव॒ तनू॑र् म॒य्यभू॑दे॒षा सा॑ त्वयि॒यथा॑यथं॒

नो॑ व्रत॒पते॑ व्र॒तिनो॑र् व्र॒तानि॑ ॥ 8

(गा॒तु॒वि॒द-भ्ये-क॒त्रि॒ञ्श॒च्च) (A4)

TS 1.3.5.1

अत्य॒न्या॒नगां॑ ना॒न्यानु॑पा॒ गाम॒र्वाक् त्वा॒ परै॑रवि॒दं प॒रो ऽव॑रै॒स्तं त्वा॑ जु॒षे
वैष्ण॑वं दे॒वय॒ज्यायै॑ दे॒वस्त्वा॑ सवि॒ता म॒द्ध्वा ऽन॑क्त्वोष॒धे त्रा॑यस्वैन॒ञ्
स्व॒धि॒ते मै॒नञ् हि॒ञ्सी॒र् दि॒वम॒ग्रेण॑ मा ले॒खी॒रन्त॑रि॒क्षं म॒द्ध्ये॒न मा
हि॒ञ्सीः॑ पृ॒थि॒व्या सं भ॒व व॒नस्प॑ते श॒तव॑ल्.शो वि रो॒ह
सह॑स्र॒वल्.शा॒ वि व॒यञ् रु॒हेम॑ यं ( ) त्वा॒ ऽय॒ञ् स्व॒धि॒ति॒स्तेति॑जानः
प्रणि॑नाय॒ मह॑ते सौ॒भगा॒याच्छि॑न्नो रा॒यः सु॒वीरः॑ ॥ 9

(यं-दश च) (A5)

TS 1.3.6.1

पृ॒थि॒व्यै त्वा॒ ऽन्त॑रि॒क्षाय॑ त्वा दि॒वे त्वा॒ शु॒न्धतां॑ लो॒कः पि॒तृष॑दनो॒ यवो॑
ऽसि॑ य॒वया॒स्मद्द्वेषो॑ य॒वया॑रा॒तीः पि॒तृणा॑ञ् स॒दन॑म॒सि
स्वा॒वेशो॑ ऽस्य॒ग्रेगा॑ ने॒तृणां॑ व॒नस्प॑तिर॒धि त्वा॑ स्था॒स्यति॑ तस्य॒
वि॒त्ताद्दे॒वस्त्वा॑ सवि॒ता म॒द्ध्वा ऽन॑क्तु सु॒पिप्प॒लाभ्य॑स्त्वौष॒धीभ्य॑
उद्-दि॒वञ् स्त॒भाना॑ ऽन्त॑रि॒क्षं पृ॒ण पृ॒थि॒वीमु॑परेण दृ॒ह ते ते
॥
धामा॑न्यु॒श्मसी॑ – [ ] 10

TS 1.3.6.2

गम॑द्ध्ये गा॒वो यत्र॑ भूरि॑शृङ्गा अ॒यासः॑ ॥
 अत्रा॑ह तदु॑रुगा॒यस्य॑ वि॒ष्णोः॑ पर॒मं प॒दम॑व भाति॑ भूरेः॑ ॥
 वि॒ष्णोः॑ कर्मा॑णि पश्य॑त यतो॑ व्र॒तानि॑ पस्प॒शे ॥
 इन्द्र॑स्य यु॒ज्यः सखा॑ ॥
 तद्-वि॒ष्णोः॑ पर॒मं प॒दं सदा॑ पश्य॑न्ति सू॒रयः॑ ।
 दि॒वीव॑ चक्षु॒रात॑तं ॥
 ब्र॒ह्मव॑निं त्वा क्ष॒त्रव॑निं सु॒प्रजा॑वनिं रा॒यस्पो॑षवनिं पर्यू॑हामि
 ब्र॒ह्म दृ॒ह क्ष॒त्रं दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह रा॒यस्पो॑षं ( ) दृ॒ह परि॑वीर॒सि
 परि॑ त्वा दै॒वीर्वि॑शो व्यय॑न्तां परी॒मं रा॒यस्पो॑षो यज॑मानं मनु॒ष्या
 अ॒न्तरि॑क्षस्य त्वा सा॒नाव॑व गू॒हामि॑ ॥ 11

(उ॒श्म॒सी-पो॒ष-मेका॒न्नवि॑शतिश्च) (A6)

TS 1.3.7.1

इ॒षे त्वो॑प॒वीर॑स्युपो दे॒वान् दै॒वीर्वि॑शः प्रा॒गुर्व॑ह्नीरु॒शिजो॑ बृ॒हस्प॑ते
धार॑या वसू॑नि ह॒व्या ते॑ स्वद॑न्तां दे॒व त्वष्ट॑र्वसु रण॒व रे॒वती॑ रम॑द्ध्व-
 म॒ग्नेर्ज॑नि॒त्रम॑सि वृ॒षणौ॑ स्थ उ॒र्वश्य॑स्यायु॒रसि॑ पु॒रुर॑वा घृ॒तेना॑क्ते वृ॒षणं॑

द॒धा॒थां॑ गा॒य॒त्रं॑ छ॒न्दो॑ ऽनु॒ प्र जा॑यस्व त्रैष्टु॒भं॑ जा॒गतं॑ छ॒न्दो॑ ऽनु॒
प्र जा॑यस्व भ॒वतं॑ – [ ] 12

TS 1.3.7.2

नः॑ स॒म॒न॒सौ॑ स॒मो॑कसावरेपसौ॑ ।
मा य॒ज्ञं॑ हि॒सि॑ष्टं मा य॒ज्ञप॑तिं जा॒तवे॑दसौ शि॒वौ भ॑वतम॒द्य नः॑ ॥
अ॒ग्ना॒व॒ग्निश्च॑रति प्र॒विष्ट॑ ऋषी॒णां पु॒त्रो अ॑धि॒राज॑ ए॒षः ।
स्वा॒हा॒कृत्य॑ ब्र॒ह्म॒णा ते जु॑होमि मा दे॒वानां॑ मिथु॒या क॑र्भा॒ग॒धेयं॑ ॥ 13
(भव॑त-मे॒क॒त्रिं॑श॒च्च) (A7)

TS 1.3.8.1

आ द॒द ऋ॒तस्य॑ त्वा दे॒व॒ह॒विः पा॒शेना॑ऽऽ र॒भे ध॒र्षा॒
मा॒नु॒षा॒न॒द्भ्य॑स्त्वौष॒धीभ्यः॑ प्रो॒क्षा॒म्य॒पां पे॒रुर॑सि स्वा॒त्तं चि॒त् स॒दे॒वं॑
ह॒व्य॒मा॒पो दे॒वीः स्व॑द॒तैर्न॑ सं ते प्रा॒णो वा॒युना॑ ग॒च्छता॑ सं
य॒ज्ञत्रै॑र॒ङ्गानि॑ सं य॒ज्ञप॑तिरा॒शिषा॑ घृ॒तेना॑क्तौ प॒शुं त्रा॑येथा॒
रे॒वती॑र्य॒ज्ञप॑तिं प्रि॒य॒धा ऽऽ वि॒शतो॑रो अ॒न्त॒रि॒क्ष स॒जू॒र्दे॒वेन॑ – [ ] 14

TS 1.3.8.2

वा॒तेना॒स्य ह॒विष॒ स्त॒मना॑ य॒ज॒ सम॑स्य॒ त॒नुवा॑ भ॒व॒ वर्॒षी॒यो वर्॒षी॒यसि॑
य॒ज्ञे य॒ज्ञप॑तिं॒ धाः पृ॒थि॒व्याः संपृ॑चः पा॒हि न॑मस्त॒ आ॒ता॒ना॒न॒र्वा प्रे॑हि
घृ॒तस्य॑ कु॒ल्याम॑नु॒ सह॑ प्र॒जया॑ सह॒ रा॒य॒स्पोषे॑णाऽऽपो॑ दे॒वीः शु॒द्धा॒युवः॑
शु॒द्धा यू॒यं दे॒वाः ऊ॒र्ध्वः शु॒द्धा व॒यं परि॑विष्टाः परि॒वेष्टा॑रो वो

भूया॑स्म ॥ 15

(दे॒वेन॒-च॒तुश्च॑त्वारि॒श॒च्च) (A8)

TS 1.3.9.1

वा॒क्त॒ आ प्या॑यतां प्रा॒णस्त॒ आ प्या॑यतां चक्षु॒स्त॒ आ प्या॑यतां॒ श्रो॒त्रं
त॒ आ प्या॑यतां॒ या ते॑ प्रा॒णाज्छु॑ग्-ज॒गाम॒ या चक्षु॑र्या श्रो॒त्रं य॑त्ते॒ क्रू॒रं
य॑दास्थि॒तं त॑त्त॒ आ प्या॑यतां॒ तत्त॑ ए॒तेन॑ शु॒न्धतां॒ नाभि॑स्त॒ आ प्या॑यतां
पा॒युस्त॒ आ प्या॑यतां॒ शु॒द्धाश्च॑रि॒त्राः श॒मद्भ्यः॑ – [ ] 16

TS 1.3.9.2

श॒मोष॑धी॒भ्यः शं॑ पृ॒थि॒व्यै श॒महो॑भ्या-मोष॑धे॒ त्राय॑स्वैनं॒ स्व॒धि॒ते
मै॒नः हि॑सी॒ रक्ष॑सां भा॒गो ऽसी॑दम॒हः रक्षो॑ ऽध॒मं त॒मो न॑यामि
यो॑ ऽस्मा॒न् द्वेष्टि॑ यं च॒ व॒यं द्वि॒ष्म इ॒दमे॑नम॒धमं॒ त॒मो न॑यामी॒षे त्वा॑

घृ॒तेन॑ द्यावापृ॑थिवी॒ प्रो॒र्ण्वा॑था-म॒च्छि॑न्नो रा॒यः सु॒वीर॑
उ॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्विहि वा॒यो वी॑हि ( ) स्तो॒काना॑ स्वा॒होर्द॒ध्वन॑भसं
मा॒रुतं॑ ग॒च्छतं॑ ॥ 17

(अ॒द्भ्यो-वी॑हि-प॒ञ्च च) (A9)

TS 1.3.10.1

सं ते॒ मन॑सा॒ मनः॑ सं प्रा॒णेन॑ प्रा॒णो जु॑ष्टं दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं
घृ॒तव॑थ् स्वा॒हैन्द्रः॑ प्रा॒णो अ॒ङ्गेअ॒ङ्गे नि॑ दे॒द्ध्यदै॒न्द्रो ऽपानो॑ अ॒ङ्गेअ॒ङ्गे
वि बो॑भुवद्-दे॒व त्व॑ष्ट॒भूरि॑ ते स॒समे॑तु वि॒षुरू॒पा य॑थ् सल॒क्ष्माणो॑
भव॑थ दे॒वत्रा॑ यन्त॒मव॑से सखा॒यो ऽनु॑ त्वा मा॒ता पि॒तरो॑ मदन्तु
श्री॑रस्यग्निस्त्वा॑ श्री॒णात्वा॒पः सम॑रिणन् वा॒तस्य॑ - [ ] 18

TS 1.3.10.2

त्वा ध्र॒ज्यै पू॒ष्णो र॒ह्या अ॒पामो॑षधीना॒ रोहि॑ष्यै घृ॒तं घृ॑तपावानः
पि॒बत॑ वसां॑ वसापावानः पि॒बता॑न्तरि॒क्षस्य॑ ह॒विर॑सि स्वा॒हा
त्वा ऽन्त॑रि॒क्षाय॑ दि॒शः प्र॒दिश॑ आ॒दिशो॑ वि॒दिश॑ उ॒द्दिशः॑ स्वा॒हा दि॒ग्भ्यो॑
नमो॑ दि॒ग्भ्यः॑ ॥ 19 (वा॒तस्या॑-ष्टावि॒शति॑श्च) (A10)

TS 1.3.11.1

समु॒द्रं ग॒च्छ स्वा॒हा ऽन्तरि॑क्षं ग॒च्छ स्वा॒हा दे॒वꣳ स॒वितारं॑ ग॒च्छ
 स्वा॒हा ऽहो॒रात्रे ग॒च्छ स्वा॒हा मि॒त्रावरु॑णौ ग॒च्छ स्वा॒हा सोमं॑ ग॒च्छ
 स्वा॒हा य॒ज्ञं ग॒च्छ स्वा॒हा छन्दाꣳसि ग॒च्छ स्वा॒हा द्या॒वापृ॑थि॒वी ग॒च्छ
 स्वा॒हा न॒भो दि॒व्यं ग॒च्छ स्वा॒हा ऽग्निं॑ वै॒श्वानरं॑ ग॒च्छ स्वा॒हा
 ऽद्भ्य॑स्त्वौष॒धीभ्यो॑ मनो॑ मे हा॒र्दि य॒च्छ त॒नूं त्वचं॑ पु॒त्रं न॒प्तार॑मशी॒य
 शु॒गसि॑ ( ) तम॒भि शो॑च यो॑ ऽस्मान् द्वेष्टि॑ यं च व॒यं द्वि॒ष्मो
 धाम्नो॑ धाम्नो॑ राज॒न्नितो॑ वरुण॒ नो मुञ्च॑ यदापो॒ अघ्निया॑ वरु॒णेति॑
 श॒पामहे॑ ततो॑ वरुण॒ नो मुञ्च॑ ॥ 20

(अ॒सि-षड्वि॑ꣳशतिश्च)(A11)

TS 1.3.12.1

ह॒विष्म॑तीरि॒मा आपो॑ ह॒विष्मान् दे॒वो अ॑द्ध्व॒रो ह॒विष्माꣳ आ
 वि॒वास॑ति ह॒विष्माꣳ अस्तु॑ सूर्यः॑ ॥
 अ॒ग्नेर्वो॑ ऽप॒न्नगृ॑हस्य॒ सदसि॑ सा॒दयामि॑ सु॒म्नाय॑ सु॒म्निनीः॑ सु॒म्ने मा
 धत्ते॑न्द्रा॒ग्नियोर् भा॑ग॒धेयीः॑ स्थ मि॒त्रावरु॑णयोर् भा॒गधेयीः॑ स्थ वि॒श्वेषां॑
 दे॒वानां॑ भा॒गधेयीः॑ स्थ य॒ज्ञे जा॑गृत ॥ 21

(ह॒वि॒ष्म॒ती-श्च॑तु॒स्त्रि॒ंशत्) (A12)

TS 1.3.13.1

ह॒दे त्वा॒ मन॑से त्वा॒ दि॒वे त्वा॒ सूर्या॑य त्वो॒र्ध्वमि॒मम॑र्ध्व॒रं कृ॑धि दि॒वि
दे॒वेषु॑ हो॒त्रा य॑च्छ॒ सोम॑ राज॒न्नेह्य॑व रोह॒ मा भे॑र्मा सं वि॒क्था मा॒ त्वा
हि॒ं॒सिषं॑ प्र॒जास्त्वमु॑पावरोह प्र॒जास्त्वामु॑पावरोहन्तु शृ॒णो॒त्वग्निः॑

स॒मि॒धा ह॒वं मे॑ शृ॒ण्वन्त्वापो॑ धि॒षणा॑श्च दे॒वीः ॥

शृ॒णो॒त ग्रा॒वा॒णो वि॒दुषो॑ नु - [ ] 22

TS 1.3.13.2

य॒ज्ञं शृ॒णो॒तु दे॒वः स॒वि॒ता ह॒वं मे॑ ।

दे॒वी॒रा॒पो अ॒पां न॒पाद्-य ऊ॒र्मिर्ह॒विष्य॑ इन्द्रि॒यावा॑न्-मदि॒न्तम॑स्तं

दे॒वेभ्यो॑ दे॒व॒त्रा ध॑त्त शु॒क्रं शु॒क्रपे॑भ्यो येषां भा॒गः स्थ॑ स्वाहा

का॒र्षि॒रस्य॑पा॒पां मृ॒द्ध्रं स॑मु॒द्रस्य॑ वो ऽक्षि॒त्या उ॒न्नये॑ ॥

यम॑ग्ने पृ॒थ्सु॑ म॒र्त्यमा॑वो वा॒र्जेषु॑ यं जु॒नाः ।

स य॒न्ता श॑श्च॒ती॒रिषः॑ ॥ 23

(नु-स॒प्तच॑त्वारि॒ंशच्च) (A13)

TS 1.3.14.1

त्वमग्ने रुद्रो असुरो महो दिवस्त्वञ् शब्दो मारुतं पृक्ष ईशिषे ।
त्वं वातैररुणैर्यासि शङ्गयस्त्वं पूषा विधतः पासि नु त्मना ॥
आ वो राजानमद्ध्वरस्य रुद्रञ् होतारञ् सत्ययजञ् रोदस्योः ।
अग्निं पुरा तनयिलो रचित्ताद्धिरण्यरूपमवसे कृणुद्ध्वं ॥
अग्निर्होता नि षसादा यजीयानुपस्थे मातुः सुरभावु लोके ।
युवा कविः पुरुनिष्ठ – [ ] 24

TS 1.3.14.2

ऋतावा धर्ता कृष्टीनामुत मद्ध्य इद्धः ॥
साद्ध्वीमकर् देववीतिं नो अद्य यज्ञस्य जिह्वामविदाम गुह्यां ।
स आयुरा ऽगाथ्सुरभिर् वसानो भद्रामकर् देवहूतिं नो अद्य ॥
अक्रन्ददग्निः स्तनयन्निव द्यौः क्षामा रेरिहद्-वीरुधः समञ्जन् ।
सद्यो जज्ञानो वि हीमिद्धो अख्यदा रोदसी भानुना भात्यन्तः ॥
त्वे वसूनि पुर्वणीक – [ ] 25

TS 1.3.14.3

हो॒त॒र्दो॒षा व॒स्तो॒रे॒रि॒रे य॒ज्ञि॒या॒सः ।

क्षा॒मे॒व वि॒श्वा भु॒व॒ना॒नि यस्मि॒न्त्स॒ꣳ सौ॒भ॒गा॒नि द॒धि॒रे पा॒व॒के ॥

तु॒भ्यं ता अ॒ङ्गि॒रस्त॒म वि॒श्वाः सु॒क्षि॒त॒यः पृ॒थक् ।

अ॒ग्ने का॒मा॒य ये॒मि॒रे ॥

अ॒श्या॒म तं का॒म॒म॒ग्ने तवो॒त्य॒श्या॒म र॒यिꣳ र॒यि॒वः सु॒वी॒रं ।

अ॒श्या॒म वा॒ज॒म॒भि वा॒ज॒य॒न्तो ऽश्या॒म द्यु॒म्न॒म॒ज॒रा॒ज॒रं ते ॥

श्रे॒ष्ठं य॒वि॒ष्ठ भा॒र॒ता॒ग्ने द्यु॒म॒न्त॒मा भ॒र । 26

TS 1.3.14.4

व॒सो पु॒रु॒स्पृ॒हꣳ र॒यिं ॥

स श्चि॒ता॒न॒स्त॒न्य॒तू रो॒च॒न॒स्था अ॒ज॒रे॒भिर् नान॑द॒द्भि॒र्य॒वि॒ष्ठः ।

यः पा॒व॒कः पु॒रु॒त॒मः पु॒रू॒णि पृ॒थू॒न्य॒ग्नि॒रनु॒या॒ति भ॒र्व॒न् ॥

आ॒यु॒ष्टे वि॒श्व॒तो द॒ध॒द॒य॒म॒ग्निर् व॒रे॒ण्यः ।

पु॒न॒स्ते प्रा॒ण आ ज्य॑ति॒ परा॒ यक्ष्म॑ꣳ सु॒वामि॑ ते ॥

आ॒यु॒र्दा अ॒ग्ने ह॒विषो जुषा॒णो घृ॒तप्र॒तीको घृ॒तयो॒निरे॒धि ॥

घृ॒तं पी॒त्वा मधु॒ चारु॒ गव्यं पि॒तेव पु॒त्रम॒भि – [ ] 27

TS 1.3.14.5

रक्ष॒तादि॒मं ।

तस्मै॑ ते प्र॒तिह॑र्यते जा॒तवे॒दो विच॑र्षणे ।

अ॒ग्ने जना॑मि सु॒ष्टुतिं ॥

दि॒वस्परि॑ प्रथ॒मं जज्ञे॑ अ॒ग्नि॒रस्मद् द्वि॒तीयं परि॑ जा॒तवे॒दाः ।

तृ॒तीयम॒प्सु नृ॒मणा अज॑स्रमिन्धा॒न ए॒नं ज॒रते स्वा॒धीः ॥

शु॒चिः पा॒वक॒ वन्द्यो॑ ऽग्ने बृ॒हद्-वि रो॑चसे ।

त्वं घृ॒तेभि॒राहु॑तः ॥

दृ॒शा॒नो रु॒क्म उ॒र्व्या व्य॑द्यौद्-दु॒र्मर्ष॒मायुः॑ श्रि॒ये रु॒चा॒नः ॥

अ॒ग्नि॒रमृ॑तो अ॒भवद्-वयो॑भिर् – [ ] 28

TS 1.3.14.6

यदे॒नं द्यौ॑र॒जन॑यथ्सु॒रेताः॑ ॥

आ य॒दिषे॑ नृ॒पतिं॑ तेज॒ आ॒नट्छु॑चि॒ रेतो॑ नि॒षिक्तं॑ द्यौ॒रभी॑के ॥

अ॒ग्निः शर्द्ध॑म॒नव॑द्यं यु॒वान॑ स्वा॒धियं॑ ज॒नय॑थ्सू॒दय॑च्च ॥

स तेजीयसा॑ मनसा॑ त्वो॑त उ॒त शि॑क्ष स्वप॒त्यस्य॑ शि॒क्षोः॑ ।
अग्ने॑ रा॒यो नृ॑तमस्य॒ प्रभू॑तौ भू॒याम॑ ते सु॒ष्टुतय॑श्च वस्वः॑ ॥
अग्ने॑ स॒हन्त॑मा भ॒र द्यु॑म्नस्य॒ प्रा॒सहा॑ रयिं॒ ॥

विश्वा॒ य – [ ] 29

TS 1.3.14.7

श्च॒र्ष॒णीर॒भ्यासा॑ वा॒जेषु॑ सा॒सह॑त् ॥
तम॑ग्ने पृ॒तना॑सह॒ रयि॑ सह॒स्व आ॑ भ॒र ।
त्व॑ हि स॒त्यो अ॒द्भुतो॑ दा॒ता वा॒जस्य॑ गो॒मतः॑ ॥
उ॒क्षान्ना॑य व॒शान्ना॑य सोम॑पृ॒ष्ठाय॑ वे॒धसे॑ ॥
स्तो॑मैर्वि॒धेमा॑ग्नये॑ ॥
व॒द्मा हि॑ सू॒नो अ॒स्य॒द्भस॑द्वा च॒क्रे अ॒ग्निर्ज॒नुषा॑ ऽज्मा॒न्नं ॥
स त्वं॑ न ऊ॒र्जस॑न ऊ॒र्जं धा॑ रा॒जेव॑ जे॒रवृ॑के क्षै॒ष्यन्तः॑ ॥
अ॒ग्न आ॒यूषि॑ – [ ] 30

TS 1.3.14.8

पव॒स आ सु॒वोर्ज॒मिषं॑ च नः ।
आ॒रे बा॒धस्व दु॒च्छुनां॑ ॥
अग्ने॑ पव॒स्व स्वपा॑ अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्यं॑ ।
दध॒त्पोष॑ र॒यिं म॒यि ॥
अग्ने॑ पाव॒क रोचिषा॑ म॒न्द्रया॑ देव जिह्वा॑ ।
आ दे॒वान् व॒क्षि यक्षि॑ च ॥
स नः॑ पाव॒क दी॒दिवो॑ ऽग्ने॑ दे॒वा इ॒हा वह॑ ।
उप॑ य॒ज्ञ ह॒विश्च॑ नः ॥
अ॒ग्निः शुचि॑व्रत॒तमः॑ शुचि॒र्विप्रः॑ शुचिः॑ ( ) क॒विः ।
शुची॑ रोच॒त आहु॑तः ॥
उद॒ग्ने शुच॑यस्तव शु॒क्रा भ्राज॑न्त ईर॒ते ।
तव॑ ज्योती॒ष्यर्च॑यः ॥ 31
(पु॒रुनि॒ष्ठः-पु॒र्वणी॒क-भरा॑-ऽभि-वयो॑भिर्-य-
आयू॑षि-विप्रः॑ शुचि-श्चतु॑र्दश च) (A14)

=====

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(दे॒वस्य॑-र॒क्षो॑ह॒णो॑-वि॒भू-स्त्व॑ सो॒मा-ऽत्य॑न्या॒नगां॑-पृ॒थि॒व्या-
इ॒षे त्वा-ऽऽद॑दे॒ वा॒क्ते-स॒न्ते-स॒मु॒द्र-ह॒वि॒ष्मती॑र्-हृ॒दे-
त्व॒मग्ने॑रु॒द्र-श्च॑तु॒र्दश॑ ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(दे॒वस्य॑-ग॒म॒द्ध्ये॑-ह॒वि॒ष्मतीः॑-प॒व॒स-ए॒क॒त्रि॒ंश॑त् ।)

First and Last Padam of Third Prasnam:-

(दे॒व॒स्या-र्च॑यः।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.4 प्रथमकाण्डेचतुर्थः प्रश्नः सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः

TS 1.4.1.1

आ ददे॑ ग्रा॒वास्य॑द्ध्व॒रकृ॑द् दे॒वेभ्यो॑-गंभी॒रमि॑म-म॒द्ध्व॒रं
कृ॑द्ध्यु॒त्तमे॑न प॒विने॑न्द्राय सोम॒ꣳ सु॑षु॒तं म॑धु॒मन्तं॑ प॒यस्व॑न्तं
वृ॑ष्टि॒वनि॑मिन्द्राय त्वा वृ॒त्रघ्न॑ इन्द्राय त्वा वृ॒त्रतु॑र इन्द्राय त्वा
ऽभि॑मा॒तिघ्न॑ इन्द्राय त्वा ऽऽदि॒त्यव॑त इन्द्राय त्वा वि॒श्वदे॑व्यावते श्वा॒त्राः
स्थ॑ वृ॒त्रतु॑रो रा॒धो॒गूर्ता॑ अ॒मृत॑स्य प॒त्नी॒स्ता दे॒वीर्दे॒वत्रे॑मं य॒ज्ञं
ध॒त्तोप॑हू॒ताः सोम॑स्य पि॒बतो॑पहू॒तो यु॒ष्माक॑ꣳ - [ ] 1

TS 1.4.1.2

सोमः॑ पि॒बतु॑ य॒त्ते सोम॑ दि॒वि ज्यो॑तिर्यत् पृ॒थि॒व्यां य॑दु॒राव॑न्त॒रिक्षे॑
तेना॒स्मै य॑ज॒माना॑यो॒रु रा॒या कृ॑द्ध्य॒धि दा॒त्रे वो॑चो धि॒षणे॑ वी॒डू स॒ती
वी॒डये॑था-मूर्जं॑ दधा॒थामूर्जं॑ मे ध॒त्तं मा वाꣳ हिꣳसि॒षं मा मा

हि॒ऽसि॒ष्टं प्रा॒गपा॒गुद॒गध॒राक् तास्त्वा दि॒श आ धा॒वन्त्वंब॒ नि ष्व॒र ।
यत्ते॑ ( ) सो॒मादा॑भ्यं॒ नाम जा॒गृवि॒ तस्मै॑ ते सोम॒ सोमा॑य॒ स्वाहा॑ ॥ 2

(युष्माक॑ – स्वर॒ यत्ते॑ – नव॒ च) (A1)

TS 1.4.2.1

वा॒चस्प॑तये॒ पव॑स्व वा॒जिन् वृ॒षा वृ॒ष्णो अ॒ऽशु॒भ्यां ग॒भस्ति॑पूतो
दे॒वो दे॒वानां॑ प॒वित्र॑मसि॒ येषां॑ भा॒गो ऽसि॒ तेभ्य॑स्त्वा॒ स्वाङ्कृ॑तो ऽसि॒
मधु॑मती॒र्न इ॒षस्कृ॑धि॒ विश्वे॑भ्यस्त्वेन्द्रि॒येभ्यो॑ दि॒व्येभ्यः॑ पा॒र्थिवे॑भ्यो
मन॑स्त्वा ऽष्टू॒र्वन्त॑रि॒क्ष-म॑न्विहि॒ स्वाहा॑ त्वा सु॒भवः॑ सू॒र्याय॑
दे॒वेभ्य॑स्त्वा म॒रीचि॑पेभ्य॒ एष॑ ते॒ योनिः॑ प्रा॒णाय॑ त्वा ॥ 3

(वा॒चः-स॒प्तच॑त्वारि॒ऽशत्) (A2)

TS 1.4.3.1

उ॒पया॑मगृहीतो॒ ऽस्य॑न्त॒र्यच्छ॑ म॒घवन् पा॒हि सोम॑मु॒रुष्य॑ रा॒यः स॒मिषो॑
यज॑स्वान्तस्ते॒ दधामि॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्तरु॑र्वन्त॒रिक्ष॑ऽ स॒जोषा॑
दे॒वैर॑व॒रैः परै॑श्चान्त॒र्यामे॑ म॒घवन् मा॑दयस्व॒ स्वाङ्कृ॑तो ऽसि॒ मधु॑मती॒र्न
इ॒षस्कृ॑धि॒ विश्वे॑भ्यस्त्वेन्द्रि॒येभ्यो॑ दि॒व्येभ्यः॑ पा॒र्थिवे॑भ्यो॒ मन॑स्त्वा

ऽष्टूर्वन्तरिक्षमन्विहि स्वाहा त्वा सुभवः सूर्याय देवेभ्य ( )

स्त्वा मरीचिपेभ्य एष ते योनिरपानाय त्वा ॥ 4

(देवेभ्यः-सप्त च) (A3)

TS 1.4.4.1

आ वायो भूष शुचिपा उप नः सहस्रं ते नियुतो विश्ववार ।

उपो ते अन्धो मद्यमयामि यस्य देव दधिषे पूर्वपेयं ॥

उपयामगृहीतो ऽसि वायवे त्वेन्द्रवायू इमे सुताः ।

उप प्रयोभिरा गतमिन्दवो वामुशन्ति हि ॥

उपयामगृहीतो ऽसीन्द्रवायुभ्यां त्वैष ते योनिः सजोषाभ्यां त्वा ॥ 5

(आ वायो-त्रिचत्वारिंशत्) (A4)

TS 1.4.5.1

अयं वां मित्रावरुणा सुतः सोम ऋतावृधा ।

ममेदिह श्रुतं हवं ।

उपयामगृहीतो ऽसि मित्रावरुणाभ्यां त्वैष ते योनिर्.

ऋतायुभ्यां त्वा ॥ 6

(अयं वां-विंशतिः) (A5)

TS 1.4.6.1

या वा॑ क॒शा म॒धु॒म॒त्य॒श्चि॒ना सू॒नृ॒ता॒वती॑ ।

तया॑ य॒ज्ञं मि॒मिक्ष॑तं ।

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽस्य॑श्चि॒भ्यां॑ त्वैष॑ ते॒ यो॒नि॒र्मा॒द्ध्वी॑भ्यां॑ त्वा ॥ 7

(या वा॑-मष्टादश) (A6)

TS 1.4.7.1

प्रा॒तर्यु॒जौ वि॑ मु॒च्ये॒था-म॒श्चि॒ना॒वे॒ह ग॑च्छतं ।

अ॒स्य सोम॑स्य पी॒तये॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽस्य॑श्चि॒भ्यां॑ त्वैष॑ ते॒ यो॒नि॒र॒श्चि॒भ्यां॑ त्वा ॥ 8

(प्रा॒तर्यु॒जा॒वे-का॒न्नवि॒॑श॒तिः) (A7)

TS 1.4.8.1

अ॒यं वै॒नश्चो॑द॒यत् पृ॑श्नि॒ग॒र्भा ज्यो॑ति॒र्ज॒रायू॑ रज॒सो वि॒माने॑ ।

इ॒म॒म॒पा॒ञ् स॒ङ्ग॒मे सूर्य॑स्य शि॒शुं न॑ वि॒प्रा म॒ति॒भी रि॑हन्ति ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसि॑ श॒ण्डा॒य त्वैष॑ ते॒ यो॒नि॒र्वी॒र॒तां पा॑हि ॥ 9

(अ॒यं वै॒नः – पञ्च॑वि॒श॒तिः) (A8)

TS 1.4.9.1

तं प्र॒ल॒था॒ पूर्॒व॒था॒ वि॒श्व॒थे॒म॒था॒ ज्ये॒ष्ठ॒ता॒तिं॑ ब॒र्हि॒ष॒द॒ꣳ सु॒व॒र्वि॒दं॑
प्र॒ती॒ची॒नं॑ वृ॒ज॒नं॑ दो॒ह॒से गि॒रा ऽऽशुं॑ ज॒य॒न्त॒म॒नु या॒सु व॒र्द्ध॒से ।
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसि॑ म॒र्का॒य त्वै॒ष ते॒ यो॒निः प्र॒जाः पा॒हि ॥ 10

(तं प्र॒ल॒था – षट्॒वि॒ंश॒तिः) (A9)

TS 1.4.10.1

ये दे॒वा दि॒व्ये॒का॒द॒श स्थ॑ पृ॒थि॒व्या॒म॒द्ध्ये॒का॒द॒श स्था॒प्सु॒षदो॑
महि॒नै॒का॒द॒श स्थ॑ ते दे॒वा य॒ज्ञमि॒मं जु॒ष॒ध्व-मु॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-
ऽस्या॒ग्र॒य॒णो ऽसि॑ स्वा॒ग्र॒य॒णो जि॒न्व य॒ज्ञं जि॒न्व य॒ज्ञ॒प॒ति॒म॒भि स॒व॒ना
पा॒हि वि॒ष्णु॒स्त्वां पा॒तु वि॒शं त्वं पा॒ही॒न्द्रि॒ये॒णै॒ष ते॒ यो॒निर्
वि॒श्वे॒भ्य॒स्त्वा दे॒वे॒भ्यः ॥ 11

(ये दे॒वा – स्त्रि॒च॒त्वा॒रि॒ंश॒त्) (A10)

TS 1.4.11.1

त्रि॒ंश॒त् त्रय॑श्च ग॒णि॒नो रु॒ज॒न्तो दि॒व॒ꣳ रु॒द्राः पृ॒थि॒वीं च॑ स॒च॒न्ते ।
ए॒का॒द॒शा॒सो अ॒प्सु॒षदः॑ सु॒त॒ꣳ सोमं॑ जु॒ष॒न्ता॒ꣳ स॒व॒नाय॑ वि॒श्वे॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽस्या॒ग्र॒य॒णो ऽसि॑ स्वा॒ग्र॒य॒णो जि॒न्व य॒ज्ञं जि॒न्व

य॒ज्ञ॒प॒ति॒म॒भि॒ स॒व॒ना॒ पा॒हि॒ वि॒ष्णु॒स्त्वां॑ पा॒तु॒ वि॒शं॒ त्वं॑ पा॒ही॒न्द्रि॒ये॒णै॒ष
ते॒ यो॒नि॒र्वि॒श्वे॑भ्य॒स्त्वा॒ दे॒वे॒भ्यः॑ ॥ 12

(त्रि॒ंश॒त्रयो॒ – द्वि॒च॒त्वारि॒ंशत्) (A11)

TS 1.4.12.1

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ ऽसी॒न्द्रा॒य॒ त्वा॒ बृ॒ह॒द्व॒ते॒ व॒य॒स्व॒त॒ उ॒क्था॒यु॒वे॒ य॒त्त
इ॒न्द्र॒ बृ॒ह॒द्-व॒य॒स्त॒स्मै॑ त्वा॒ वि॒ष्ण॒वे॒ त्वै॒ष॒ ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य॒
त्वो॒क्था॒यु॒वे॑ ॥ 13 (उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ ऽसी॒न्द्रा॒य॒ – द्वा॒वि॒ंश॒तिः) (A12)

TS 1.4.13.1

मू॒र्ध्ना॒नं॑ दि॒वो अ॒र॒तिं॑ पृ॒थि॒व्या॒ वै॒श्वान॒र॒मृ॒ता॒य॒ जा॒त॒म॒ग्निं॑ ।
क॒वि॒ं स॒म्रा॒ज-म॒ति॒थिं॑ ज॒ना॒ना॒मा॒स॒न्ना॒ पा॒त्रं॑ ज॒न॒य॒न्त॒ दे॒वाः ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ ऽस्य॒ग्न॒ये॒ त्वा॒ वै॒श्वान॒रा॒य॒ ध्रु॒वो॒ ऽसि॒ ध्रु॒व॒क्षि॒तिर्
ध्रु॒वा॒णां॑ ध्रु॒व॒त॒मो॒ ऽच्यु॒ता॒ना-म॒च्यु॒त॒क्षि॒त्त॒म॒ ए॒ष॒ ते॒ यो॒नि॒र॒ग्न॒ये॒ त्वा
वै॒श्वान॒रा॒य॒ ॥ 14 (मू॒र्ध्ना॒नं॑ – प॒ञ्च॒त्रि॒ंशत्) (A13)

TS 1.4.14.1

म॒धु॒श्च॒ मा॒ध॒व॒श्च॒ शु॒क्र॒श्च॒ शु॒चि॒श्च॒ न॒भ॒श्च॒ न॒भ॒स्य॑श्च॒ ष॒श्चो॒र्ज॒श्च॒
स॒ह॒श्च॒ स॒ह॒स्य॑श्च॒ त॒प॒श्च॒ त॒प॒स्य॑श्चो-प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ ऽसि॒

स॒ऽस॒र्पो॑ ऽस्य॒ऽह॒स्प॒त्याय॑ त्वा ॥ 15

(म॒धु॒श्च – त्रि॒ऽश॒त्) (A14)

TS 1.4.15.1

इ॒न्द्रा॒ग्नी॒ आ ग॑त॒ऽसु॒तं गी॒र्भिर्न॒भो व॑रे॒ण्यं ।

अ॒स्य पा॑तं धि॒येषि॒ता ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसी॒न्द्रा॒ग्नि॒भ्यां त्वै॑ष ते यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒ग्नि॒भ्यां त्वा ॥ 16

(इ॒न्द्रा॒ग्नी वि॒ऽश॒तिः) (A15)

TS 1.4.16.1

ओ॒मा॒सश्च॑र्ष॒णीधृ॑तो वि॒श्वे दे॒वा॒स आ॑ग॒त ।

दा॒श्वा॒ऽसौ दा॒शु॒षः सु॒तं ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसि॒ वि॒श्वे॑भ्य॒स्त्वा दे॒वेभ्य॑ ए॒ष ते यो॒नि॒र्वि॒श्वे॑भ्य॒स्त्वा

दे॒वेभ्यः॑ ॥ 17 (ओ॒मा॒सो वि॒ऽश॒तिः) (A16)

TS 1.4.17.1

म॒रु॒त्वन्तं॑ ँवृ॒षभं॑ ँवावृ॒धा॒न॒म॒क॒वा॒रिं दि॒व्य॒ऽशा॒स॒मि॒न्द्रं ।

वि॒श्वा॒सा॒ह॒म॒व॒से नू॑त॒ना॒यो॒ग्र॒ऽस॒हो॒दा॒मि॒ह त॒ऽहु॒वे॒म ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसी॒न्द्रा॒य त्वा म॒रु॒त्व॒त ए॒ष ते यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य
त्वा म॒रु॒त्व॒ते ॥ 18 (म॒रु॒त्व॒न्त॒ञ् – ष॒ट्वि॒ंश॒तिः) (A17)

TS 1.4.18.1

इ॒न्द्र म॒रु॒त्व इ॒ह पा॒हि सो॒मं य॑था शार्॒या॒ते अ॒पि॒बः सु॒त॒स्य॑ ।
तव॑ प्र॒णी॒ती तव॑ शू॒र श॒र्म॒न्ना-वि॒वा॒स॒न्ति क॒वयः॑ सु॒य॒ज्ञाः ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसी॒न्द्रा॒य त्वा म॒रु॒त्व॒त ए॒ष ते यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य
त्वा म॒रु॒त्व॒ते ॥ 19 (इ॒न्द्रै॒कान्न॒त्रि॒ंश॒त्) (A18)

TS 1.4.19.1

म॒रु॒त्वा॒ञ् इ॒न्द्र वृ॒ष॒भो र॒णाय॑ पि॒बा सो॒म॒म॒नु॒ष्व॒धं म॒दा॒य ।
आ सि॒ञ्च॒स्व ज॒ठ॒रे म॒ध्व ऊ॒र्मिं त्व॒ञ् रा॒जा ऽसि॑ प्र॒दि॒वः सु॒ता॒नां ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसी॒न्द्रा॒य त्वा म॒रु॒त्व॒त ए॒ष ते यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य
त्वा म॒रु॒त्व॒ते ॥ 20 (म॒रु॒त्वा॒ने॒कान्न॒त्रि॒ंश॒त्) (A19)

TS 1.4.20.1

म॒हा॒ञ् इ॒न्द्रो य॑ ओ॒ज॒सा प॒र्ज॒न्यो वृ॒ष्टि॒मा॒ञ् इ॒व ।
स्तो॒मै॒र्व॒थ्स॒स्य॑ वावृ॒धे ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसि॑ म॒हे॒न्द्रा॒य त्वै॒ष ते यो॒नि म॒हे॒न्द्रा॒य त्वा ॥ 21

(महानेकान्न – विंशतिः) (A20)

TS 1.4.21.1

महा॑ इन्द्रो॑ नृ॒वदा॑ चर्ष॒णिप्रा॑ उ॒त द्वि॒र्ब॒र्हा॑ अ॒मिनः॑ स॒होभिः॑ ।

अ॒स्मद्रि॑य॒ग्वावृ॑धे वी॒र्या॑यो॒रुः पृ॒थुः सु॒कृतः॑ क॒र्तृभि॑र्भूत् ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ ऽसि महे॒न्द्राय॑ त्वैष ते योनि॑र्महे॒न्द्राय॑ त्वा ॥ 22

(महान् नृवथ् – षड्विंशतिः) (A21)

TS 1.4.22.1

क॒दा च॒न स्त॒रीर॑सि नेन्द्र॑ सश्च॒सि दा॒शुषे॑ ॥

उ॒पो॒पे॒न्नु म॑घ॒वन् भू॒य इ॒न्नु ते॑ दा॒नं दे॒वस्य॑ पृ॒च्यते॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ ऽस्या-दि॒त्येभ्य॑स्त्वा ॥

क॒दा च॒न प्र यु॑च्छ॒स्यु॒भे नि पा॑सि जन्म॑नी ।

तु॒रीया॑दि॒त्य स॑वनं त इन्द्रि॒यमा॑ त॒स्थाव॑मृतं दि॒वि ॥

य॒ज्ञो दे॒वानां॑ प्रत्येति सु॒म्नमा॑दि॒त्यासो॑ भ॒वता॑ मृ॒डय॑न्तः ॥

आ वो ( ) र्वा॒ची सु॒मति॑र् ववृ॒त्याद॑होश्चिद्-या

व॒रि॒वो॒वि॒त्तरा॑ ऽसत् ॥

वि॒वस्व॑ आ॒दि॒त्यैष॑ ते॒ सोम॑पी॒थस्तेन॑ म॒न्दस्व॑ तेन॑ तृ॒प्य तृ॒प्यास्मि॑
ते व॒यं त॑र्पयि॒तारो॑ या दि॒व्या वृ॒ष्टिस्तया॑ त्वा श्री॒णामि॑ ॥ 23

(वः – सप्तविंशतिश्च) (A22)

TS 1.4.23.1

वा॒मम॒द्य स॑वि॒तर्वा॒ममु॑ श्रो दि॒वेदि॑वे वा॒मम॒स्मभ्य॑ सा॒वीः ।
वा॒मस्य॑ हि क्ष॒यस्य॑ दे॒व भू॒रेर॒या धि॒या वा॒मभा॑जः स्याम ॥
उ॒प॒या॒मगृ॑हीतो ऽसि दे॒वाय॑ त्वा सवि॒त्रे ॥ 24

(वामं – चतुर्विंशतिः) (A23)

TS 1.4.24.1

अ॒द॒ब्धेभिः॑ स॒वितः॑ पा॒युभि॑ष्ट्वं शि॒वेभि॑र॒द्य परि॑ पाहि नो ग॒यं ।
हि॒र॒ण्यजि॑ह्वः सु॒वि॒ताय॑ न॒व्यसे॒ रक्षा॑ माकि॒र्नो अ॒घश॑स् ई॒शत॑ ॥
उ॒प॒या॒मगृ॑हीतो ऽसि दे॒वाय॑ त्वा सवि॒त्रे ॥ 25

(अदब्धेभि – स्त्रयोविंशतिः) (A24)

TS 1.4.25.1

हि॒र॒ण्यपा॑णि॒मू॒तये॑ स॒वि॒तार॒मुप॑ ह्वये ।
स चे॒त्ता दे॒वता॑ प॒दं ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसि॑ दे॒वाय॑ त्वा स॒वि॒त्रे ॥ 26

(हि॒र॒ण्य॒पा॒णिं – च॒तु॒र्द॒श) (A25)

TS 1.4.26.1

सु॒श॒र्मा ऽसि॑ सु॒प्र॒ति॒ष्ठा॒नो बृ॒ह॒दु॒क्षे नम॑ ए॒ष ते॒ योनि॑र्
वि॒श्वेभ्य॑स्त्वा दे॒वेभ्यः॑ ॥ 27 (सु॒श॒र्मा – द्वा॒द॒श) (A26)

TS 1.4.27.1

बृ॒ह॒स्प॒ति॒-सु॒तस्य॑ त इ॒न्दो इ॒न्द्रि॒याव॑तः प॒त्नीव॑न्तं ग्र॒हं
गृ॒ह्णाम्य॑ग्ना(३)इ प॒त्नीवा॑(३) स्स॒जू॒र्दे॒वेन॑ त्वष्ट्रा सोमं पिब स्वाहा ॥ 28

(बृ॒ह॒स्प॒ति॒सु॒तस्य॑ – पञ्च॑द॒श) (A27)

TS 1.4.28.1

ह॒रि॒र॒सि हा॒रि॒यो॒ज॒नो ह॒र्योः॑ स्था॒ता व॒ज्रस्य॑ भ॒र्ता पृ॒श्नैः॑ प्रे॒ता तस्य॑ ते
दे॒व सोमे॑ष्टय॒जुषः॑ स्तु॒तस्तो॑मस्य श॒स्तोक्थ॑स्य ह॒रि॒व॑न्तं ग्र॒हं गृ॒ह्णामि॑
ह॒रीः स्थ॑ ह॒र्योर्द्वा॑नाः स॒हसो॑मा इ॒न्द्राय॑ स्वाहा ॥ 29

(ह॒रि॒र॒सि – षड्विं॑शतिः) (A28)

TS 1.4.29.1

अ॒ग्न आ॒यू॒षि प॒वस॑ आ सु॒वो॒र्ज॒मिषं॑ च नः ।
आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छु॒नां ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽस्य॒ग्नये॑ त्वा तेज॑स्वत ए॒ष ते योनि॑र॒ग्नये॑ त्वा
तेज॑स्वते ॥ 30 (अ॒ग्न आ॒यू॒षि – त्रयो॑वि॒ंशतिः॑) (A29)

TS 1.4.30.1

उ॒त्ति॒ष्ठ॒न्नो॒जसा॑ स॒ह पी॒त्वा शि॒प्रे अ॒वेप॑यः ।
सोम॑मिन्द्र च॒मू सु॒तं ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसी॒न्द्राय॑ त्वौज॑स्वत ए॒ष ते योनि॑रिन्द्राय
त्वौज॑स्वते ॥ 31 (उ॒त्ति॒ष्ठ॒न्नेक॑वि॒ंशतिः॑) (A30)

TS 1.4.31.1

त॒र॒णिर् वि॒श्वदर्श॑तो ज्योति॑ष्कृ॒दसि॑ सूर्य ।
वि॒श्वमा॑ भा॒सि रो॒चनं॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसि॑ सूर्या॒य त्वा भ्राज॑स्वत ए॒ष ते योनिः॑ सूर्या॒य त्वा
भ्राज॑स्वते ॥ 32 (त॒र॒णिर् – वि॒ंशतिः॑) (A31)

TS 1.4.32.1

आ प्या॑यस्व मदि॒न्तम॑ सोम॒ विश्वा॑भि॒रूति॑भिः ।

भवा॑ नः स॒प्रथ॑स्तमः ॥ 33 (आ प्या॑यस्व – नव॑) (A32)

TS 1.4.33.1

ई॒यु॒ष्टे॒ ये॒ पू॒र्व॒त॒राम॑प॒श्यन् व्यु॑च्छन्ती॒मु॒षसं॑ म॒र्त्या॒सः ।

अ॒स्माभि॑रु॒ नु॒ प्र॒ति॒चक्ष्या॑ ऽभू॒दो ते॑ य॒न्ति॒ ये अ॑प॒रीषु॑ प॒श्यान् ॥ 34

(ई॒यु – रे॒कान्न॑वि॒ंश॒तिः) (A33)

TS 1.4.34.1

ज्यो॒तिष्म॑तीं॒ त्वा सा॑दयामि ज्यो॒तिष्कृ॑तं॒ त्वा सा॑दयामि

ज्यो॒तिर्वि॑दं॒ त्वा सा॑दयामि भा॒स्वतीं॒॑ त्वा सा॑दयामि

ज्व॒लन्तीं॒॑ त्वा सा॑दयामि म॒ल्मला॑भवन्तीं॒ त्वा सा॑दयामि

दी॒प्यमा॑नां॒ त्वा सा॑दयामि रो॒चमा॑नां॒ त्वा सा॑दयाम्यज॒स्रां

त्वा सा॑दयामि बृ॒हज्ज्यो॑तिषं॒ त्वा सा॑दयामि

बो॒धय॑न्तीं॒ त्वा सा॑दयामि जा॒ग्रतीं॒॑ त्वा सा॑दयामि ॥ 35

(ज्यो॒तिष्म॑ती॒ं – ष॒ट्त्रि॑ंश॒त्) (A34)

TS 1.4.35.1

प्र॒या॒साय॑ स्वा॒हा ऽऽया॑साय॒ स्वाहा॑ वि॒या॒साय॑ स्वा॒हा सँ॑या॒साय॑

स्वा॒हो॒द्या॒साय॑ स्वा॒हा ऽव॒या॒साय॑ स्वा॒हा शु॒चे स्वा॒हा शो॒काय॑ स्वा॒हा

तप्य॑त्वै स्वा॒हा तप॑ते स्वा॒हा ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायै॑ स्वा॒हा सर्व॑स्मै स्वा॒हा ॥ 36

(प्रयासाय – चतुर्विंशतिः) (A35)

TS 1.4.36.1

चित्त॑ सन्ताने॑न भ॒वं य॑क्ना रु॒द्रं तनि॑म्ना पशु॒पति॑
स्थूल॑हृदये॒नाग्नि॑ हृदये॒न रु॒द्रं लो॑हि॒तेन॑ शर्वं॒ मत॑स्नाभ्यां
महा॑दे॒व-मन्तः॑पा॒र्श्वेनौषि॑ष्ठह॒न शि॒ङ्गीनि॑को॒श्याभ्यां॑ ॥ 37

(चित्त – मष्टादश) (A36)

TS 1.4.37.1

आ तिष्ठ॑ वृ॒त्रह॑न् रथं॒ यु॒क्ता ते॒ ब्रह्म॑णा ह॒री ।
अ॒र्वाची॑न॒ सु ते॒ मनो॑ ग्रा॒वा कृ॑णोतु व॒ग्नुना॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृही॑तो ऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शिन॑ ए॒ष ते॒ योनि॑रिन्द्राय
त्वा षोड॒शिनै॑ ॥ 38 (आ तिष्ठ – षट्विंशतिः) (A37)

TS 1.4.38.1

इन्द्र॑मि॒द्धरी॑ वह॒तो ऽप्र॑तिधृष्टश॒वस॑-मृषी॑णां च स्तु॒तीरु॑प
य॒ज्ञं च॑ मा॒नुषा॑णां ॥
उ॒प॒या॒म॒गृही॑तो ऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शिन॑ ए॒ष ते॒ योनि॑रिन्द्राय
त्वा षोड॒शिनै॑ ॥ 39 (इन्द्रमि॒त् – त्रयो॑विंशतिः) (A38)

TS 1.4.39.1

अ॒सा॒वि॒ सो॒म इन्द्र॑ ते श॒वि॒ष्ठ धृ॒ष्ण॒वा ग॒हि ।
आ त्वा॑ पृ॒णक्त्विन्द्रि॒यꣳ रजः॑ सू॒र्यं न रश्मि॑भिः ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ ऽसीन्द्रा॒य त्वा षोड॑शि॒न ए॒ष ते योनि॑रिन्द्रा॒य
त्वा षोड॑शिने ॥ 40 (असा॑वि – सप्त॒विꣳश॑तिः) (A39)

TS 1.4.40.1

सर्व॑स्य प्र॒ति॒शी॒वरी॑ भू॒मि॒स्त्वो॒प॒स्थ आ ऽधि॑त ।
स्यो॒ना ऽस्मै॑ सु॒षदा॑ भव॒ यच्छा॑स्मै॒ शर्म॑ सप्र॒थाः ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ ऽसीन्द्रा॒य त्वा षोड॑शि॒न ए॒ष ते योनि॑रिन्द्रा॒य
त्वा षोड॑शिने ॥ 41 (सर्व॑स्य षड्विꣳश॑तिः) (A40)

TS 1.4.41.1

महाꣳ इन्द्रो॑ वज्र॒बाहुः॑ षोड॒शी शर्म॑ यच्छतु ।
स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ करोतु॒ हन्तु॑ पा॒प्मानं॑ यौ॒ ऽस्मान् द्वेष्टि॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ ऽसीन्द्रा॒य त्वा षोड॑शि॒न ए॒ष ते योनि॑रिन्द्रा॒य
त्वा षोड॑शिने ॥ 42 (महा॑न् – षड्विꣳश॑तिः) (A41)

TS 1.4.42.1

स॒जोषा॑ इन्द्र॑ सग॑णो मरु॑द्भिः सोमं॑ पिब वृ॒त्रह॑ञ्छूर वि॒द्वान् ।
ज॒हि शत्रू॑रप॒ मृधो॑ नुद॒स्वाथा॑भयं कृणुहि वि॒श्वतो॑ नः ॥
उप॒याम॑गृहीतो ऽसीन्द्रा॑य त्वा षोड॒शिन॑ ए॒ष ते योनि॑रिन्द्रा॑य त्वा
षोड॒शिनै॑ ॥ 43 (स॒जोषाः॑ – त्रि॒ंशत्) (A42)

TS 1.4.43.1

उदु॑ त्यं जा॒तवे॑दसं दे॒वं वह॑न्ति के॒तवः॑ ।
दृ॒शे वि॒श्वाय॑ सूर्यं॑ ॥
चि॒त्रं दे॒वाना॑-मुद॑गादनी॒कं चक्षु॑र्मित्रस्य वरु॑णस्याग्नेः ।
आ ऽप्रा॑ द्यावापृथि॒वी अ॒न्तरि॑क्ष॒ञ् सूर्य॑ आ॒त्मा जग॑तस्त॒स्थुष॑श्च ॥
अग्ने॑ नय सु॒पथा॑ रा॒ये अ॒स्मान् वि॒श्वानि॑ दे॒व व॒युना॑नि वि॒द्वान् ।
यु॒योद्ध्य॑स्म-ज्जु॒हु॒राण॑ मे॒नो भू॑यिष्ठां ते नम॑उक्तिं वि॒धेम॑ ॥
दि॒वं गच्छ॑ सु॒वः प॑त रू॒पेण॑ – [ ] 44

TS 1.4.43.2

वो रू॒पम॑भ्यैमि वय॑सा वयः॑ ।
तु॒थो वो वि॒श्व वे॒दा वि॑ भजतु॒ वर्षि॑ष्ठे अ॒धि ना॒के ॥

ए॒तत्ते॑ अ॒ग्ने रा॒ध ऐ॒ति सोम॑च्यु॒तं तन्मि॑त्रस्य॒ पथा॑ न॒यर्त॑स्य॒ पथा॑ प्रे॒त
च॒न्द्रद॑क्षिणा॒ यज्ञ॑स्य॒ पथा॑ सु॒विता॑ न॒यन्ती॑र् ब्रा॒ह्मण॑म॒द्य
॥ रा॒द्ध्यास॑मृषि॒मार्षे॑यं पि॒तृम॑न्तं पै॒तृम॑त्यञ् सु॒धातु॑दक्षिणं वि सु॒वः
पश्य॑ व्यन्त॒रि॒क्षं य॑तस्व॒ सद॑स्यै ( ) – र॒स्मद्वा॑त्रा दे॒वत्रा॑ गच्छ॒त
मधु॑मतीः प्र॒दा॒ता॒र॒मा वि॑श॒तान॑वहा॒यास्मा॑न् दे॒वया॑नेन॒ पथे॑त सु॒कृता॑
लो॒के सी॑द॒त तन्नः॑ सञ्स्कृ॒तं ॥ 45

(रूपेण – सदस्यै – रष्टादश च) (A43)

TS 1.4.44.1

धा॒ता रा॒तिः स॒वि॒तेदं॑ जुष॒न्तां प्र॒जाप॑तिर् नि॒धिप॑तिर्नो अ॒ग्निः ।
त्वष्टा॑ वि॒ष्णुः प्र॒जया॑ सञ्॒ररा॑णो यज॒माना॑य द्रवि॒णं द॑धातु ॥
समि॑न्द्र णो॒ मन॑सा नेषि गो॒भिः सञ् सूरि॑भिर्मघव॒न्थ् सञ् स्व॑स्त्या ।
सं ब्र॑ह्मणा दे॒वकृ॑तं य॒दस्ति॒ सं दे॒वाना॑ञ् सु॒मत्या॑ य॒ज्ञिया॑नां ॥
सं व॑र्चसा॒ पय॑सा॒ सं त॒नूभि॑ – र॒गन्म॑हि॒ मन॑सा सञ् शि॒वेन॑ ॥
त्वष्टा॑ नो अ॒त्र व॑रि॒वः कृ॑णो – [ ] 46

TS 1.4.44.2

त्व॒नु॒ मा॒र्षु॒ त॒नु॒वो॒ यद्-वि॒लि॒ष्टं॑ ॥
यद॒द्य॒ त्वा॑ प्र॒यति॑ य॒ज्ञे अ॒स्मिन्न॒ग्ने॒ हो॒ता॒र॒म॒वृ॒णी॒म॒ही॒ह ।
ऋ॒ध॒ग॒या॒ङ्घ्रि॒गु॒ता॒श॒मि॒ष्टाः प्र॒जा॒नन्॒ य॒ज्ञ॒मु॒प॒ या॒हि वि॒द्वान् ॥
स्व॒गा वो॑ दे॒वाः स॒दन॒म॒क॒र्म य॒ आ॒ज॒ग्म॒ स॒व॒ने॒दं जु॒षा॒णाः ।
ज॒क्षि॒वा॒ँसः॑ प॒पि॒वा॒ँसश्च॑ वि॒श्वे ऽस्मे॑ ध॒त्त व॒स॒वो व॒सू॒नि ॥
या॒ना ऽव॑ह उ॒श॒तो॒ दे॒व दे॒वान् तान् - [ ] 47

TS 1.4.44.3

प्रे॒रय॑ स्वे अ॒ग्ने स॒ध॒स्थे॑ ॥
व॒ह॒मा॒ना भ॒र॒मा॒णा ह॒वी॒ँषि॑ व॒सुं घ॒र्म दि॒व॒मा ति॒ष्ठ॒ता॒नु ॥
य॒ज्ञ य॒ज्ञं ग॒च्छ॑ य॒ज्ञ॒प॒तिं ग॒च्छ॑ स्वां यो॒निं ग॒च्छ॑ स्वा॒हैष॑ ते य॒ज्ञो
य॒ज्ञ॒प॒ते स॒ह॒सू॒क्त॒वा॒कः सु॒वी॒रः स्वा॒हा दे॒वा गा॒तु॒वि॒दो गा॒तुं वि॒त्त्वा
गा॒तु॒मि॒त॒ मन॑स॒स्प॒त इ॒मं नो॑ दे॒व दे॒वेषु॑ य॒ज्ञ॒ँ स्वा॒हा वा॒चि स्वा॒हा
वा॒ते धाः॑ ॥ 48 (कृ॒णो॒तु - ता॒न - षा॒च॒त्वा॒रि॒ँश्च॑) (A44)

TS 1.4.45.1

उ॒रु॒ऽ हि॒ रा॒जा व॒रु॒णश्च॒का॒र सूर्या॑य॒ पन्था॑मन्वे॒तवा॑ उ ।
अ॒पदे॑ पा॒दा प्र॒तिधा॑तवे ऽक॒रुता॑पव॒क्ता ह॒दया॑वि॒धश्चि॑त् ॥
श॒तं ते॑ रा॒जन् भि॒षजः॑ स॒हस्र॑मु॒र्वी गं॒भीरा॑ सु॒मति॑ष्ठे अस्तु ।
बा॒धस्व॑ द्वे॒षो नि॒र्ऋ॒तिं प॒राचैः॑ कृ॒तं चि॒देनः॑ प्र मु॒मुग्ध्य॑स्मत् ॥
अ॒भि॒ष्टि॒तो व॒रु॒णस्य॑ पा॒शो ऽग्ने॑रनी॒कम॑प आ वि॒वेश ।
अपां॑ नपात् प्र॒तिर॑क्ष॒न्नसूर्यं॑ दमे॒दमे॑ – [ ] 49

TS 1.4.45.2

स॒मि॒धं यक्ष्य॑ग्ने ।
प्र॒ति ते॑ जि॒ह्वा घृ॒तमु॑च्च॒रण्ये॑त् स॒मुद्रे॑ ते ह॒दय॑म॒प्स्वन्तः॑ ।
सं त्वा॑ वि॒शन्त्वो॑ष॒धी-रु॒ता ऽऽपो॑ य॒ज्ञस्य॑ त्वा य॒ज्ञप॑ते ह॒विर्भिः॑ ।
सू॒क्त॒वा॒के न॑मो॒वा॒के वि॒धेमा॑वभृथ नि॒चङ्कु॑ण नि॒चेरु॑रसि
नि॒चङ्कु॑णाव॒ देवैर् दे॒वकृ॑तमे॒नो ऽया॑डव म॒र्त्यैर्म॑र्त्यकृ॒तमु॑रोरा नो
दे॒व रि॒ष॒स्याहि॑ सु॒मि॒त्रा न॒ आप॑ ओष॒धयः॑ – [ ] 50

TS 1.4.45.3

सन्तु दुर्मि॒त्रास्तस्मै॑ भू॒यासु॒र्यो॑ ऽस्मान् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॒ष्मो
दे॒वीरा॒प ए॒ष वो॒ गर्भ॑स्तं॒ वः सु॒प्री॒तꣳ सु॒भृत॑मकर्म
दे॒वेषु॑ नः सु॒कृतो॑ ब्रू॒तात्-प्र॑तियुतो वरुणस्य पाशः प्रत्यस्तो
वरुणस्य पाश ए॒धो॑ ऽस्येधिषीमहि॒ समि॑दसि तेजो॒ ऽसि तेजो॒ मयि॑
धे॒ह्यपो॑ अन्व॒चारि॒षꣳ र॒सेन॑ समसृक्ष्महि ।
पय॑स्वाꣳ अ॒ग्न आ ( ) ऽग॑मं तं मा सꣳ सृ॒ज वर्च॑सा ॥ 51

(दमे॑दम – ओष॑धय – आ – षट्च) (A45)

TS 1.4.46.1

यस्त्वा॑ ह॒दा की॒रिणा॒ मन्य॑मानो ऽम॒र्त्यं म॒र्त्यो॒ जोह॑वीमि ।
जा॒तवे॒दो यशो॑ अ॒स्मासु॑ धेहि प्र॒जाभि॑रग्ने अमृतत्वम॒श्यां ॥
यस्मै॒ त्वꣳ सु॒कृते॑ जा॒तवे॒द उ लो॒कम॑ग्ने कृणवः स्यो॒नं ।
अ॒श्विनꣳ स पु॒त्रिणं॑ वी॒रव॑न्तं गोम॒न्तꣳ रयि॑ न॒शते॑ स्व॒स्ति ॥
त्वे सु॑ पु॒त्र श॒वसो॑ ऽवृ॒त्रन् का॑मकातयः ।

न त्वामिन्द्राति रिच्यते ॥

उक्थउक्थे सोम इन्द्रं ममाद नीथेनीथे मघवान् - [ ] 52

TS 1.4.46.2

सुतासः ।

यदी सबाधः पितरं न पुत्राः समानदक्षा अवसे हवन्ते ॥

अग्ने रसेन तेजसा जातवेदो वि रोचसे ।

रक्षोहा ऽमीवचातनः ॥

अपो अन्वचारिष रसेन समसृक्ष्महि ।

पयस्वा अग्न आ ऽगमं तं मा स सृज वर्चसा ॥

वसुर्वसुपतिर् हि कमस्यग्ने विभावसुः ।

स्याम ते सुमतावपि ॥

त्वामग्ने वसुपतिं वसूनामभि प्र मन्दे - [ ] 53

TS 1.4.46.3

अद्ध्वरेषु राजन् ।

त्वया वाजं वाजयन्तो जयेमाभि ष्याम पृथ्सुतीर् मर्त्यानां ।

त्वामग्ने वाजसातमं विप्रा वर्द्धन्ति सुष्टुतं ।

स नो॑ रास्व सु॒वीर्यं॑ ॥

अयं॑ नो॑ अ॒ग्निर्व॑रिवः कृ॒णोत्व॑यं मृ॒धः पु॒र ए॑तु प्र॒भिन्द॑न् ।

अ॒य॒ꣳ श॒त्रूञ्ज॑यतु ज॒र्ह॒षाणो॑ ऽयं॑ वा॒जं ज॑यतु वा॒जसा॑तौ ॥

अ॒ग्निना॑ ऽग्निः॑ स॒मिद्ध्य॑ते क॒विर् गृ॒हप॑तिर् यु॒वा ॥

ह॒व्यवा॑ङ्-जु॒ह्वास्यः॑ ॥

त्वꣳ ह्य॒ग्ने ( ) अ॒ग्निना॑ वि॒प्रो वि॒प्रेण॑ स॒न्थस॑ता ।

स॒खा स॒ख्या स॒मिद्ध्य॑से ॥

उद॒ग्ने शु॒चय॑स्तव >¹, वि ज्योति॑षा >² ॥ 54

(म॒घवा॑नं – म॒न्दे – ह्य॒ग्ने – च॒तुर्द॑श च) (A46)

=====

Special Korvai for this Prasnam:-

वा॒च प्रा॒णाय॑ त्वा । (represents – 3rd Panchaati)

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽस्य॑पा॒नाय॑ त्वा । – 4th

आ॒ वा॒यो वा॒यवे॑ स॒जोषा॑भ्यां त्वा । – 5th

अ॒य॒मृ॒तायु॑भ्यां त्वा । – 6th

या॒ वा॒म॒श्चि॒भ्यां मा॒ध्वी॑भ्यां त्वा । – 7th

प्रा॒त॒र्यु॒जाव॑श्चि॒भ्याम॑श्चि॒भ्यां त्वा । – 8th

अ॒य॒ꣳ श॒ण्डाय॑ वी॒रतां॑ पा॒हि । – 9th

तं म॒र्का॒य प्र॒जाः पा॒हि । – 10th

ये दे॒वा स्त्रि॒ꣳश॒दा॒ग्र॒योऽसि॑ वि॒श्वे॑भ्यस्त्वा दे॒वेभ्यः॑ । – 11th+12th

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॑न्द्रा॒य त्वोक्था॑युवे । – 13th

मू॒र्ध्ना॒न॒म॒ग्नये॑ त्वा वै॒श्वान॑रा॒य । – 14th

म॒धुश्च॑ स॒ꣳ सर्पो॑ऽसि । – 15th

इ॒न्द्रा॒ग्नी इ॒न्द्रा॒ग्नि॑भ्यां त्वा । – 16th

ओ॒मा॒सो वि॒श्वे॑भ्यस्त्वा दे॒वेभ्यः॑ । – 17th

म॒रु॒त्वं त॒न्त्रीणी॑न्द्राय॒ त्वा म॒रु॒त्व॒ते । – 18th to 20th

म॒हान्द्वे म॒हेन्द्रा॑य॒ त्वा । – 20th to 21st

क॒दा च॒नाऽऽदि॒त्येभ्य॑स्त्वा । – 22nd

क॒दा च॒न स्त॒रीर्वि॑वस्व आदि॒त्य । – 22nd

इन्द्र॑ꣳ शुचि॑रपः । –

वा॒मन्त्री॑णी दे॒वाय॑ त्वा स॒वि॒त्रे । – 24th to 26th

सु॒श॒र्माऽसि॑ वि॒श्वेभ्य॑स्त्वा दे॒वेभ्यः॑ । – 27th

बृ॒ह॒स्पति॑-सु॒तस्य॑ त्वष्ट्रा सोमं पिब स्वाहा॑ । – 28th

ह॒रि॒रसि॑ स॒हसो॑मा इन्द्रा॑य स्वाहा॑ । – 29th

अ॒ग्न आ॒यूꣳष्य॒ग्नये॑ त्वा तेज॑स्वते । – 30th

उ॒त्तिष्ठ॑न्निन्द्रा॑य त्वौज॑स्वते । – 31st

त॒र॒णिः सू॒र्याय॑ त्वा भ्राज॑स्वते । – 32nd

आ ति॒ष्ठाद्या॑षटिन्द्रा॑य त्वा षोड॑शिने॑ । – 38th to 43rd

उ॒दु त्यं चि॒त्रं । – 44th

अग्ने॑ न॒य दि॒वं गच्छ॑ । – 44th

उ॒रु॒मा॒यु॒ष्टे॑ य॒द्दे॒वा मु॒मु॒ग्धि॑ । – 49th

अ॒ग्ना॒वि॒ष्णू॑ सु॒क्रतू॑ मु॒मु॒क्तं॑ । – TS 1.8.22

प॒रा वै प॒ङ्क्त्यः॑ । – TS 1.5.2

दे॒वा वै ये दे॒वाः प॒ङ्क्त्यो॑ ॥

प॒रा वै स वाचं॑ ॥ – TS 1.5.2

भू॒मि॒र्व्य॑तृ॒ष्यन् । – – TS 1.5.4

प्र॒जा॒प॒तिर् व्य॑क्षु॒द्ध्यन् । – TB 2.2.7

भू॒मि॒रा॒दि॒त्या वै । – TS 1.5.3

अ॒ग्नि॒हो॒त्र॒मा॒दि॒त्यो वै । – TS 1.5.9

भू॒मि॒र्ले॒कः स॒ले॒कः सु॒ले॒कः । – TS 1.5.3

वि॒ष्णो॒रु॒दु॒त्त॒मं । – TS 4.2.1

अ॒न्न॒प॒ते पु॒न॒स्वा॒ऽदि॒त्याः । – TS 5.2.2

उ॒रु॒ꣳ सꣳ सृ॒ज॒ वर्च॑सा । – TS 1.4.45

यस्त्वा सुष्टुतं । – TS 1.4.46

त्वमग्ने युक्ष्वा हि सुष्टितिं । – TS 1.3.14

त्वमग्ने विचर्षणे । – TS 1.3.14

यस्त्वा वि रौचसे । – TS 1.4.46

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 46 Anuvaakams :-

आ ददे-वाचस्पतय-उपयामगृहीतोऽस्या वायो – अयं वां –
ॐ वां-प्रातर्युजा-वयं-तं – ॐ देवा-स्त्रिंश-
दुपयामगृहीतोऽसि-मूर्ध्नि-मधुश्चे-न्द्राग्नी ओमासो-मरुत्वन्त-
मिन्द्र मरुत्वो-मरुत्वान्-महान्-महान्नृवत्-कदा-वाम-मदब्धेभिर्-
हिरण्यपाणि-सुशर्मा-बृहस्पति सुतस्य – हरिरस्य-ग्न-
उत्तिष्ठन्-तरणि-राध्यायस्वे-युष्टे ये- ज्योतिष्मतीं- प्रयासाय-
चित्त-मातिष्ठे-न्द्र-मसावि-सर्वस्य-महान्थ-सजोषा-
उदुत्यं-धातो-रु हि-य-स्त्वा षट्चत्वारिंशत् ।

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(आ ददे-ये देवा-महा-नुत्तिष्ठन्थ्-सर्वस्य-सन्तु दुर्मित्रा-
श्रुतुष्पञ्चाशत् ।)

First and Last Padam of Fourth Prasnam :-

(आ ददे-वि ज्योतिषा ।)

॥ हरिः ओँ ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.4.1 Annexure for 1.4

1.4.46.3 उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॒ >[1]

उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॒ शु॒क्रा॑ भ्राजन्त ईरते । त॒व॒ ज्योती॑ ऽर्च्यः ।

(TS 1-3-14-8)

1.4.46.3 -वि॒ ज्योति॑षा >[2]

वि॒ज्योति॑षा बृ॒ह॒ता॑ भा॒त्य॒ग्नि॒रा॒वि॒र् वि॒श्वानि॑ कृणुतेम॒हि॒त्वा ।
प्रा॒दे॒वी॒र्मा॒याः॑ स॒ह॒ते॒-दु॒रे॒वाः॑ शि॒शी॒ते॒ शृ॒ङ्गे॑ रक्ष॒से वि॒नि॒क्षे॑ ।

(TS 1-2-14-7)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.5 प्रथमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः पुनराधानं

TS 1.5.1.1

दे॒वा॒सु॒राः सँ॑य॒त्ता आ॒सन् ते दे॒वा वि॒ज॒यमु॑प॒यन्तो॒ ऽग्नौ॒ वा॒मं वँ॑सु
सं न्य॑द॒धते॒दमु॑ नो भ॒विष्य॑ति॒ यदि॑ नो जे॒ष्यन्ती॑ति॒ तद॒ग्नि॒र्न्य॑का॒मय॑त
तेना॒पा॒क्राम॑त् तद्-दे॒वा वि॒जि॒त्याव॑रु॒रुथ्स॑मा॒ना अ॒न्वाय॑न् तद॒स्य
सह॒सा॒ऽऽ *दि॑त्सन्त॒ सो ऽरो॑दीद्-यद॒रोदी॑त् तद् रु॒द्रस्य॑ रु॒द्रत्वं
यँ॑दश्र॒वशी॑यत॒ तद् - [ ] 1

TS 1.5.1.2

र॒ज॒तञ् हिर॑ण्यम॒भव॑त् तस्मा॑द् र॒ज॒तञ् हिर॑ण्य-म॒दक्षि॑ण्य-म॒श्रुज॑ञ्
हि यो ब॒र्हिषि॑ द॒दाति॑ पु॒रा ऽस्य॑ सँ॑व॒थ्स॒राद् गृ॑हे रु॒दन्ति॑ तस्मा॑द्-
ब॒र्हिषि॑ न दे॒यञ् सो॑ ऽग्नि॒रब्र॑वीद्-भा॒ग्यसा॑न्यथ॒ व इ॒दमि॑ति
पुन॑रा॒धेयं॑ ते के॒वल॒मित्य॑ब्रुवन्-नृ॒द्धन॑वत् खलु॒ स इ॒त्यब्र॑वीद्-यो
म॒द्दे॒वत्य॑म॒ग्नि-मा॑द॒धाता॑ इति॒ तं पू॒षा ऽऽ *ध॑त्त॒ तेन॑ - [ ] 2

TS 1.5.1.3

पू॒षा ऽऽर्द्ध॑नो॒त् तस्मा॑त् पौ॒ष्णाः प॒शव॑ उच्यन्ते तं त्वष्टा॑ऽऽ *धत्त॑ तेन
 त्वष्टा॑ ऽऽर्द्ध॑नो॒त् तस्मा॑त् त्वाष्ट्राः प॒शव॑ उच्यन्ते तं म॒नुरा ऽधत्त॑ तेन
 म॒नुरार्द्ध॑नो॒त् तस्मान्मा॑न॒व्यः प्र॒जा उच्यन्ते॑ तं धा॒ता ऽऽ *धत्त॑ तेन
 धा॒ता ऽऽर्द्ध॑नो॒त् सँव॑त्सरो वै धा॒ता तस्मा॑त् सँव॑त्सरं प्र॒जाः
 प॒शवो ऽनु॑ प्र जायन्ते य एवं पुन॑राधेयस्यर्द्धिं वै॒द – [ ] 3

TS 1.5.1.4

र्द्ध॑नोत्येव यो ऽस्यै॒वं ब॒न्धुतां॑ वै॒द ब॒न्धुमा॑न् भवति भा॒गधे॒यं वा
 अ॒ग्निरा॑हित इ॒च्छमा॑नः प्र॒जां प॒शून् यज॑मानस्योप दो॒द्रावो॒द्वास्य॑ पुन॒रा
 दधी॑त भा॒गधे॒येनै॒वैन॑ꣳ सम॒र्द्धय॑त्यथो शान्ति॑रेवा॒स्यैषा पु॑नर्वस्वो॒रा
 दधी॑तै॒तद्-वै पु॑न॒राधे॒यस्य॑ नक्ष॒त्रं य॑त् पु॒नर्व॑सू स्वा॒यामे॒वैनं॑
 दे॒वता॑यामा॒धाय॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसी भवति द॒र्भे- ( )-रा द॒धात्य॑यातयाम॒त्वाय॑
 द॒र्भेरा द॑धात्य॒द्भ्य ए॒वैन॑मोषधीभ्यो ऽव॒रुद्ध्य॑ऽऽ धत्ते पञ्च॑कपालः
 पु॒रोडा॑शो भवति पञ्च॑ वा ऋ॒तव॑ ऋ॒तुभ्य॑ ए॒वैन॑मव॒रुद्ध्य॑ऽऽ धत्ते ॥ 4
 (अ॒शीय॑त॒ तत्- तेन॑-वे॒द- द॒र्भेः पञ्च॑वि॒ंशति॑श्च) (A1)

TS 1.5.2.1

परा वा एष यज्ञं पशून् वपति यो ऽग्निमुद्वासयते पञ्चकपालः
 पुरोडाशो भवति पाङ्क्तो यज्ञः पाङ्क्ताः पशवो यज्ञमेव पशून्व
 रुन्धे वीरहा वा एष देवानां यो ऽग्निमुद्वासयते न वा एतस्य ब्राह्मणा
 ऋतायवः पुरा ऽन्नमक्षन् पङ्क्त्यो याज्यानुवाक्या भवन्ति पाङ्क्तो
 यज्ञः पाङ्क्तः पुरुषो देवानेव वीरं निरवदायाग्निं पुनरा – [ ] 5

TS 1.5.2.2

धत्ते शताक्षरा भवन्ति शतायुः पुरुषः शतेन्द्रिय आयुष्येवेन्द्रिये
 प्रति तिष्ठति यद्-वा अग्निराहितो नर्द्ध्यते ज्यायो भागधेयं
 निकामयमानो यदाग्नेयं सर्वं भवति सैवास्यर्द्धिः सं वा एतस्य
 गृहे वाक्सृज्यते यो ऽग्निमुद्वासयते स वाचं सस्मृष्टां यजमान
 ईश्वरो ऽनु पराभवितो विभक्तयो भवन्ति वाचो विधृत्यै
 यजमानस्या-पराभावाय – [ ] 6

TS 1.5.2.3

विभक्तिं करोति ब्रह्मैव तदकरुपांशु यजति यथा वामं वसु
 विविदानो गूहति तादृगेव तदग्निं प्रति स्विष्टकृतं निराह यथा वामं

ॐ॑सु॒ वि॒वि॒दा॒नः॑ प्र॒का॒शं॑ जि॒ग॒मि॒षति॑ ता॒दृ॒गे॒व तद्-वि॑भक्तिमु॒क्त्वा
प्र॒या॒जे॒न व॑षट्करोत्या॒यत॑नादे॒व नै॒ति य॑ज॒मा॒नो वै पु॑रो॒डा॒शः प॒श॒व
ए॒ते आ॑हु॒ती य॑द॒भितः॑ पु॒रो॒डा॒शमे॒ते आ॑हु॒ती – [ ] 7

TS 1.5.2.4

जु॒होति॑ यज॒मान॑मे॒वोभ॑यतः प॒शुभिः॑ परि॑ गृ॒ह्णा॒ति॒कृ॒तय॑जुः
संभृ॑तसंभार॒ इत्या॑हु॒र्न संभृ॑त्याः संभारा॒ न य॑जुः कर्त॒व्यमि॑त्यथो॒ खलु॑
संभृ॑त्या ए॒व संभाराः॑ कर्त॒व्यं य॑जु॒र्यज्ञ॑स्य॒ समृ॑द्ध्यैपुन॒र्निष्कृ॑तो
रथो॒ दक्षि॑णा पुन॒रुथ्स्यू॑तं वा॒सः पुन॑रुथ्सृष्टो ऽन॒ड्वान् पुन॑रा॒धेय॑स्य॒
समृ॑द्ध्यै स॒प्त ते अ॒ग्ने स॒मिधः॑ स॒प्त जि॒ह्वा इत्य॑ग्निहो॒त्रं
जु॒होति॑ यत्र॒यत्रै॒वास्य॑ न्य॒क्तं त॑त – [ ] 8

TS 1.5.2.5

ए॒वैन॑म॒व रु॒न्धे वी॒रहा॑ वा ए॒ष दे॒वानां॑ यो॒ ऽग्नि॑मु॒द्वा॒सय॑ते तस्य॒ वरु॑ण
ए॒वर्ण॑यादा॒ग्नि॒वारु॑ण-मे॒काद॑शक॒पाल॑मनु॒ निर्व॑पेद्-यं चै॒व ह॑न्ति
यश्चा॒स्यर्ण॑यात् तौ भा॒गधे॑येन प्रीणाति॒ नाऽऽर्ति॑मा॒र्च्छति॑ यज॒मानः॑ ॥ 9
(आ-ऽप॒राभा॑वाय-पु॒रो॒डा॒शमे॒ते-आ॑हु॒ती-त॑तः-षट्त्रिं॑शच्च) (A2)

TS 1.5.3.1

भूमि॑र् भू॒म्ना द्यौ॑र् वरि॒णा ऽन्तरि॑क्षं महि॒त्वा ।
उप॒स्थे ते दे॒व्यदि॑ते ऽग्नि॑मन्नादमन्नाद्यायाऽऽ द॒धे ॥
आ ऽयं॑ गौः पृ॒श्नि॒र॒क॒मीद॒सन॑न् मा॒तरं पुनः॑ ।
पि॒तरं॑ च प्र॒यन्त्सु॑वः ॥
त्रि॒॒श॒द्-धा॒म वि रा॑जति वाक् प॒त॒ङ्गाय॑ शि॒श्रिये॑ ।
प्र॒त्यस्य॑ वह॒ द्युभिः॑ ॥
अस्य॑ प्रा॒णाद॒पान॑त्यन्तश्चरति रो॒चना ।
व्य॒ख्यन् महि॑षः सु॒वः ॥
॥
यत्त्वा- [ ] 10

TS 1.5.3.2

क्रु॒द्धः प॒रोव॑प म॒न्युना॑ यदव॒र्त्या ।
सु॒क॒ल्प॑म॒ग्ने तत्त॒व पु॒नस्त्वो॑द्-दी॒पया॑मसि ॥
यत्ते॑ म॒न्युप॑रो॒प्तस्य॑ पृ॒थि॒वीम॑नु द॒ध्वसे॑ ।
आ॒दि॒त्या वि॒श्वे तद्-दे॒वा व॑सवश्च स॒माभ॑रन् ॥
मनो॑ ज्योति॑र् जुष॒तामा॒ज्यं वि॑च्छिन्नं य॒ज्ञं स॒मिमं॑ द॒धातु॑ ।

बृ॒ह॒स्प॒ति॒स्त॒नु॒ता॒मि॒मं नो॒ वि॒श्वे॑ दे॒वा इ॒ह मा॑दयन्तां ॥

स॒प्त ते॑ अ॒ग्ने स॒मि॒धः स॒प्त जि॒ह्वाः स॒प्तर॑. – [ ] 11

TS 1.5.3.3

ष॒यः स॒प्त धा॑म प्रि॒याणि॑ ।

स॒प्त हो॒त्राः स॒प्त॒धा त्वा॑ यजन्ति स॒प्त यो॒नीरा॑ पृ॒ण॒स्वा घृ॒तेन॑ ॥

पुन॑रूर्जा नि वर्त॑स्व पुन॑रग्न इ॒षा ऽऽयु॑षा ।

पुन॑र्नः पाहि वि॒श्वतः॑ ॥

स॒ह र॒य्या नि वर्त॑स्वाग्ने पि॒न्वस्व॑ धा॒रया॑ ।

वि॒श्व॒फ॒स्नि॒या वि॒श्वत॑स्प॒रि ॥

ले॒कः स॒ले॒कः सु॒ले॒कस्ते॑ न आ॒दि॒त्या आ॒ज्यं जु॒षा॒णा वि॒यन्तु॑ के॒तः

स॒के॒तः सु॒के॒तस्ते॑ न ( ) आ॒दि॒त्या आ॒ज्यं जु॒षा॒णा वि॒यन्तु॑ वि॒व॒स्वाँ

अ॒दि॒तिर् दे॒वजू॒तिस्ते॑ न आ॒दि॒त्या आ॒ज्यं जु॒षा॒णा वि॒यन्तु॑ ॥ 12

(त्वा-जि॒ह्वाः स॒प्त-सु॒के॒तस्ते॑ न-स्त्रयो॑दश च) (A3)

TS 1.5.4.1

भूमिर् भूम्ना द्यौर वरिणेत्याहाऽऽशिषैवैनमा धत्ते सर्पा वै जीर्यन्तो
 ऽमन्यन्त स एतं कसर्णीरः काद्रवेयो मन्त्रमपश्यत् ततो वै ते
 जीर्णास्तनूरपाघ्नत सर्पराज्ञिया ऋग्भिर् गार्हपत्यमा दधाति
 पुनर्नवमेवैनमजरं कृत्वा ऽऽ धत्ते ऽथो पूतमेव पृथिवीमन्नाद्यं
 नोपानमथ्सैतं – [ ] 13

TS 1.5.4.2

मन्त्रमपश्यत् ततो वै तामन्नाद्यमुपानमद्-यथ् सर्पराज्ञिया ऋग्भिर्
 गार्हपत्यमादधात्यन्नाद्यस्यावरुद्ध्या अथो अस्यामेवैनं
 प्रतिष्ठितमाधत्ते यत्त्वा क्रुद्धः परोवपेत्याहाप हुत एवास्मै तत्
 पुनस्त्वोदीपयामसीत्याह समिन्ध एवैनं यत्ते मन्युपरोप्तस्येत्याह
 देवताभिरेवै – [ ] 14

TS 1.5.4.3

-नञ् सं भरति वि वा एतस्य यज्ञश्छिद्यते यो ऽग्निमुद्वासयते
 बृहस्पतिवत्यर्चोप तिष्ठते ब्रह्म वै देवानां बृहस्पतिर् ब्रह्मणैव
 यज्ञञ् सं दधाति विच्छिन्नं यज्ञञ् समिमं दधात्वित्याह सन्तत्यै

वि॒श्वे दे॒वा इ॒ह मा॒दय॒न्तामि॒त्याह॑ स॒न्तत्यै॒व य॒ज्ञं दे॒वेभ्यो॑ ऽनु॒ दि॒शति॑
स॒प्त ते॑ अ॒ग्ने स॒मिधः॑ स॒प्त जि॒ह्वा – [ ] 15

TS 1.5.4.4

इ॒त्याह॑ स॒प्तस॒प्त वै स॒प्तधा॑ ऽग्नेः प्रि॒यास्त॒नुव॒स्ता ए॒वाव॑ रु॒न्धे
पुन॑रू॒र्जा स॒ह र॒य्येत्य॒भितः॑ पु॒रोडा॒शमा॒हुती॑ जु॒होति॑ यज॒मानमे॒वोर्जा
च र॒य्या चो॒भयतः॑ परि॑ गृ॒ह्णात्यादि॒त्या वा अ॒स्माल्लो॒काद॒मुं
ँलो॒कमा॒यन्ते॑ ऽमु॒ष्मिन् ँलो॒के व्य॑तृ॒ष्यन्त॑ इ॒मं ँलो॒कं
पुन॑रभ्यवे॒त्याग्नि॒माधा॒यैता॑न्. ( ) हो॒मान॑जु॒हवु॒स्त आ॑र्द्ध॒धनु॒वन्ते॑ सु॒वर्गं
ँलो॒कमा॒यन्. यः प॒राची॑नं पुन॒राधे॒याद॒ग्निमा॒दधी॑त स ए॒तान्. हो॒मान्
जु॒हुया॑द् या॒मेवा॑ऽदि॒त्या ऋ॒द्धिमा॑र्द्ध॒धनु॒वन् ता॒मेव॑र्द्ध॒नोति॑ ॥ 16

(सै॒तं-दे॒वता॑भि॒रेव-जि॒ह्वा-ए॒तान्-पञ्च॑वि॒ंशति॑श्च) (A4)

TS 1.5.5.1

उ॒प॒प्रय॑न्तो अ॒र्द्ध्व॒रं म॒न्त्रं ॑वो॒चेमा॒ग्नये॑ ।

आ॒रे अ॒स्मे च॑ शृ॒ण्वते॑ ॥

अ॒स्य प्र॒त्नाम॑नु॒ द्युत॑ं शु॒क्रं दु॒दुहे॑ अ॒हयः॑ ।

पयः॑ सह॒स्र॒सामृषिं॑ ॥

अ॒ग्नि॒र्मूर्द्धा॑ दि॒वः क॒कुत्पतिः॑ पृथि॒व्या अ॒यं ।

अपा॑ꣳ रेता॑ꣳसि जिन्वति ॥

अ॒यमि॒ह प्र॒थमो॑ धायि॑ धा॒तृभिर्, होता॑ यजि॒ष्ठो अ॒ध्वरे॒ष्वीड्यः॑ ।

यम॑प्न॒वानो॑ भृ॒गवो॑ विरु॒रुचु॑र्वनेषु चि॒त्रं वि॒भुवं॑ वि॒शेवि॑शे ॥

उ॒भा वा॒मिन्द्रा॑ग्नी आहु॒वद्ध्या॑ – [ ] 17

TS 1.5.5.2

उ॒भा रा॒धसः॑ सह॒ मा॒दय॑द्ध्यै ॥

उ॒भा दा॒तारा॑विषा॑ꣳ रयी॒णामु॒भा वा॒जस्य॑ सा॒तये॑ हुवे वां ॥

अ॒यं ते॒ योनि॑र्, ऋ॒त्वियो॑ यतो॒ जातो॑ अ॒रोच॑थाः ।

तं जा॒नन्न॑ग्न आ रोहा॒था नो॑ वर्द्ध॒या रयिं॑ ॥

अ॒ग्न आ॒यूꣳषि॑ पव॒स आ सु॒वोर्ज॑मिषं च नः ।

आ॒रे बा॒धस्व॑ दु॒च्छुनां॑ ॥

अ॒ग्ने प॒वस्व॑ स्व॒पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्यं॑ ।

दध॑त् पोष॑ꣳ रयिं – [ ] 18

TS 1.5.5.3

मयि॑ ॥

अग्ने॑ पाव॒क रो॒चिषा॑ म॒न्द्रया॑ दे॒व जिह्वा॑ ॥

आ दे॒वान् व॒क्षि य॒क्षि च॑ ॥

स नः॑ पाव॒क दी॒दिवो॑ ऽग्ने॑ दे॒वाँ इहा॑ऽऽ वह॑ ।

उप॑ य॒ज्ञँ ह॒विश्च॑ नः॑ ॥

अ॒ग्निः शु॒चि॒व्रत॑तमः शु॒चि॒र्वि॒प्रः शु॒चिः क॒विः ।

शु॒ची रो॒चत॑ आहु॒तः ॥

उद॑ग्ने शु॒चय॑स्तव शु॒क्रा भ्राज॑न्त ई॒रते॑ ।

तव॑ ज्योती॑ष्य॒र्चयः॑ ॥

आयु॑र्दा अग्ने॑ ऽस्यायु॑र्मे – [ ] 19

TS 1.5.5.4

देहि॑ वर्चो॒दा अग्ने॑ ऽसि॒ वर्चो॑ मे देहि॑ त॒नूपा॑ अग्ने॑ ऽसि॒ त॒नुवं॑ मे

पा॒ह्यग्ने॑ यन्मे॑ त॒नुवा॑ ऊ॒नं तन्म॑ आ पृ॒ण चि॒त्राव॑सो स्व॒स्ति ते॑

पा॒रम॑शी॒येन्धा॑नास्त्वा श॒तँ हि॒मा द्यु॒मन्तः॑ स॒मिधी॑महि॒ वय॑स्वन्तो

व॒यस्कृ॑तं॒ य॒शस्व॑न्तो॒ य॒शस्कृ॑त॒ सु॒वीरा॑सो॒ अदा॑भ्यं ।

अ॒ग्ने॑ स॒प॒त्न॒दं॒भ॒नं॒ व॒र्षि॑ष्ठे॒ अधि॑ नाके ॥

सं त्वम॑ग्ने॒ सूर्य॑स्य॒ वर्च॑सा ( ) ऽग॒थाः स॒मृषी॑णा॒ स्तुते॑न॒

सं प्रि॒येण॑ धाम्ना ॥

त्वम॑ग्ने॒ सूर्य॑वर्चा॒ असि॑ सं मा॒मायु॑षा॒ वर्च॑सा प्र॒जया॑ सृज ॥ 20

(आ॒हु॒व॒द्ध्यै॒-पोष॑-र॒यिं-मे॒-वर्च॑सा-स॒प्तद॑श च)(A5)

TS 1.5.6.1

सं प॒श्या॑मि प्र॒जा अ॒ह-मि॑डप्र॒जसो॑ मा॒नवीः॑ ।

सर्वा॑ भवन्तु नो गृ॒हे ॥

अ॒ंभः॑ स्था॒म्भो॑ वो भक्षी॒य महः॑ स्थ॒ महो॑ वो भक्षी॒य सहः॑ स्थ॒

सहो॑ वो भक्षी॒योर्जः॑ स्थो॒र्जं वो॑ भक्षी॒य रेव॑ती र॒म॒ध्वम॑स्मिन्

लो॒के॑ ऽस्मिन् गो॒ष्ठे॑ ऽस्मिन् क्ष॒ये ऽस्मिन्॑. यो॒ना॒वि॒हैव॑ स्तेतो मा ऽप॒

गात॑ ब॒ह्वी॒र्मे भू॑यास्त - [ ] 21

TS 1.5.6.2

स॒हि॒ता॑ ऽसि॒ विश्व॑रूपी॒रा मो॒र्जा वि॒शा ऽगौ॑प॒त्येना॑ ऽरा॒यस्पोषे॑ण

सह॑स्रपोषं॒ वः पु॒ष्यासं॑ म॒यि वो॑ रा॒यः श्र॑यन्तां ॥

उप॑ त्वा॒ ऽग्ने॑ दि॒वेदि॒वे दो॑षावस्तर्द्धि॒या व॒यं ।

नमो॑ भर॒न्त ए॒मसि॑ ॥

राज॑न्तम॒ध्वरा॑णां गो॒पामृ॒तस्य॑ दी॒दिविं॑ ।

वर्द्ध॑मान॒ऽस्वे द॒मे ॥

स नः॑ पि॒तेव॑ सू॒नवे॑ ऽग्ने॑ सू॒पाय॒नो भ॑व ।

सच॑स्वा नः स्व॒स्तये॑ ॥

अग्ने॑ – [ ] 22

TS 1.5.6.3

त्वं नो॑ अ॒न्तमः॑ ।

उत॑ त्रा॒ता शि॒वो भ॑व वरू॒त्थ्यः॑ ॥

तं त्वा॑ शोचिष्ठ दी॒दिवः॑ ।

सु॒म्नाय॑ नू॒नमी॑महे सखि॒भ्यः॑ ॥

वसु॑र॒ग्निर् वसु॑श्रवाः ।

अच्छा॑ नक्षि द्यु॒मत्त॑मो र॒यिं दाः॑ ॥

ऊ॒र्जा॒ वः॑ प॒श्या॒म्यूर्जा॒ मा प॒श्य॒त रा॒यस्पो॒षेण॑ वः॑ प॒श्या॒मि रा॒यस्पो॒षेण॑
मा प॒श्य॒तेडाः॑ स्थ॒ मधु॒कृतः॑ स्यो॒ना माऽऽ वि॒श॒तेरा॒ मदः॑ ।

सह॒स्रपो॒षं वः॑ पु॒ष्यासं॑ – [ ] 23

TS 1.5.6.4

मयि॑ वो॒ रायः॑ श्रय॒न्तां ॥

तथ्स॑वि॒तुर्व॑रे॒ण्यं भ॒र्गो दे॒वस्य॑ धी॒महि॑ ।

धि॒यो यो नः॑ प्र॒चोद॑यात् ॥

सो॒मान॑ꣳ स्वर॑णं कृ॒णुहि॑ ब्र॒ह्मण॑स्प॒ते ।

क॒क्षीव॑न्तं यँ औ॒शिजं॑ ॥

क॒दा च॒न स्त॒रीर॑सि॒ नेन्द्र॑ सश्च॒सि दा॒शुषे॑ ।

उपो॑पे॒न्नु म॒घव॑न्भू॒य इ॒न्नु ते दानं॑ दे॒वस्य॑ पृ॒च्यते॑ ॥

परि॑ त्वा ऽग्ने॒ पुरं॑ व॒यं वि॒प्रꣳ सह॑स्य धी॒महि॑ ।

धृ॒षद्व॑र्णं ( ) दि॒वेदि॑वे भे॒त्तारं॑ भ॒ङ्गुरा॑वतः ॥

अग्ने॑ गृह॒पते॑ सु॒गृह॑प॒तिर॒हं त्वया॑ गृह॒पति॑ना भू॒यासꣳ सु॒गृह॑प॒तिर्मया॑

त्वं गृह॒पति॑ना भू॒याः श॒तꣳ हि॒मास्ता॑मा॒शिष॑मा श॒से तन्त॑वे

ज्योति॑ष्मतीं॒ तामा॑शिष॒मा शा॑से ऽमु॒ष्मै ज्योति॑ष्मतीं॒ ॥ 24

(भूया॑स्त-स्व॒स्तये॑ऽग्ने-पु॒ष्यासं॑-धृ॒षद्वर्ण॑-मेका॒न्नत्रि॑ञ्शच्च॑) (A6)

TS 1.5.7.1

अय॑ज्ञो वा ए॒ष यो॑ ऽसा॒मोप॑प्रयन्तो॒ अद॑ध्वरमि॒त्याह॑ स्तोम॑मेवास्मै
युन॑क्त्युपेत्याह॒ प्रजा॑ वै प॒शव॑ उपे॒मं लो॒कं प्र॒जामे॒व प॒शूनि॑मं
लो॒कमु॒पैत्य॑स्य प्र॒त्नाम॑नु द्यु॒तमि॒त्याह॑ सुव॒र्गो वै लो॒कः प्र॒त्नः
सुव॑र्गमे॒व लो॒कञ् स॒मारो॑हत्यग्नि॒र्मूर्द्धा॑ दि॒वः

क॒कुदि॒त्याह॑ मूर्द्धान- [ ] 25

TS 1.5.7.2

मेवै॑नञ् स॒माना॑नां॒ करो॑त्यथो दे॒वलो॒कादे॒व म॑नुष्यलो॒के प्र॑ति
तिष्ठ॑त्ययमि॒ह प्र॒थमो॑ धा॒यि धा॒तृभि॒रित्या॑ह॒ मुख्य॑मेवैनं॒ करो॑त्यु॒भा
वा॑मिन्द्रा॒ग्नी आ॒हुव॑द्ध्य॒ इत्या॒हौजो॑ ब॒लमे॒वाव॑ रुन्धे॒ ऽयं ते॒ योनि॑र्.
ऋ॒त्विय॑ इत्या॒ह प॒शवो॑ वै र॒यिः प॒शूने॒वाव॑ रुन्धे॒ षड्भि॑रुपतिष्ठते

षड् वा - [ ] 26

TS 1.5.7.3

ऋ॒तव॑ ऋ॒तुष्वे॒व प्र॑ति ति॒ष्ठति॑ षड्भि॑रु॒त्तरा॑भि॒रुप॑ ति॒ष्ठते॒ द्वाद॑श
संप॑द्यन्ते द्वाद॑श मा॒साः सँ॑व॒थ्सरः॑ सम्॑व॒थ्सर॑ ए॒व प्र॑ति ति॒ष्ठति॑ यथा
वै पु॒रुषो॑ ऽश्वो॒ गौर्जी॑र्य॒त्येव॑-म॒ग्निरा॑हि॒तो जी॑र्यति सम्॑व॒थ्सर॑स्य
पर॑स्तादा॒ग्निपा॑व॒मानी॑भि-रुप॑ ति॒ष्ठते पुन॑र्नव-मे॒वैन॑-म॒जरं॑ करो॒त्यथो॑
पुना॑त्ये॒वोप॑ ति॒ष्ठते॒ योग॑ ए॒वास्यै॑ष उप॑ ति॒ष्ठते॒ - [ ] 27

TS 1.5.7.4

दम॑ ए॒वास्यै॑ष उप॑ ति॒ष्ठते या॒च्चै॒वा॒स्यैषो॑प ति॒ष्ठते॒ यथा॑ पा॒पीया॑ज्छे॒यस॑
आ॒हृत्य॑ नम॒स्यति॑ ता॒दृगे॒व तदा॑यु॒र्दा अ॒ग्ने ऽस्या॑यु॒र्मे दे॒हीत्या॑हा ऽऽयु॒र्दा
ह्येष॑ व॒र्चो॒दा अ॒ग्ने ऽसि॑ व॒र्चो मे॑ दे॒हीत्या॑ह व॒र्चो॒दा ह्येष॑ त॒नूपा॑ अ॒ग्ने
ऽसि॑ त॒नुवं॑ मे पा॒हीत्या॑ह - [ ] 28

TS 1.5.7.5

त॒नूपा॑ ह्येषो॒ ऽग्ने॒ यन्मे॑ त॒नुवा॑ ऊ॒नं तन्म॑ आ पृ॒णेत्या॑ह यन्मे॑
प्र॒जायै॑ प॒शूना॑मू॒नं तन्म॑ आ पू॒रये॑ति वा॒वैतदा॑ह॒चित्रा॑व॒सो स्व॒स्ति ते॑
पा॒रम॑शी॒येत्या॑ह रा॒त्रिर्वै॑ चि॒त्राव॑सु॒रव्यु॑ष॒ट्यै वा॑ ए॒तस्यै॑ पु॒रा
ब्रा॒ह्मणा॑ अ॒भैषु॑र्व्यु॒ष्टिमे॑वाव रु॒न्ध इ॒न्धाना॑स्त्वा श॒तꣳ - [ ] 29

TS 1.5.7.6

हि॒मा इ॒त्याह॑ श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑य॒ आयु॑ष्येवेन्द्रि॒ये प्र॑ति तिष्ठत्येषा
वै सू॒र्मी क॑र्ण॒काव॑त्येतया॒ ह स्म॒ वै दे॒वा असु॑राणां॒ शत॑तर्॒हाऽ
स्तृ॑हन्ति॒ यदे॒तया॑ स॒मिध॑मा॒दधा॑ति॒ वज्र॑मे॒वैतच्छ॑त॒घ्नीं य॑ज॒मानो॑
भ्रातृ॑व्याय॒ प्र हर॑ति॒ स्तृत्या॑ अ॒छं॒बट्का॑रं॒ सं त्वम॑ग्ने॒ सूर्य॑स्य॒ वर्च॑सा
ऽग॒था इ॒त्याहै॒तत् त्वम॑सीद॒महं॑ ( ) भू॒यास॑मि॒ति वा॑वैतदा॒ह त्वम॑ग्ने
सूर्य॑वर्चा॒ असी॑त्याहाऽऽशिष॑मे॒वैता॑मा शास्ते ॥ 30

(मू॒र्ध्ना॒नं॒-ष॒ड्वा-ए॒ष उप॑ तिष्ठते-पा॒हीत्या॑ह-श॒त-म॒हं॒

षोड॑श च) (A7)

TS 1.5.8.1

सं प॒श्यामि॑ प्र॒जा अ॒हमि॑त्याह॒ याव॑न्त ए॒व ग्रा॒म्याः प॒शव॑स्ताने॒वाव
रु॒न्धे ऽम्भः॑ स्था॒म्भो वो॑ भक्षी॒येत्या॑हा॒म्भो ह्ये॒ता महः॑ स्थ॒ महो॑ वो
भक्षी॒येत्या॑ह॒ महो॑ ह्ये॒ताः सहः॑ स्थ॒ सहो॑ वो भक्षी॒येत्या॑ह॒ सहो॑
ह्ये॒ता ऊ॒र्जः स्थो॑र्जं॒ वो भक्षी॒येत्या॑ - [ ] 31

TS 1.5.8.2

-हो॒र्जो॒ ह्ये॒ता रे॒वती॒ रम॑द्ध्व॒मित्या॑ह प॒शवो॒ वै रे॒वतीः॑ प॒शूने॒वात्मन्॑
रम॑यत इ॒हैव स्ते॒तो मा ऽप॑ गा॒तेत्या॑ह ध्रु॒वा ए॒वैना॒ अन॑पगाः कुरु॒त
इष्ट॑क॒चिद्-वा अ॒न्यो॑ ऽग्निः प॒शुचि॑दन्यः स॒हिता॑ ऽसि॒ विश्व॑रूपीरिति॑
व॒थ्सम॑भि मृ॒शत्यु॑पै॒वैनं॑ धत्ते प॒शुचि॑तमेनं कुरु॒ते प्र - [ ] 32

TS 1.5.8.3

वा ए॒षो॑ ऽस्माल्लो॒काच्च्य॑वते॒ य आ॑ह॒वनी॑यमु॒प तिष्ठ॑ते गा॒र्हप॑त्य-
मु॒पतिष्ठ॑ते ऽस्मिन्ने॒व लो॒के प्र॑ति तिष्ठत्यथो॒ गा॒र्हप॑त्यायै॒व नि हु॑ते
गा॒यत्री॑भि॒रुप॑ तिष्ठते ते॒जो वै गा॑यत्री तेज ए॒वात्मन्॑ धत्ते ऽथो॒ यदे॑तं
तृ॒चम॑न्वाह सन्तत्यै॒ गा॒र्हप॑त्यं॒ वा अनु॑ द्वि॒पादो॑ वी॒राः प्र जा॑यन्ते
य ए॒वं वि॒द्वान् द्वि॒पदा॑भिर् गा॒र्हप॑त्य-मु॒पतिष्ठ॑त - [ ] 33

TS 1.5.8.4

आ ऽस्य॑ वी॒रो जा॑यत ऊ॒र्जा वः॑ प॒श्याम्यूर्जा॑ मा प॒श्यते॒त्याहा॑
ऽऽशि॑षमे॒वैता॑मा शा॒स्ते तथ्स॑वि॒तुर्वै॑र॒ण्यमि॑त्याह प्र॒सूत्यै॑ सो॒मान॑
स्व॒रण॑मि॒त्याह सो॑मपी॒थमे॑वाव रुन्धे कृ॒णुहि॑ ब्र॒ह्मण॑स्पत इ॒त्याह॑

ब्र॒ह्मव॑र्च॒समे॒वाव॑ रु॒न्धेक॒दा च॒न स्त॒रीर॒सीत्या॑ह॒ न स्त॒रीꣳ

रा॒त्रिंँ व॑सति – [ ] 34

TS 1.5.8.5

य ए॒वं वि॒द्वान॒ग्नि-मु॑प॒तिष्ठ॑ते॒ परि॑ त्वा ऽग्ने॒ पुरंँ व॑यमित्या॑ह

परि॒धिमे॒वैतं॑ परि॒ दधा॑त्यस्क॒न्दाया॑ग्ने॒ गृह॑पत॒ इत्या॑ह

यथा॒यजु॑रे॒वैतच्छ॑तꣳ हि॒मा इत्या॑ह श॒तं त्वा॑ हे॒मन्तानि॑न्धिषी॒येति॑

वा॒वैत॑दाह पु॒त्रस्य॑ ना॒म गृ॑ह्णात्यन्नादमे॒वैनं॑ करोति॒ तामा॑शिष॒मा शा॑से

तन्त॑वे॒ ज्योति॑ष्मती॒मिति॑ ब्रूयाद्-यस्य॑ पु॒त्रो ऽजा॑तः स्यात्

ते॒जस्व्ये॑वा॒स्य ब्र॒ह्मव॑र्च॒सी पु॒त्रो जा॑यते॒ तामा॑शिष॒मा शा॑से ऽमु॒ष्मै

ज्योति॑ष्मती ( ) मिति॑ ब्रूयाद्-यस्य॑ पु॒त्रो जा॑तः स्यात् तेज॑ ए॒वास्मिन्

ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं दधा॑ति ॥ 35

(ऊ॒र्जँँ वो॑ भक्षी॒येति॑-प्र-गा॒र्हप॑त्यमु॒पतिष्ठ॑ते-वसति॒-ज्योति॑ष्मती-

मे॒कान्न॑त्रिꣳश॒च्च) (A8)

TS 1.5.9.1

अ॒ग्नि॒हो॒त्रं जु॒होति॑ य॒देव॑ किं च यज॑मानस्य॒ स्वं तस्यै॒व तद्-रेतः॑
 सिञ्च॑ति प्र॒जन॑ने प्र॒जन॑नं॒ हि वा अ॒ग्नि॒रथौष॑धीरन्त॒गता द॑हति
 तास्ततो॑ भूय॒सीः प्र जा॑यन्ते यथ्सायं जु॒होति॑ रेत॒ एव तथ्सिञ्च॑ति
 प्रैव॑ प्रा॒तस्त॑नेन॒ जन॑यति॒ तद्-रेतः॑ सि॒क्तं न त्वष्ट्रा ऽवि॑कृतं प्र जा॑यते
 याव॑च्छो वै रेत॒सः सि॒क्तस्य॑ – [ ] 36

TS 1.5.9.2

त्वष्टा॑ रूपाणि वि॒करो॑ति ताव॑च्छो वै तत् प्र जा॑यत ए॒ष वै दै॒व्यस्त्वष्टा॑
 यो यज॑ते ब॒ह्वीभि॑रुप॒ तिष्ठ॑ते रेत॒स एव॑ सि॒क्तस्य॑ बहु॒शो रूपाणि॑ वि
 करो॑ति स प्रैव जा॑यते श्वःश्चो भू॒यान् भव॑ति य ए॒वं
 वि॒द्वान॒ग्निमु॑प॒तिष्ठ॑ते ऽहर्दे॒वाना॒मासीद्-रा॒त्रिर॑सुराणां॒ ते ऽसुरा॑
 यद्-दे॒वानां॑ वि॒त्तं वे॒द्यमा॑सीत् तेन॒ सह- [ ] 37

TS 1.5.9.3

रा॒त्रिं प्रा॑वि॒शन्ते॑ दे॒वा ही॑ना अ॒मन्य॑न्त ते ऽप॒श्यन्ना॑ग्नेयी रा॒त्रिरा॑ग्नेयाः
 प॒शव॑ इ॒ममे॒वाग्निं॑ स्त॒वाम॒ स नः॑ स्तु॒तः प॒शून् पुन॑र्दास्यतीति॒ ते
 ऽग्नि॑मस्तुव॒न्थ्स ए॒भ्यः स्तु॒तो रा॒त्रिया॑ अ॒ध्यह॑रभि प॒शून्नि॑रार्जत् ते

दे॒वाः प॒शून् वि॒त्त्वा का॒माँ अ॒कुर्व॑त॒ य ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निमु॑प॒तिष्ठ॑ते
प॒शुमा॑न् भव- [ ] 38

TS 1.5.9.4

त्यादि॒त्यो वा अ॒स्माल्लो॒काद॒मुं लो॒कमै॒त्सो ऽमुं॑ लो॒कं ग॒त्वा पुन॑रि॒मं
लो॒कम॒भ्यद्ध्य॑य॒थ् स इ॒मं लो॒कमा॒गत्य॑ मृ॒त्योर॑भि॒भेन्मृ॑त्युसंयु॒त
इ॒व ह्य॑यं लो॒कः सो ऽम॑न्यते॒म-मे॒वाग्नि॑ स्त॒वानि॒ स मा॑ स्तु॒तः
सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑मयिष्य॒तीति॒ सो ऽग्नि॑मस्तौ॒थ् स ए॒न स्तु॑तः सु॒वर्गं
लो॒कम॑गमय॒द् य - [ ] 39

TS 1.5.9.5

ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निमु॑प॒तिष्ठ॑ते सु॒वर्गमे॒व लो॒कमे॑ति॒ सर्व॑मायु॒रेत्य॑भि
वा ए॒षो ऽग्नी॑ आ रो॒हति॒ य ए॒नावु॑प॒तिष्ठ॑ते यथा॒ खलु॒ वै
श्रेया॑न॒भ्यारू॑ढः का॒मय॑ते॒ तथा॑ करो॒ति न॒क्तमु॑प॒ तिष्ठ॑ते न प्रा॒तः
स॒ हि न॒क्तं व्र॑तानि सृ॒ज्यन्ते॒ सह॑ श्रेयाँश्च॒ पापी॑याँश्चा॒साते॒
ज्योति॑र्वा अ॒ग्निस्त॑मो रा॒त्रिर् यन् - [ ] 40

TS 1.5.9.6

न॒क्तमु॒पति॑ष्ठते ज्योति॑षै॒व तम॑स्तरत्युप॒स्थेयो ऽग्नी॑(३)र् नोप॒स्थेया॑(३)
 इ॒त्याहु॑र्मनु॒ष्याये॑न् न्वै॒ यो ऽहर॑हरा॒हत्या ऽथै॑नं॒ याच॑ति॒ स इ॒न् न्वै॑
 तमु॒पा॒र्च्छ॑त्यथ॒ को दे॒वान॑हर॒हर् याचि॑ष्यतीति॒ तस्मा॒न्नोप॒स्थेयो ऽथो॑
 ख॒ल्वाहु॑रा॒शिषे॑ वै कं॒ यज॑मानो यजत॒ इत्ये॒षा ख॒लु वा – [ ] 41

TS 1.5.9.7

आहि॑ताग्नेरा॒शीर् यद॒ग्निमु॒पति॑ष्ठते॒ तस्मा॑दुप॒स्थेयः॑ प्र॒जाप॑तिः
 प॒शून्सृ॑जत॒ ते सृ॑ष्टा अ॒होरा॒त्रे प्रावि॑शन् ताञ्छन्दो॑भिर॒न्ववि॑न्दद्-
 यच्छन्दो॑भि-रुपति॑ष्ठते स्वमे॒व तद॑न्विच्छति॒ न तत्र॑ जा॒म्यस्ती-
 त्याहु॑र्यो ऽहर॑हरुप॒ तिष्ठ॑त॒ इति॑ यो वा अ॒ग्निं प्र॒त्यङ्ङु॑प॒ तिष्ठ॑ते
 प्रत्ये॑नमोषति॒ यः प॒राङ् वि॒ष्वङ् प्र॒जया॑ प॒शुभि॑ ( ) रेति॒
 कवा॑तिर्यङ्ङि॒वोप॑ तिष्ठेत॒ नैनं॑ प्रत्योषति॒ न वि॒ष्वङ् प्र॒जया॑
 प॒शुभि॑रेति ॥ 42 (सि॒क्तस्य॑-स॒ह-भ॑वति॒-यो-यत्-ख॒लु वै-प॒शुभि॑-
 स्त्रयो॑दश च) (A9)

TS 1.5.10.1

मम॑ नाम॑ प्रथ॒मं जा॑तवेदः पि॒ता मा॒ता च॑ दधतु॒र्यद॑ग्रे ॥
तत्त्वं बि॑भृहि पुन॒रा मदै॑तोस्तवा॒हं नाम॑ बिभरा॒ण्यग्ने॑ ॥
मम॑ नाम॑ तव॒ च जा॑तवेदो वास॒सी इव॑ विव॒सानौ॒ ये च॑रावः ।
आयु॑षे त्वं जी॒वसे॑ व॒यं यथा॑यथं वि॒ परि॑ दधाव॒है पुन॑स्ते ॥
नमो॑ ऽग्नये॑ ऽप्रति॒विद्वा॒य नमो॑ ऽनाधृ॒ष्टाय॑ नमः॑ स॒म्राजै॑ ॥
अषाढो – [ ] 43

TS 1.5.10.2

अ॒ग्निर्बृ॒हद्व॒या वि॒श्वजि॑त्सह॒न्त्यः श्रेष्ठो॑ गन्ध॒र्वः ॥
त्वत्पि॑तारो अ॒ग्ने दे॒वा-स्त्वामा॑हुतय-स्त्वद्वि॒वाच॑नाः ।
सं मा॑मायुषा॒ सं गौ॑पत्येन॒ सुहि॑ते मा धाः ॥
अ॒यम॒ग्निः श्रेष्ठ॑तमो॒ ऽयं भ॑गवत्तमो॒ ऽयं सह॑स्रसा॒तमः॑ ।
अ॒स्मा अ॑स्तु सु॒वीर्यं॑ ॥
मनो॑ ज्योति॒र् जुष॑तामाज्यं वि॒च्छिन्नं॑ य॒ज्ञं स॑मि॒मं द॑धातु ।

या इ॒ष्टा उ॒षसो नि॒मृच॒श्च ताः सं द॒धामि ह॒विषा घृ॒तेन ॥

पय॑स्वतीरोष॑धयः – [ ] 44

TS 1.5.10.3

पय॑स्वद्-वी॒रुधां पयः॑ ।

अ॒पां पय॑सो यत्पय॒स्तेन मा॑मिन्द्र॒ सꣳ सृ॑ज ॥

अ॒ग्ने॑ व्रत॒पते व्र॑तं च॒रिष्या॑मि तच्छ॒केयं तन्मे॑ रा॒द्ध्यतां ॥

अ॒ग्निꣳ हो॑तारमि॒ह तꣳ हु॑वे दे॒वान् य॒ज्ञिया॑नि॒ह या॑न् ह॒वाम॑हे ॥

आ य॑न्तु दे॒वाः सु॑मन॒स्यमा॑ना वि॒यन्तु दे॒वा ह॒विषो॑ मे अ॒स्य ॥

क॒स्त्वा यु॑नक्ति॒ स त्वा यु॑नक्तु॒ यानि॑ घ॒र्मे

क॒पाला॑न्युपचि॒न्वन्ति॑-[ ] 45

TS 1.5.10.4

वे॒धसः॑ ।

पू॒ष्णस्ता॑न्यपि व्रत॑ इन्द्र॒वायू वि मु॑ञ्चतां ॥

अभि॑न्नो घ॒र्मो जी॒रदा॑नुर्य॒त आ॒त्तस्त॑दग॒न् पुनः॑ ।

इ॒द्ध्मो वे॑दिः परि॒धय॑श्च॒ सर्वे य॒ज्ञस्याऽऽयु॑रनु॒ सं च॑रन्ति ॥

त्रयस्त्रि॑श्च॒त्तन्त॑वो॒ ये वि॒तलि॑रे य इ॒मं य॑ज्ञ॒ऽस्व॒धया॑ द॒दन्ते॑
तेषां॑ छि॒न्नं प्र॒त्येत॑द्द॒धामि॑ स्वाहा॒ घ॒र्मो दे॒वाऽअ॒प्येतु॑ ॥ 46

(अ॒षाढ॑-ओ॒षध॑य-उ॒पचि॑न्वन्ति-पञ्च॑चत्वारि॒श्च॒च्च) (A10)

TS 1.5.11.1

वै॒श्वान॑रो न ऊ॒त्या ऽऽ प्र या॑तु प॒राव॑तः ।

अ॒ग्निरु॒क्थेन॑ वा॒हसा॑ ॥

ऋ॒तावा॑नं वै॒श्वान॑रमृ॒तस्य॑ ज्योति॑षस्पतिं॑ ।

अज॑स्रं घ॒र्ममी॑महे ॥

वै॒श्वान॑रस्य द॒ऽसना॑भ्यो बृ॒हद॑रिणा॒देकः॑ स्व॒पस्य॑या क॒विः ।

उ॒भा पि॒तरा॑ म॒हय॑न्नजायताग्नि॒ द्यावा॑पृथि॒वी भू॑रिरेतसा ॥

पृ॒ष्ठो दि॒वि पृ॒ष्ठो अ॒ग्निः पृ॒थिव्यां॑ पृ॒ष्ठो वि॒श्वा ओ॒षधी॑रा वि॒वेश॑ ।

वै॒श्वान॑रः स॒हसा॑ पृ॒ष्ठो अ॒ग्निः स नो॑ दि॒वा स - [ ] 47

TS 1.5.11.2

रि॒षः पा॑तु न॒क्तं॑ ॥

जा॒तो यद॑ग्ने भु॒वना॑ व्य॒ख्यः प॒शुं न गो॒पा इ॒र्यः प॑रिज्मा ।

वै॒श्वान॒र ब्र॒ह्म॒णे वि॒न्द गा॒तुं यँ॒यु॒यं पा॒त स्व॒स्ति॒भिः स॒दा नः ॥
 त्वम॒ग्ने शो॒चिषा॒ शोशु॑चा॒न आ रो॑द॒सी अपृ॑णा जा॒यमा॑नः ।
 त्वं दे॒वाꣳ अ॒भि॒शस्ते॑रमु॒ञ्चो वै॒श्वान॒र जा॑तवे॒दो म॒हि॒त्वा ॥
 अ॒स्माक॑म॒ग्ने म॒घव॑त्सु धा॒रया॑नामि क्ष॒त्रम॒जरꣳ सु॒वीर्यँ॑ ।
 वयं॑ ज॒येम श॒तिनꣳ स॒हस्रि॑णं वै॒श्वान॒र – [ ] 48

TS 1.5.11.3

वा॒जम॒ग्ने त॒वो॒ति॒भिः ॥
 वै॒श्वान॒रस्य॑ सु॒म॒तौ स्या॑म रा॒जा हि॒कं भु॑व॒नाना॑-म॒भि॒श्रीः ।
 इ॒तो जा॒तो वि॒श्वमि॑दं वि॒ च॒ष्टे वै॒श्वान॒रो य॑त॒ते सू॒र्येण॑ ॥
 अ॒व ते हे॒डो व॒रुण॑ नमो॒भिर॑व॒ यज्ञे॑भि॒रीम॑हे ह॒विर्भिः॑ ।
 क्ष॒यन्न॒स्मभ्य॑म॒सुर प्र॑चे॒तो रा॒जन्ने॑नाꣳसि शि॒श्रथः॑ कृ॒तानि॑ ॥
 उ॒दु॒त्त॒मं वँ॒रुण॑ पा॒शम॒स्मद॑वा॒धमं वि॑ म॒द्ध्य॒मꣳ श्र॑थाय ।

अथा॑ वय॒मादि॑त्य – [ ] 49

TS 1.5.11.4

व्र॒ते त॒वा॒नाग॑सो अ॒दि॒तये॑ स्याम ॥
 द॒धि॒क्राव्.ण्णो॑ अ॒कारि॑षं जि॒ष्णो॒रश्व॑स्य वा॒जिनः॑ ॥

सुरभि॑नो मु॒खा॑ क॒रत् प्र ण॒ आयू॑षि तारिषत् ॥

आ दधि॑क्राः शव॑सा पञ्च॑ कृ॒ष्टीः सूर्य॑ इव ज्योति॑षा ऽपस्त॑तान ।

सह॑स्रसाः शत॑सा वाज्य॑र्वा पृ॒णक्तु॑ म॒ध्वा॒ समि॑मा वचा॑सि ॥

अ॒ग्निर्मू॒र्ध्वा>¹, भुवः>² ।

मरु॑तो य॒द्ध॒वो दि॒वः सु॒म्नाय॑न्तो ह॒वाम॑हे ।

आ तू॒ न – [ ] 50

TS 1.5.11.5

उप॑ गन्त॒न ॥

या वः॑ शर्म॑ शश॑मानाय सन्ति॑ त्रि॒धातू॑नि दा॒शुषे॑ यच्छ॒ताधि॑ ।

अ॒स्मभ्यं॑ तानि॑ मरु॒तो वि॑ यन्त॒ रयिं॑ नो ध॒त्त वृ॑षणः सु॒वीरं॑ ॥

अ॒दि॒तिर्न॑ उरुष्य॒त्वदि॑तिः शर्म॑ यच्छतु ।

अ॒दि॒तिः पा॒त्व॒हसः॑ ॥

मही॒मू॒षु मा॒तर॑ सु॒व्रता॑नामृ॒तस्य॑ प॒त्नीम॑वसे हुवेम ।

तुवि॑क्ष॒त्रा-म॒जर॑न्ती-मु॒रूची॑ सु॒शर्मा॑णमदि॒ति सु॒प्रणी॑तिं ॥

सु॒त्रा॒मा॒णं पृ॒थि॒वीं द्या॑म॒नेह॑स सु॒शर्मा॑ण( ) मदि॒ति सु॒प्रणी॑तिं ।

दै॒वीं॑ ना॒व॒ꣳ स्वरि॒त्रा-म॒ना॒ग॒स-म॒स्र॒व॒न्ती॒मा रु॒हे॒मा स्व॒स्तये॑ ॥

इ॒माꣳ सु॑ ना॒व॒मा ऽरु॒हꣳ श॒ता॒रि॒त्राꣳ श॒त॒स्प॒र्यां॑ ।

अ॒च्छि॒द्रां पा॒रयि॒ष्णुं॑ ॥ 51

(दि॒वा स-स॒ह॒स्रि॒णं वै॒श्वान॑रा-दि॒त्य-तू॑ नो-ऽने॒ह॒सꣳ सु॒श॒र्मा॒ण-
मे॒का॒न्न॒विꣳश॒तिश्च॑) (A11)

=====

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(दे॒वा॒सु॒राः-प॒रा-भू॒मिर्-भू॒मि-रु॒प॒प्र॒य॒न्तः-सं प॒श्या-म्य॒य॒ज्ञः-
सं प॒श्या-म्य॒ग्नि॒हो॒त्रं-म॒म ना॒म-वै॒श्वान॒र-ए॒का॒द॒श) ।

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(दे॒वा॒सु॒राः-कु॒ब्धः-सं प॒श्या॒मि-सं प॒श्या॒मि-न॒क्त-मु॒प॒ग॒न्त-
नै॒क॒प॒ञ्चा॒शत्)

First and Last Padam of Fifth Prasnam :-

(दे॒वा॒सु॒राः-पा॒र॒यि॒ष्णुं)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.5.1 Annexure for 1.5

1.5.11.4 अग्निमूर्द्धा >¹

अग्निमूर्द्धा दिवः ककुत् पतिः पृथिव्या अयं ।

अपाञ् रेताञ्सि जिन्वति । (TS 4-4-4-1)

1.5.11.4 भुवः >²

भुवो यज्ञस्य रजसश्च नेता यत्रा नियुद्धिः सचसे शिवाभिः ।

दिवि मूर्धानं दधिषे सुवर्षा जिह्वामग्ने चकृषे हव्यवाहं ।

(TS 4-4-4-4)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः याजमानकाण्डं

TS 1.6.1.1

सं त्वा॑ सिञ्चामि॑ यजु॑षा प्र॒जामा॑युर्द्धनं॑ च ।
बृह॑स्पतिप्रसू॒तो यज॑मान इ॒ह मा रि॑षत् ॥
आज्य॑मसि सत्य॑मसि सत्य॑स्याद्ध्यक्ष॑मसि ह॒विर॑सि वैश्वान॑रं
वैश्व॑देव-मुत्पू॑तशुष्मं सत्यौ॑जाः सहो ऽसि॑
सह॑मानमसि सह॑स्वारातीः सह॑स्वारातीयतः सह॑स्व पृ॒तनाः
सह॑स्व पृ॒तन्यतः ।
सह॑स्रवीर्यमसि तन्मा जि॒न्वाज्य॑स्याज्यमसि सत्य॑स्य
सत्य॑मसि सत्यायु॑ -[ ] 1

TS 1.6.1.2

रसि सत्य॑शुष्ममसि सत्ये॑न त्वा ऽभि घा॑रयामि तस्य॑ ते भक्षी॑य
पञ्चा॑नां त्वा वा॑तानां यन्त्रा॑य धर्त्रा॑य गृह्णामि॑ पञ्चा॑नां त्व॒तूनां॑ यन्त्रा॑य

ध॒त्राय॑ गृ॒ह्णामि॑ प॒ञ्चानां॑ त्वा दि॒शां य॑न्त्राय॑ ध॒त्राय॑ गृ॒ह्णामि॑
 प॒ञ्चानां॑ त्वा प॒ञ्चज॑नानां॑ य॑न्त्राय॑ ध॒त्राय॑ गृ॒ह्णामि॑ च॒रोस्त्वा
 प॒ञ्चबि॑लस्य॑ य॒न्त्राय॑ ध॒त्राय॑ गृ॒ह्णामि॑ ब्र॒ह्मण॑स्त्वा तेज॑से य॒न्त्राय॑
 ध॒त्राय॑ गृ॒ह्णामि॑ क्ष॒त्रस्य॑ त्वौज॑से य॒न्त्राय॑ – [ ] 2

TS 1.6.1.3

ध॒त्राय॑ गृ॒ह्णामि॑ वि॒शे त्वा य॑न्त्राय॑ ध॒त्राय॑ गृ॒ह्णामि॑ सु॒वीर्या॑य त्वा गृ॒ह्णामि॑
 सु॒प्रजा॑स्त्वाय॑ त्वा गृ॒ह्णामि॑ रा॒यस्पोषा॑य त्वा गृ॒ह्णामि॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒साय॑ त्वा
 गृ॒ह्णामि॑ भू॒रस्मा॑क॒ ह॒विर्दे॒वानां॑-मा॒शिषो॑ यज॑मानस्य॑ दे॒वानां॑
 त्वा दे॒वता॑भ्यो गृ॒ह्णामि॑ का॒माय॑ त्वा गृ॒ह्णामि॑ ॥ 3

(स॒त्यायु॑-रोज॑से य॒न्त्राय॑-त्रय॑स्त्रि॒श॒च्च) (A1)

TS 1.6.2.1

ध्रु॒वो ऽसि॑ ध्रु॒वो ऽह॑ स॒जाते॑षु भू॒यासं॑ धी॒रश्चे॑त्ता
 वसु॑वि॒दुग्रा॑ ऽस्यु॒ग्रा ऽह॑ स॒जाते॑षु भू॒यासमु॑ग्रश्चे॑त्ता
 वसु॑वि-द॒भिभू॑रस्य॑भिभू॒रह॑ स॒जाते॑षु भू॒यास-म॑भिभू॒श्चे॑त्ता
 वसु॑विद् यु॒नज्मि॑ त्वा ब्र॒ह्मणा॑ दै॒व्येन॑ ह॒व्याया॑स्मै वोढ॑वे जा॒तवे॑दः ॥

इ॒न्धा॒नास्त्वा सु॒प्र॒जसः॑ सु॒वी॒रा ज्यो॒ग् जी॒वेम॑ ब॒लि॒ह॒तो व॒यं ते॑ ॥

यन्मे॑ अ॒ग्ने अ॒स्य य॒ज्ञस्य॑ रि॒ष्याद् – [ ] 4

TS 1.6.2.2

यद्-वा॒ स्क॒न्दा॒दाज्य॑स्यो॒त वि॒ष्णो ।

तेन॑ ह॒न्मि स॒प॒त्नं दु॒र्म॒रायु॑मैनं॑ द॒धामि॑ नि॒र्ऋ॒त्या उ॒प॒स्थे॑ ।

भूर्भु॒वस्सु॒व॒रुच्छु॑ष्मो अ॒ग्ने य॒ज॒मा॒नायै॑धि नि॒शु॒ष्मो अ॒भि॒दा॒स॒ते ।

अ॒ग्ने दे॒वै॒द्ध म॒न्वि॒द्ध म॒न्द्र॒जि॒ह्वा-म॑र्त्यस्य ते

होत॑र्मु॒र्ध॒न्ना जि॒घ॒र्मि रा॒य॒स्पोषा॑य सु॒प्र॒जा॒स्त्वाय॑ सु॒वी॒र्या॑य॒मनो॑ ऽसि

प्रा॒जा॒प॒त्यं म॒न॒सा मा भू॑तेनाऽऽ वि॒श वा॒ग॒स्यै॒न्द्री स॒प॒त्न॒क्षय॑णी-[ ] 5

TS 1.6.2.3

वा॒चा मे॒न्द्रि॒येणाऽऽ वि॒श व॒स॒न्त॒मृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ स मा॑ प्री॒तः प्री॑णातु

ग्री॒ष्म॒मृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ स मा॑ प्री॒तः प्री॑णातु व॒र्षा ऋ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ ता

मा॑ प्री॒ताः प्री॑णन्तु श॒र॒द॒मृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ सा मा॑ प्री॒ता प्री॑णातु

हे॒म॒न्त॒शि॒शिरा॑वृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ तौ मा॑ प्री॒तौ प्री॑णीता-म॒ग्नी॒षोम॑यो॒र॒हं

दे॒वय॒ज्यया॒ चक्षु॑ष्मान् भू॒यास॒मग्ने॒रहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ ऽन्ना॒दो
भू॒यासं॑ – [ ] 6

TS 1.6.2.4

द॒ब्धि॒रस्य॑द॒ब्धो भू॒यास॒ममुं॑ द॒भेय॑-म॒ग्नीषो॑मयो॒रहं॑
दे॒वय॒ज्यया॑ वृ॒त्रहा॑ भू॒यास॒मिन्द्रा॑ग्नियो॒रहं॑
दे॒वय॒ज्यये॑न्द्रि॒याव्य॑न्ना॒दो भू॒यास॒मिन्द्र॑स्याहं
दे॒वय॒ज्यये॑न्द्रि॒यावी॑ भू॒यासं॑ महे॒न्द्रस्या॑हं
दे॒वय॒ज्यया॑ जे॒मानं॑ म॒हिमा॑नं ग॒मेय॑म॒ग्नेः स्वि॑ष्टकृ॒तो ऽहं॑
दे॒वय॒ज्यया॑ ऽऽयु॑ष्मान्. य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मेयं॑ ॥ 7

(रि॒ष्याथ्-स॒पत्न॑क्षय॒ण्य-न्ना॒दो भू॒यास॒-षट्त्रिं॑शच्च) (A2)

TS 1.6.3.1

अ॒ग्नि॒र्मा दु॑रि॒ष्टात् पा॑तु स॒विता॑ ऽघ॒श॒-सा॒द्-यो मे॑ ऽन्ति॑ दू॒रे
ऽरा॑ती॒यति॑ तमे॒तेन॑ जे॒ष॒-सु॑रू॒पवर्ष॑वर्ण ए॒हीमा॑न् भ॒द्रान् दु॑र्या॒-
अ॒भ्ये॒हि मा॑मनु॒व्रता॑ न्यु शी॒र्षाणि॑ मृ॒द्वमि॑ड ए॒ह्यदि॑त ए॒हि
स॒रस्व॑त्ये॒हि र॑न्ति॒रसि॑ र॒मति॑रसि स॒नूर्य॑सि जु॒ष्टे जु॑ष्टिं ते ऽशी॒योप॑हूत
उ॒पह॑वं-[ ] 8

TS 1.6.3.2

ते ऽशी॑य सा मे स॒त्या ऽशी॑रस्य य॒ज्ञस्य॑ भूया॒दरे॑डता मन॒सा
तच्छ॑केयं य॒ज्ञो दिव॑ꣳ रोहतु य॒ज्ञो दिवं॑ गच्छतु यो दे॒वयानः॑
पन्था॒स्तेन॑ य॒ज्ञो देवा॑ꣳ अप्ये॒त्वस्मा॑स्विन्द्र इन्द्रि॒यं दधा॑त्वस्मान् राय
उत य॒ज्ञाः सच॑न्तामस्मासु सन्त्वा॒शिषः॑ सा नः प्रि॒या सुप्र॑तूर्तिर्म॒घोनी॑
जुष्टि॑रसि जुषस्व नो जुष्टा नो – [ ] 9

TS 1.6.3.3

ऽसि जुष्टिं॑ ते गमेयं मनो ज्योति॑र् जुषतामाज्यं विच्छि॑न्नं य॒ज्ञꣳ
समि॑मं दधातु ।
बृह॒स्पति॑-स्तनुतामिमं नो विश्वे॑ देवा इ॒ह मा॑दयन्तां ।
ब्र॒ध्न पि॑न्वस्व ददतो मे मा क्षायि कुर्वतो मे मोष
दसत् प्र॒जाप॑तेर्भा॒गौ ऽस्यू॑र्जस्वान् पयस्वान् प्राणापानौ मे पाहि
समान॑व्यानौ मे पाह्यु॒दानव्या॑नौ मे पाह्य॒क्षितो॑ ऽस्य॒क्षित्यै॑
त्वा ( ) मा मे॑ क्षेष्टा अ॒मुत्रा॑मुष्मिन् लो॒के ॥ 10
(उ॒प॒ह॒वं-जु॑ष्टान-स्त्वा षट्च) (A3)

TS 1.6.4.1

ब॒र्हि॒षो ऽहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ प्र॒जावा॑न् भू॒यासं॑ नरा॒श॒स॒स्याहं॑
 दे॒वय॒ज्यया॑ प॒शुमा॑न् भू॒यास॑म॒ग्नेः स्वि॑ष्ट॒कृ॒तो ऽहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑
 ऽऽयु॑ष्मान् य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मेय॑म॒ग्नेर॒ह-मु॑ज्जि॒ति-म॒नूज्जै॑ष॒
 सोम॑स्याह-मु॒ज्जि॒ति-म॒नूज्जै॑षम॒ग्नेर॒ह-मु॑ज्जि॒ति-
 म॒नूज्जै॑षम॒ग्नीषो॑मयो॒रह-मु॑ज्जि॒ति-म॒नूज्जै॑ष-मि॒न्द्रा॒ग्नि॒यो॒रह-
 मु॒ज्जि॒ति-म॒नूज्जै॑ष-मि॒न्द्र॒स्याह- [ ] 11

TS 1.6.4.2

मु॒ज्जि॒ति॒म॒नूज्जै॑षं महे॒न्द्र॒स्याह-मु॑ज्जि॒ति-म॒नूज्जै॑षम॒ग्नेः स्वि॑ष्ट॒कृ॒तो ऽहं॑
 मु॒ज्जि॒ति॒म॒नूज्जै॑षं वा॒जस्य॑ मा प्र॒सवे॑नो॒द्ग्रा॒भे॒णो॒द॒ग्र॒भीत् ।

अथा॑ स॒प॒त्ना॒ इन्द्रो॑ मे नि॒ग्रा॒भे॒णा॒ध॒रा॒ अ॒कः ॥

उ॒द्ग्रा॒भं च॑ नि॒ग्रा॒भं च॑ ब्र॒ह्म दे॒वा अ॒वी॒वृ॒धन् ।

अथा॑ स॒प॒त्ना-नि॒न्द्रा॒ग्नी मे॑ वि॒षू॒ची॒ना॒न् व्य॑स्यतां ॥

ए॒मा अ॒ग॒म॒न्ना॒शि॒षो दो॑ह॒कामा॑ इन्द्र॒व॒न्तो - [ ] 12

TS 1.6.4.3

वना॑महे॑ धुक्षी॑महि॑ प्र॒जामि॑षं ॥

रोहि॑तेन॑ त्वा॒ ऽग्नि॑र्दे॒वतां॑ गमयतु॑ हरि॑भ्यां त्वेन्द्रो॑ दे॒वतां॑ गमय॒त्वेत॑शेन
त्वा॒ सूर्यो॑ दे॒वतां॑ गमयतु॑ वि ते॑ मुञ्चामि॑ र॒शना॑ वि र॒श्मीन्॑. वि योक्त्रा॒
यानि॑ परि॒चर्त॑नानि॑ ध॒त्ताद॒स्मासु॑ द्रवि॑णं यच्च॑ भ॒द्रं प्र॑ णौ

ब्रू॒ताद्-भा॒गधा॑न् दे॒वता॑सु ॥

विष्णोः॑ श॒म्यो॒रहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ गमेय॒ऽसोम॑स्याहं
दे॒वय॒ज्यया॑ - [ ] 13

TS 1.6.4.4

सुरे॑ता॒ रेतो॑ धिषी॒य त्वष्टु॑रहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ प॒शूना॑ रूपं॑ पु॒षेयं॑
दे॒वानां॑ प॒त्नीर॒ग्निर् गृ॒हप॑तिर् य॒ज्ञस्य॑ मिथु॒नं तयो॑रहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑
मिथु॒नेन॑ प्र भू॒यासं॑ वे॒दो ऽसि॑ वि॒त्तिर॑सि वि॒देय॑ कर्मा॒सि क॒रुण॑मसि
क्रि॒यास॑ऽस॒निर॑सि स॒निता॑ ऽसि स॒नेयं॑ घृ॒तव॑न्तं कु॒लायि॑नऽ
रा॒यस्पोष॑ऽसह॒स्रिणं॑ वे॒दो द॑दातु वा॒जिनं॑ ॥ 14 (इन्द्र॑स्याह-
मिन्द्र॑वन्तः-सोम॑स्याहं दे॒वय॒ज्यया॑-चतु॑श्चत्वारि॒ऽशच्च॑) (A4)

TS 1.6.5.1

आ॒ प्या॒यतां॑ ध्रु॒वा घृ॒तेन॑ य॒ज्ञँय॒ज्ञं॑ प्र॒ति दे॒वय॑द्भ्यः ।
 सू॒र्याया॑ ऊ॒धो ऽदि॒त्या उ॒पस्थ॑ उ॒रुधा॑रा पृ॒थि॒वी य॒ज्ञे अ॒स्मिन् ॥
 प्र॒जाप॑तेर्वि॒भान्॑ ना॒म लो॒कस्त॑स्मि॒ञ्स्त्वा द॑धामि स॒ह य॑ज॒माने॒न
 स॒दसि॑ स॒न्मे भू॒याः स॒र्वम॑सि॒ सर्वं॑ मे भू॒याः पू॒र्णम॑सि पू॒र्णं मे॑
 भू॒या अ॒क्षित॑मसि॒ मा मे॑ क्षे॒ष्टाः प्रा॒च्यां दि॒शि दे॒वा ऋ॒त्वि॒जो
 मा॒र्जय॑न्तां दक्षि॒णायां॑ – [ ] 15

TS 1.6.5.2

दि॒शि मा॒साः पि॒तरो॑ मा॒र्जय॑न्तां प्र॒तीच्यां॑ दि॒शि गृ॒हाः प॒शवो॑
 मा॒र्जय॑न्ता॒मुदी॑च्यां दि॒श्याप॑ ओष॒धयो॑ व॒नस्प॑तयो मा॒र्जय॑न्ता॒मूर्द्ध॑वायां
 दि॒शि य॒ज्ञः सँ॑व॒त्सरो॑ य॒ज्ञप॑तिर् मा॒र्जय॑न्तां वि॒ष्णोः॑
 क्र॒मो ऽस्य॑भि॒माति॑हा गा॒यत्रे॑ण छ॒न्दसा॑ पृ॒थि॒वीम॑नु वि क्र॒मे नि॒र्भक्तः॑
 स यं॑ द्वि॒ष्मो वि॒ष्णोः क्र॒मो ऽस्य॑भि॒शस्ति॑हा त्रै॒ष्टुभे॑न छ॒न्दसा॑
 ऽन्तरि॑क्ष॒मनु॑ वि क्र॒मे नि॒र्भक्तः॑ स यं॑ द्वि॒ष्मो वि॒ष्णोः क्र॒मो ऽस्य॑राती॒यतो॑
 ह॒न्ता जा॑गते॒न छ॒न्दसा॑ दि॒वम॑नु वि क्र॒मे नि॒र्भक्तः॑ स यं॑ द्वि॒ष्मो

वि॒ष्णोः॑ क्र॒मो॑ ऽसि॒ शत्रू॑यतो॒ ह॒न्ता॑ ऽऽनु॒ष्टु॒भेन॑ छ॒न्दसा॑ दि॒शो॑ ऽनु॒
वि क्र॒मे॑ नि॒र्भक्तः॑ स॒ यं द्वि॒ष्मः॑ ॥ 16

(दक्षि॑णाया – म॒न्तरि॑क्षम॒नु वि क्र॒मे॑ नि॒र्भक्तः॑ स॒ यं द्वि॒ष्मो वि॒ष्णो-
रेका॑न्न॒त्रि॒श॒च्च) (A5)

TS 1.6.6.1

अ॒गन्म॑ सु॒वः॑ सु॒व॒रग॑न्म स॒न्दृश॑स्ते॒ मा छि॑त्सि॒ यत्ते॑ त॒पस्त॑स्मै॒ ते
मा ऽऽ वृ॑क्षि सु॒भूर॑सि॒ श्रेष्ठो॑ र॒श्मीना॑मायु॒र्द्धा अ॒स्यायु॑र्मे॒ धेहि॑ व॒र्चो॒धा
अ॒सि व॒र्चो॑ म॒यि धे॑हीद॒मह॑म॒मुं भ्रातृ॑व्यमा॒भ्यो दि॒ग्भ्यो॑ ऽस्यै॑ दि॒वो॑
ऽस्माद॒न्तरि॑क्षाद॒स्यै पृ॑थि॒व्या अ॒स्माद॒न्नाद्या॑न्नि॒र्भजा॑मि
नि॒र्भक्तः॑ स॒ यं द्वि॒ष्मः॑ ॥ 17

TS 1.6.6.2

सं ज्यो॑तिषा ऽभू॒वमै॒न्द्री-मा॒वृत॑-म॒न्वाव॑र्ते॒ सम॒हं प्र॒जया॑ सं म॒या
प्र॒जा सम॒हं रा॒यस्पो॑षेण॒ सं म॒या रा॒यस्पो॑षः॒ समि॑द्धो अ॒ग्ने मे॑
दीदि॑हि स॒मेद्धा॑ ते॒ अग्ने॑ दी॒द्यासं॑ व॒सुमा॑न्. य॒ज्ञो व॑सी॒यान्
भूया॑स॒मग्न॑ आयू॒षि प॑वस॒ आ सु॒वोर्ज॑मिषं च नः ।

आ॒रे बा॒धस्व॑ दु॒च्छु॒नां ॥

अ॒ग्ने पव॑स्व स्व॒पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्यं॑ । 18

TS 1.6.6.3

दध॑त्पोष॒ रयिं॑ मयि॑ ।

अ॒ग्ने गृ॒हप॑ते सु॒गृह॑पति॒रहं॑ त्वया॑ गृ॒हप॑तिना भूयास॑ सु॒गृह॑पति॒र्मया॒
त्वं गृ॒हप॑तिना भूयाः श॒त॑ हि॒मा॒स्ता॒मा॒शि॒ष॒मा शा॑से तन्त॒वे
ज्योति॑ष्मतीं ता॒मा॒शि॒ष॒मा शा॑से ऽमु॒ष्मै ज्योति॑ष्मतीं क॒स्त्वा यु॑नक्ति
स त्वा वि मु॒ञ्च॒त्वग्ने॑ व्रत॑पते व्र॒तम॑चा॒रिषं॑ तद॒शकं॑ तन्मे ऽरा॒धि य॒ज्ञो
ब॒भूव॑ स आ –[ ] 19

TS 1.6.6.4

ब॒भूव॑ स प्र ज॒ज्ञे स वा॑वृ॒धे ।

स दे॒वाना॑मधि॒पति॑ ब॒भूव॑ सो अ॒स्मा॑ अ॒धिप॑तीन् करोतु वय॑
स्याम॑ प॒तयो॑ रयी॒णां ॥

गो॒मा॑ अ॒ग्ने ऽवि॑मा॒ अ॒श्वी य॒ज्ञो नृ॒वत्स॑खा स॒दमि॑दप्र॒मृष्यः॑ ।

इ॒डावा॑ ए॒षो अ॒सुर॑ प्र॒जावा॑न् दी॒र्घो र॒यिः पृ॒थु॒बुद्ध॑नः स॒भावान्॑ ॥ 20

(द्विष्मः-सु॒वीर्यं॑-स आ-पञ्च॒त्रि॑श॒च्च) (A6)

TS 1.6.7.1

यथा॑ वै॒ समृत॑सो॒मा ए॒वं वा॑ ए॒ते समृत॑य॒ज्ञा यद्-दर्श॑पूर्णमा॒सौ
 कस्य॑ वा ऽह॑ दे॒वा य॒ज्ञमा॒गच्छ॑न्ति॒ कस्य॑ वा न ब॒हूनां॑
 य॒जमाना॑नां॒ यो वै दे॒वताः॒ पूर्वं॑ परिगृ॒ह्णाति॒ स ए॒नाः श्वो॑
 भू॒ते य॒जत॑ ए॒तद्-वै दे॒वाना॑मा॒यत॑नं॒ यदा॑हवनीयो॒ ऽन्तरा॑ ऽग्नी
 प॒शूनां॑ गा॒र्हप॑त्यो म॒नुष्या॑णा-म॒न्वाहार्य॑प॒चनः॑
 पि॒तृणा॑म॒ग्निं गृ॒ह्णाति॒ स्व ए॒वाय॑तने दे॒वताः॒ परि॑ - [ ] 21

TS 1.6.7.2

गृ॒ह्णाति॒ ताः श्वो॑ भू॒ते य॒जते॑ व्र॒तेन॒ वै मे॒द्ध्यो॒ ऽग्निर् व्र॒तप॑तिर् ब्रा॒ह्म॒णो
 व्र॒तभृ॑द्-व्र॒तमु॑पै॒ष्यन् ब्रू॑याद॒ग्ने व्र॑तप॒ते व्र॒तं च॑रिष्यामीत्य॒ग्निर्वै
 दे॒वानां॑ व्र॒तप॑ति-स्तस्मा॑ ए॒व प्र॑तिप्रोच्य व्र॒तमा॑ ल॒भते॑ ब॒र्हिषा॑
 पूर्ण॑मा॒से व्र॒तमु॑पैति व॒थ्सै-र॑मावा॒स्या-या॑मे॒तद्ध्यो॑तयो-
 रा॒यत॑नमुप॒स्तीर्यः॑ पूर्वंश्चा॒ग्निर॑प॒रश्चे॒त्याहु॑ र्म॒नुष्या॑ - [ ] 22

TS 1.6.7.3

इ॒न् न्वा॑ उप॒स्तीर्ण॑-मि॒च्छन्ति॒ किमु॑ दे॒वा येषां॑ नवा॒वसान॑-
 मुपा॑स्मि॒ञ्छ्वो य॒क्ष्यमा॑णे दे॒वता॑ वस॒न्ति य ए॒वं वि॒द्वान॒ग्नि-

मु॒प॒स्तृ॒णाति॑ य॒ज॒मा॒ने॒न ग्रा॒म्याश्च॑ प॒श॒वो ऽव॒रु॒द्ध्या
आ॒र॒ण्याश्चे॒त्याहु॒र्यद् ग्रा॒म्यानु॑प॒व॒सति॑ ते॒न ग्रा॒म्या॒नव॑ रु॒न्धे
यदा॒र॒ण्यस्या॒श्जाति॑ ते॒ना॒र॒ण्यान् यद॒ना॒श्वा॒नुप॒व॒सेत् पि॒तृदे॒वत्यः॑
स्यादा॒र॒ण्यस्या॒-श्जा॒तीन्द्रि॒यं-[ ] 23

TS 1.6.7.4

ँवा आ॒र॒ण्यमिन्द्रि॒यमे॒वाऽऽत्मन्॑ ध॒त्ते यद॒ना॒श्वा॒नुप॒व॒सेत् क्षो॒धुकः॑
स्याद्-यद॒श्जी॒याद्-रु॒द्रो ऽस्य॑ प॒शू॒नभि॑ म॒न्येता॒पो ऽश्जाति॑
तन्ने॒वा॒शितं॑ ने॒वा ऽन॑शितं न क्षो॒धुको॑ भ॒वति॑ ना॒स्य रु॒द्रः प॒शू॒नभि॑
म॒न्यते॑ व॒ज्रो वै य॒ज्ञः क्षु॒त्ख॒लु वै म॒नुष्य॑स्य भ्रा॒तृव्यो॑
यद॒ना॒श्वा॒नुप॒व॒सति॑ व॒ज्रेणै॒व सा॒क्षात् ( ) क्षु॒धं भ्रा॒तृव्य॑ ह॒न्ति ॥ 24
(परि॑-म॒नुष्या॑-इन्द्रि॒य-सा॒क्षात्-त्रीणि॑ च) (A7)

TS 1.6.8.1

यो वै श्र॒द्धाम॒ना॒रभ्य॑ य॒ज्ञेन॑ य॒जते॑ ना॒स्ये॒ष्टाय॑ श्रद्-द॒धते॑ ऽपः॑ प्र ण॒यति॑
श्र॒द्धा वा आ॒पः श्र॒द्धामे॒वाऽऽर॑भ्य य॒ज्ञेन॑ य॒जत॑ उ॒भयै॑ ऽस्य॑ दे॒वम॒नुष्या॑
इ॒ष्टाय॑ श्रद्द॒धते॑ तदा॒हुर॑ति वा ए॒ता व॒र्त्रं ने॒द॒न्त्यति॑ वाचं॒ मनो॑ वावै॒ता
नाति॑ ने॒द॒न्तीति॑ म॒नसा॑ प्र ण॒यती॒यं ँवै॑ म॒नो - [ ] 25

TS 1.6.8.2

ऽनयै॒वैनाः॑ प्र॒ णय॑त्यस्कन्नहविर् भवति॒ य एवं॑ वैद
यज्ञायु॒धानि॑ सं॒ भरति॑ य॒ज्ञो वै य॑ज्ञायु॒धानि॑ य॒ज्ञमे॒व तत्सं॑ भरति
यदेकमेकं॑ सं॒भरेत्॑ पितृदे॒वत्यानि॑ स्युर्यथ॑ सह॒ सर्वाणि॑ मानु॒षाणि॑
द्वेद्वे सं॒ भरति॑ याज्यानुवाक्ययोरे॒व रूपं॑ करोत्यथो मिथु॒नमे॒व यो वै
दश॑ यज्ञायु॒धानि॑ वेद॒ मुख॑तो॒ ऽस्य॑ य॒ज्ञः कल्प॑ते स्म्यः – [ ] 26

TS 1.6.8.3

च क॒पालानि॑ चाग्निहोत्रहवणी॑ च॒ शूर्पं॑ च कृष्णाजिनं॑ च॒ शम्या॑
चो॒लूख॑लं च॒ मुस॑लं च दृषच्चोपला॑ चै॒तानि॑ वै दश॑
यज्ञायु॒धानि॑ य एवं॑ वैद॒ मुख॑तो॒ ऽस्य॑ य॒ज्ञः कल्प॑ते यो वै दे॒वेभ्यः॑
प्रति॒प्रोच्य॑ य॒ज्ञेन॑ यजते जुषन्ते॑ ऽस्य दे॒वा ह॒व्यं॑ ह॒वि
नि॒रूप्य॑माणमभि॑ मन्त्रयेताग्निं॑ हो॒तारमि॒ह तं॑ हु॒व इति॑ – [ ] 27

TS 1.6.8.4

दे॒वेभ्य॑ ए॒व प्रति॒प्रोच्य॑ य॒ज्ञेन॑ यजते जुषन्ते॑ ऽस्य दे॒वा ह॒व्यमे॒ष
वै य॒ज्ञस्य॑ ग्र॒हो गृही॒त्वैव॑ य॒ज्ञेन॑ यजते तदु॒दित्वा॑ वाचं॑ यच्छति
य॒ज्ञस्य॑ धृ॒त्या अथो॑ मन॒सा वै प्र॒जाप॑तिर् य॒ज्ञमतनु॑त मन॒सैव॑

तद् य॒ज्ञं तनु॑ते रक्ष॒सा-मन॑न्वव॒चारा॑य॒ यो वै य॒ज्ञं यो॑ग॒ आग॑ते
यु॒नक्ति॑ यु॒ङ्क्ते यु॒ञ्जाने॑षु कस्त्वा यु॒नक्ति॑ स त्वा यु॒नक्ति॑- ( )-
त्याह॑ प्र॒जाप॑तिर्वै कः प्र॒जाप॑तिनै॒वैनं॑ यु॒नक्ति॑ यु॒ङ्क्ते यु॒ञ्जाने॑षु ॥ 28

(वैमनः-स्प्य-इति-युनक्त्वे-कादश च) (A8)

TS 1.6.9.1

प्र॒जाप॑तिर्य॒ज्ञा-न॑सृजताग्नि॒होत्रं॑ चाग्नि॒ष्टोमं॑ च पौ॒र्णमा॑सीं चो॒क्थ्यं॑
चा॒मावा॑स्यां चाति॒रात्रं॑ च तानु॑दमिमीत यावदग्नि॒होत्र-मा॑सीत्
तावा॑नग्नि॒ष्टोमो॑ यावती पौ॒र्णमा॑सी तावा॑नु॒क्थ्यो॑ यावत्य॒मावा॑स्या
तावा॑नति॒रात्रो॑ य एवं वि॒द्वानग्नि॒होत्रं॑ जु॒होति॑ यावदग्नि॒ष्टोमे॑नोपा॒प्नोति॑
ताव॑दुपा॒प्नोति॑ य एवं वि॒द्वान् पौ॒र्णमा॑सीं य॒जते॑
याव॑दु॒क्थ्ये॑नोपा॒प्नोति॑ - [ ] 29

TS 1.6.9.2

ताव॑दुपा॒प्नोति॑ य एवं वि॒द्वान॑मा॒वास्यां॑ य॒जते॑
याव॑दति॒रात्रे॑णोपा॒प्नोति॑ ताव॑दुपा॒प्नोति॑ परमे॒ष्ठिनो॑ वा ए॒ष य॒ज्ञो
ऽग्र॑ आसीत् तेन स पर॒मां का॑ष्ठा॒मगच्छ॑त् तेन प्र॒जाप॑तिं नि॒रवा॑साययत्
तेन प्र॒जाप॑तिः पर॒मां का॑ष्ठा॒मगच्छ॑त् तेनेन्द्रं नि॒रवा॑साययत् तेनेन्द्रः

पर॒मां का॒ष्ठा॒म॒गच्छ॑त् ते॒ना॒ग्नी॒षोमौ॑ नि॒रवा॑साय॒यत् ते॒ना॒ग्नी॒षोमौ॑

पर॒मां का॒ष्ठा॒म॒गच्छ॑तां यँ – [ ] 30

TS 1.6.9.3

ए॒वं वि॒द्वान् द॒र्श॒पूर्ण॒मासौ॑ यज॑ते पर॒मामे॒व का॒ष्ठां गच्छ॑ति यो वै
प्रजा॑तेन य॒ज्ञेन॑ यज॑ते प्र॒प्रजया॑ प॒शुभि॑र् मिथु॒नैर् जा॑यते द्वा॒दश॑ मा॒साः
सँव॑त्सरो द्वा॒दश॑ द्व॒न्द्वानि॑ द॒र्श॒पूर्ण॒मासयो॑स्तानि संपा॒द्यानी॒त्याहु॑र्व॒त्सं
चो॒पाव॑सृजत्यु॒खां चा॒धि श्रय॑त्य॒व च॑ ह॒न्ति दृ॒षदौ॑ च स॒माह॑न्त्य॒धि च॑
व॒पते॑ क॒पालानि॑ चो॒प द॑धाति पु॒रोडा॑शं– [ ] 31

TS 1.6.9.4

चा॒धि श्रय॑त्याज्यं च स्त॒ंबय॑जुश्च ह॒रत्य॑भि च गृ॒ह्णाति॑ वेदिं च
परि॑गृ॒ह्णाति॑ प॒त्नीं च॑ सं॒नह्य॑ति प्रोक्ष॑णीश्चाऽऽसा॒दय॑त्याज्यं चै॒तानि॑ वै
द्वा॒दश॑ द्व॒न्द्वानि॑ द॒र्श॒पूर्ण॒मासयो॑स्तानि य ए॒व संपा॑द्य यज॑ते
प्रजा॑तेनै॒व य॒ज्ञेन॑ यज॑ते प्र॒प्रजया॑ प॒शुभि॑र् मिथु॒नैर् जा॑यते ॥ 32

(उ॒क्थ्ये॑नोपा॒प्नोत्य॑-गच्छ॑तां यँ-पु॒रोडा॑शञ्च-च॒त्वारि॑ञ्श॒च्च) (A9)

TS 1.6.10.1

ध्रु॒वो ऽसि॑ ध्रु॒वो ऽह॑ꣳ स॒जा॒तेषु॑ भू॒यास॒मित्या॑ह ध्रु॒वाने॒वैनान्॑ कुरु॒त
उ॒ग्रो ऽस्यु॒ग्रो ऽह॑ꣳ स॒जा॒तेषु॑ भू॒यास॒-मि॒त्याहा॑प्रति॒वादि॑न ए॒वैनान्॑
कुरु॒ते ऽभि॒भूर॑स्य॒भिभूर॑ह॑ꣳ स॒जा॒तेषु॑ भू॒यास॒मित्या॑ह य ए॒वैनं॑
प्र॒त्यु॒त्पिपी॑ते तमु॒पास्य॑ते यु॒नज्मि॑ त्वा ब्र॒ह्मणा॑ दै॒व्येने॒त्याहै॑ष वा

अ॒ग्नेर्यो॒गस्तेनै॑ – [ ] 33

TS 1.6.10.2

वैनं॑ यु॒नक्ति॑ य॒ज्ञस्य॑ वै स॒मृद्धे॑न दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन्. य॒ज्ञस्य॑
वृ॒द्धेना॑सु॒रान् परा॑ ऽभा॒वय॑न्. यन्मे॑ अ॒ग्ने अ॒स्य य॒ज्ञस्य॑ रि॒ष्यादि॒त्याह
य॒ज्ञस्यै॒व तत्स॑मृद्धे॒न यज॑मानः सु॒वर्गं॑ लो॒कमे॑ति य॒ज्ञस्य॑ वृ॒द्धेन॑
भा॒तृव्या॑न् परा॑ भा॒वय॑त्यग्नि॒होत्र॑-मे॒ताभि॑र् व्या॒हृती॑भि॒रुप॑ सा॒दये॑द्
य॒ज्ञमु॒खं वा॑ अ॒ग्निहो॑त्रं ब्र॒ह्मैता॑ व्या॒हत॑यो य॒ज्ञमु॒ख ए॒व ब्र॒ह्म- [ ] 34

TS 1.6.10.3

कुरु॒ते सँव॑थ्सरे प॒र्या॒गत॑ ए॒ताभि॑रे॒वोप॑ सा॒दये॑द्-ब्र॒ह्मणै॒वोभ॑यतः
सँव॑थ्सरं प॒रि गृ॑ह्णाति द॒र्.श॑पूर्णमा॒सौ चा॑तुर्मा॒स्यान्या॑ल॒भमा॑न
ए॒ताभि॑र्व्या॒हृती॑भि॒र्. ह॒वीꣳष्या॑ऽऽ सा॒दये॑द् य॒ज्ञमु॒खं वै द॒र्.श॑पूर्णमा॒सौ

चा॒तुर्मा॒स्यानि॒ ब्रह्मै॒ता व्या॒हत॒यो य॒ज्ञमु॒ख ए॒व ब्र॒ह्म कुरु॑ते सँव॒थ्सरे॒
पर्या॑गत ए॒ताभिरे॒वाऽऽ सा॑दयेद् ब्रह्म॑णै॒वोभ॑यतः सँव॒थ्सरं॒ परि॑गृह्णाति
यद्-वै य॒ज्ञस्य॒ साम्ना॑ क्रियते॒ राष्ट्रं॑ – [ ] 35

TS 1.6.10.4

य॒ज्ञस्याऽऽशी॑र्गच्छति॒ यद्वा॒ विशं॑ य॒ज्ञस्याऽऽशी॑र्गच्छत्यथ
ब्राह्म॑णो ऽना॒शीर्के॑ण य॒ज्ञेन॑ यजते॒ सामि॑धेनी-रनु॒वक्ष्य॑न्नेता व्या॒हतीः
पु॒रस्ता॑द्-द॒ध्याद् ब्रह्मै॒व प्रति॑पदं कुरु॑ते तथा॒ ब्राह्म॑णः सा॒शीर्के॑ण
य॒ज्ञेन॑ यजते॒ यं का॒मये॑त यज॒मानं॑ भ्रातृ॒व्यम॑स्य य॒ज्ञस्याऽऽशी॑र्गच्छेदिति॒
तस्यै॒ ता व्या॒हतीः॑ पु॒रोनु॒वाक्या॑यां द॒ध्याद् भ्रातृ॒व्यदे॒वत्या॑ वै
पु॒रोनु॒वाक्या॑ भ्रातृ॒व्यमे॒वास्य॑ य॒ज्ञस्या॑ – [ ] 36

TS 1.6.10.5

ऽऽशी॑र्गच्छति॒ यान् का॒मये॑त यज॒मानान्थ् स॒माव॑त्येनान्. य॒ज्ञस्या॑
ऽऽशी॑र्गच्छेदिति॒ तेषा॑मे॒ता व्या॒हतीः॑ पु॒रोनु॒वाक्या॑या अ॒र्द्धर्च॑ एकां
द॒ध्याद्या॒ज्यायै॑ पु॒रस्ता॑देकां॒ या॒ज्याया॑ अ॒र्द्धर्च॑ एकां॒ तथै॑नान्थ्
स॒माव॑ती य॒ज्ञस्याऽऽशी॑र्गच्छति॒ यथा॒ वै पर्ज॑न्यः सुवृष्टं॒ वर्ष॑त्ये॒वं

य॒ज्ञो य॒ज॒मा॒नाय॒ वर्॒षति॒ स्थ॒ल॒यो॒द॒कं॒ परि॒गृ॒ह्ण॒न्त्या॒शि॒षा य॒ज्ञं
य॒ज॒मा॒नः॒ परि॒ गृ॒ह्णा॒ति॒ मनो॑ ऽसि॒ प्रा॒जा॒प॒त्यं – [ ] 37

TS 1.6.10.6

म॒न॒सा मा भू॒तेना॑ऽऽ वि॒शे॒त्याह॒ मनो॑ वै प्रा॒जा॒प॒त्यं प्रा॒जा॒प॒त्यो
य॒ज्ञो म॒न ए॒व य॒ज्ञ॒मा॒त्मन् ध॒त्ते वा॒ग॒स्यै॒न्द्री स॒प॒त्न॒क्ष॒यणी॑ वा॒चा
मे॒न्द्रि॒येणा॑ऽऽ वि॒शे॒त्याहै॒न्द्री वै वा॒ग॒वाच॑-मे॒वै॒न्द्री-मा॒त्मन् ध॒त्ते ॥ 38
(तेनै॒-व ब्र॒ह्म- रा॒ष्ट्र-मे॒वा॒स्य य॒ज्ञ॒स्य-प्रा॒जा॒प॒त्यञ्-षट्त्रि॑ञ्श॒च्च)
(A10)

TS 1.6.11.1

यो वै स॒प्त॒द॒शं प्रा॒जा॒प॒तिं य॒ज्ञ॒म॒न्वा॒य॒त्तं वे॒द प्रा॒ति य॒ज्ञेन॑ ति॒ष्ठति॒
न य॒ज्ञाद् भ्र॑ञ्श॒त आ श्रा॒व॒येति॒ चतु॑र॒क्षर॑मस्तु श्रौष॒डिति॒ चतु॑र॒क्षरं॒
य॒जेति॒ द॒व्य॒क्षरं॒ ये य॒जाम॑ह इति॒ पञ्चा॑क्षरं द॒व्य॒क्षरो व॑षट्कार
ए॒ष वै स॒प्त॒द॒शः प्रा॒जा॒प॒तिर् य॒ज्ञ॒म॒न्वा॒य॒त्तो य ए॒वं वे॒द प्रा॒ति य॒ज्ञेन॑
ति॒ष्ठति॒ न य॒ज्ञाद् भ्र॑ञ्श॒ते यो वै य॒ज्ञ॒स्य प्रा॒य॒णं प्रा॒तिष्ठा॑- [ ] 39

TS 1.6.11.2

-मु॒द॒य॒नं वे॒द प्रा॒ति॒ष्ठि॒तेना॑रि॒ष्टेन॑ य॒ज्ञेन॑ स॒ञ्स्थां ग॑च्छ॒त्याश्रा॒व॒यास्तु॒
श्रौष॑ङ् य॒ज ये य॒जाम॑हे व॑षट्कार ए॒तद्-वै य॒ज्ञ॒स्य प्रा॒य॒णमे॒षा

प्रतिष्ठैतदुदयनं॑ य॒ एवं॑ वे॒द प्रतिष्ठितेनारिष्टेन॑ य॒ज्ञेन॑
स॒॒स्थां गच्छति॑ यो वै सूनृतायै॑ दोहं॑ वे॒द दुह॑ ए॒वैनां॑ य॒ज्ञो
वै सूनृताऽऽ श्रावयेत्यैवैना॑-मह॒दस्तु॑ – [ ] 40

TS 1.6.11.3

श्रौषडित्युपावा॑स्राग्-यजेत्युद॑नैषीद्-ये यजाम॑ह इत्युपा॑ ऽसदद्-
वषट्कारेण॑ दोग्ध्येष॑ वै सूनृतायै॑ दोहो॑ य एवं॑ वे॒द दुह॑ ए॒वैनां॑ दे॒वा
वै स॒त्रमा॑सत॒ तेषां॑ दि॒शो ऽद॑स्यन् त ए॒तामा॑र्द्रां प॒ङ्क्ति॑मपश्यन्
नाऽऽ श्रावयेति॑ पुरोवा॑त-म॒जनय॑न्नस्तु श्रौषडित्यभ्र॑ सम॑प्लावयन्.
यजेति॑ वि॒द्युत॑ – [ ] 41

TS 1.6.11.4

-म॒जनय॑न्. ये यजाम॑ह इति॑ प्रावर्ष॑य-न्नभ्यस्तनयन् वषट्कारेण॑
ततो॑ वै तेभ्यो॑ दि॒शः प्रा॑प्यायन्त॒ य एवं॑ वे॒द प्रा॑स्मै दि॒शः प्या॑यन्ते
प्र॒जाप॑तिं त्वोवे॑द प्र॒जाप॑ति-स्त्ववे॑द यं प्र॒जाप॑तिर्वे॒द स पु॑ण्यो
भवत्येष॑ वै छन्द॑स्यः प्र॒जाप॑तिरा श्राव॑यास्तु श्रौष॑ड् यज॒ ये यजाम॑हे
वषट्कारो॑ य एवं॑ वे॒द पु॑ण्यो भवति॑ वसन्त – [ ] 42

TS 1.6.11.5

–मृ॒तूनां॑ प्री॒णामी॒त्याह॒र्तवो॑ वै प्र॒याजा॑ ऋ॒तूने॒व प्री॒णाति॑ ते ऽस्मै॑ प्री॒ता
यथा॑पूर्व॑ कल्प॒न्ते कल्प॒न्ते ऽस्मा॑ ऋ॒तवो॑ य ए॒वं वे॒दाग्नी॑षोमयो॒रहं॑
दे॒वय॒ज्यया॑ चक्षु॒ष्मान् भू॒यास॒मित्याहा॑ग्नीषोमा॒भ्यां वै य॒ज्ञश्चक्षु॑ष्मान्
ताभ्यामे॒व चक्षु॑रात्मन् ध॒त्ते ऽग्ने॒रहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ ऽन्नादो॑
भू॒यास॒मित्याहा॑ग्निर् वै दे॒वाना॑मन्नादस्ते नै॒ वा – [ ] 43

TS 1.6.11.6

ऽन्नाद्य॑–मा॒त्मन् ध॒त्ते द॒ब्धिर॒स्यद॒ब्धो भू॒यास॒ममुं॑ द॒भेय॑–मि॒त्याहै॒तया॑
वै द॒ब्ध्या दे॒वा अ॒सुरा॑नद॒भ्नुवन्॑ तयै॒व भ्रातृ॑व्यं द॒भ्नोत्य॑ग्नीषोमयो॒रहं॑
दे॒वय॒ज्यया॑ वृ॒त्रहा॑ भू॒यास॒मित्याहा॑ ऽग्नीषोमा॒भ्यां वा॑ इन्द्रो॑
वृ॒त्रम॒हन् ता॑भ्यामे॒व भ्रातृ॑व्यं स्तृ॒णुत॑ इन्द्रा॒ग्नियो॒रहं॑
दे॒वय॒ज्ययेन्द्रि॑याव्यन्नादो भू॒यास॒मित्याहेन्द्रि॑याव्ये॒वान्नादो॑
भव॑तीन्द्र॒स्या – [ ] 44

TS 1.6.11.7

ऽहं॑ दे॒वय॒ज्ययेन्द्रि॑यावी भू॒यास॒मित्याहेन्द्रि॑याव्ये॒व भव॑ति
महेन्द्र॒स्याहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ जे॒मानं॑ म॒हिमानं॑ गमे॒यमि॒त्याह॑

जे॒मान॑मे॒व म॑हि॒मानं॑ ग॒च्छत्य॑ग्नेः स्वि॒ष्टकृ॑तो ऽहं दे॒वय॑ज्यया
 ऽऽयु॑ष्मान्. य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मेय॑मित्याहायु॒रेवा॑त्मन् ध॒त्ते प्र॑ति
 य॒ज्ञेन॑ तिष्ठति ॥ 45

(प्र॒तिष्ठा-म॑ह्यदस्तु-वि॒द्युतं-ँव॑स॒न्तं-ते॒नैवे॑-न्द्र॒स्या-ष्टा॑त्रिं॒शच्च॑)
 (A11)

TS 1.6.12.1

इन्द्रं॑ ँ॒वो वि॒श्वत॑स्प॒रि ह॒वाम॑हे जने॑भ्यः ।
 अ॒स्माक॑मस्तु के॒वलः॑ ॥
 इन्द्रं॑ नरो॑ ने॒मधि॑ता ह॒वन्ते॑ यत्पा॒र्या यु॑न॒जते॑ धि॒यस्ताः॑ ।
 शू॒रो नृ॑षा॒ता श॑व॒सश्च॑का॒न आ गो॑म॒ति व्र॑जे **भ॒जा** त्वं नः॑ ॥
 इन्द्रि॒याणि॑ श॒तक्र॑तो॒ या ते॑ जने॑षु प॒ञ्चसु॑ ।
 इन्द्र॑ तानि॑ त आ वृ॒णे ॥
 अनु॑ ते दा॒यि म॒ह इन्द्रि॒याय॑ स॒त्रा ते॑ वि॒श्वम॑नु वृ॒त्रह॑त्ये॑ ॥
 अनु॑-[ ] 46

TS 1.6.12.2

क्ष॒त्रम॒नु॒ स॒हो॑ यज॒त्रेन्द्र॑ दे॒वेभि॒रनु॑ ते नृ॒षह्ये॑ ॥
 आ॒यस्मि॑न् थ्सप्त॑ वा॒सवा॑ स्तिष्ठ॑न्ति स्वा॒रुहो॑ यथा ।
 ऋषि॑र् ह दी॒र्घश्रु॑त्तम॒ इन्द्र॑स्य घ॒र्मो अति॑थिः ॥
 आ॒मासु॑ प॒क्वमै॑रय॒ आ सूर्य॑ꣳ रो॒हयो॑ दि॒वि ।
 घ॒र्मं न॑ सा॒मन् तप॑ता सुवृ॒क्तिभि॒र्जुष्टं॑ गिर्व॒णसे॑ गि॒रः ॥
 इन्द्र॑मिद् गा॒थिनो॑ बृ॒हदिन्द्र॑-म॒र्केभि॑-र॒र्किणः॑ ।
 इन्द्रं॑ वा॒णीर॑नूषत ॥
 गाय॑न्ति त्वा गाय॒त्रिणो॑ – [ ] 47

TS 1.6.12.3

ऽर्च॑न्त्य॒र्क-म॒र्किणः॑ ।
 ब्र॒ह्माण॑स्त्वा श॒तक्र॑त॒वुद् वꣳश॑-मि॒व ये॑मिरे ॥
 अꣳहो॒मुचे॒ प्र भ॑रे॒मा म॒नीषा॑-मोषिष्ठ॒दाव॑न्ने सु॒मतिं॑ गृ॒णानाः॑ ।
 इ॒दमिन्द्र॑ प्र॒ति ह॒व्यं गृ॑भाय स॒त्याः स॒न्तु यज॑मानस्य॒ कामाः॑ ॥
 वि॒वेष॑ यन्मा धि॒षणा॑ ज॒जान॑ स्तवै॒ पुरा॑ पा॒र्यादिन्द्र॑-म॒हः ।

अ॒ह॒सो॒ यत्र॑ पी॒पर॒द्-यथा॑ नो॒ नावे॒व या॒न्तमु॒भये॑ हवन्ते ॥

प्र॒ स॒म्राजं॑ प्रथ॒म-म॒ध्वरा॑णा - [ ] 48

TS 1.6.12.4

-म॒हो॒मुचं॑ वृ॒षभं॑ य॒ज्ञिया॑नां ।

अपां॑ नपा॒तम॒श्विना॑ हयन्त-म॒स्मिन् नर॑ इन्द्रि॒यं ध॑त्तमो॒जः ॥

वि न॑ इन्द्र॒ मृ॒धो ज॒हि नी॒चा य॑च्छ पृ॒तन्य॑तः ।

अ॒ध॒स्पदं॑ तमीं॑ कृ॒धि यो अ॒स्मा॒ अभि॑दासति ॥

इन्द्र॑ क्ष॒त्रम॒भि वा॒ममो॑जो ऽजा॒यथा॑ वृ॒षभ॑ चर्ष॒णीनां॑ ।

अपा॑नुदो॒ जन॑-ममि॒त्रय॑न्त-मु॒रुं दे॒वेभ्यो॑ अकृ॒णो-रु॒ लोकं॑ ॥

मृ॒गो न॑ भी॒मः कु॑च॒रो गि॒रिष्ठाः॑ प॒राव॑त - [ ] 49

TS 1.6.12.5

आ **जगामा** पर॒स्याः ।

सृ॒क॒ स॒शाय॑ प॒विमि॑न्द्र ति॒ग्मं वि॑ शत्रून् ता॒ढि वि॒मृ॒धो नु॑दस्व ॥

वि शत्रून्॒ वि मृ॒धो नु॑द वि॒वृ॒त्रस्य॑ ह॒नू रु॒ज ।

वि म॒न्युमि॑न्द्र भा॒मितो॑ ऽमि॒त्रस्या॑भि॒दास॑तः ॥

त्रा॒ता॒र-मि॒न्द्र-मवि॒ता॒र-मि॒न्द्र॒ꣳ हवे॑हवे सु॒हव॒ꣳ शू॒रमि॒न्द्रं॑ ॥

हु॒वे नु॑ श॒क्रं पु॒रुहू॒तमि॒न्द्रꣳ स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ धा॒त्विन्द्रः॑ ॥

मा ते॑ अ॒स्याꣳ - [ ] 50

TS 1.6.12.6

सह॑सा॒वन् परि॑ष्ठाव॒घाय॑ भूम॑ हरि॒वः प॒रादै॑ ।

त्राय॑स्व नो ऽवृ॒केभि॑र् वरू॒थैस्त॑व प्रि॒यासः॑ सू॒रिषु॑ स्याम ॥

अन॑वस्ते रथ॒मश्वा॑य तक्षन्-त्व॒ष्टा वज्रं॑ पु॒रुहू॒त द्युम॑न्तं ॥

ब्र॒ह्मा॒ण इन्द्रं॑ म॒हय॑न्तो अ॒र्कैरव॑र्द्धयन्न॒हये॑ हन्त॒वा उ॑ ॥

वृ॒ष्णे यत् ते॑ वृ॒षणो॑ अ॒र्कम॑र्चानिन्द्र॒ ग्रावा॑णो अ॒दितिः॑ स॒जोषाः॑ ॥

अ॒नश्वा॑सो ये प॒वयो॑ ऽर॒था इन्द्रे॑षिता अ॒भ्यव॑र्तन्त दस्यून् ॥ 51

(वृ॒त्रह॑त्ये॒ऽनु-गा॑य॒त्रिणौ॑-ऽध्व॒राणां॑-प॒राव॑तो-ऽस्या-

म॒ष्टाच॑त्वारि॒ꣳश॑च्च) (A12)

=====

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(सन्त्वा॑ सिञ्चामि॑-ध्रु॒वो॑-ऽस्य॒ग्निर्मा॑-बर्॒हिषो॑ऽह-मा॒ प्या॑यता-
मग॑न्म-यथा॒ वै-यो॒ वै श्र॒द्धां- प्र॒जाप॑तिर्यज्ञान्-ध्रु॒वोऽसी॑त्याह-
यो॒ वै स॑प्तद॒श-मि॒न्द्रं॑ वो॒-द्वाद॑श ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(सन्त्वा॑-बर्॒हिषो॑ऽहं-यथा॒ वा-ए॒वं वि॒द्वा-ञ्छ्रौ॑षट्थ-सह॑साव-
न्नेक॑पञ्चा॒शत् ।)

First and Last Padam of Sixth Prasnam:-

(सन्त्वा॑ सिञ्चामि॑-दस्यून् ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः याजमान-ब्राह्मणं

TS 1.7.1.1

पा॒क॒य॒ज्ञं॑ वा॒ अ॒न्वा॒हि॒ता॒ग्नेः॑ प॒श॒व॒ उप॑ ति॒ष्ठ॒न्त॒ इ॒डा॒ ख॒लु॒ वै
पा॒क॒य॒ज्ञः॑ सै॒षा ऽन्त॒रा प्र॑या॒जानू॒या॒जान्॑. य॒ज॒मा॒न॒स्य॑ लो॒के ऽव॑हि॒ता
ता॒मा॒हि॒य॒मा॒णा॒म॒भि॒ म॒न्त्र॑ये॒त सु॒रूप॑वर्ष॒वर्ण॑ ए॒ही॒ति॑ प॒श॒वो॒ वा इ॒डा
प॒शू॒ने॒वो॒प ह्व॑य॒ते य॒ज्ञं॑ वै दे॒वा अ॒दु॒हन्॑. य॒ज्ञो ऽसु॒राꣳ अ॒दु॒ह॒त् ते
ऽसु॒रा य॒ज्ञदु॑ग्धाः॒ परा॑ ऽभ॒वन्॑. यो वै य॒ज्ञस्य॑ दो॒हं वि॒द्वान्॑. – [ ] 1

TS 1.7.1.2

य॒ज॒ते ऽप्य॒न्यं॑ य॒ज॒मा॒नं॑ दु॒हे सा॒ मे स॒त्या ऽऽशी॒र॒स्य॑ य॒ज्ञस्य॑
भू॒या॒दि॒त्या॒है॒ष वै य॒ज्ञस्य॑ दो॒हस्ते॒नै॒वैनं॑ दु॒हे प्र॒त्ता॒ वै गौ॒र्दु॒हे प्र॒त्ते॒डा
य॒ज॒मा॒नाय॑ दु॒ह ए॒ते वा इ॒डायै॑ स्त॒ना इ॒डो॒प॒हू॒तेति॑ वा॒युर्व॒थ्सो॑ यर्.हि
हो॒ते॒डा॒मु॒प॒ह्व॑ये॒त तर्.हि॑ य॒ज॒मा॒नो हो॒ता॒र॒मी॒क्ष॒मा॒णो वा॒युं
म॒न॒सा॒द्ध्य॑येन् – [ ] 2

TS 1.7.1.3

मा॒त्रे व॒त्स-मु॒पाव॑सृ॒जति॑ स॒र्वेण॑ वै य॒ज्ञेन॑ दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन्
पा॒कय॑ज्ञेन॒ मनुर॑श्चा॒म्यत्से॒डा म॒नुमु॒पाव॑र्तत तां दे॒वासुरा॑ व्य॒ह्वय॑न्त
प्र॒तीचीं॑ दे॒वाः प॒राची॑म॒सुराः सा दे॒वानु॑पाव॑र्तत प॒शवो॑ वै तद्
दे॒वान॑वृ॒णत॑ प॒शवो॑ ऽसुरा॒नज॑हु॒र्यं का॒मये॑ताप॒शुः स्या॒दिति॑ प॒राचीं॑
तस्ये॒डामु॑प ह॒वये॑ताप॒शुरे॒व भ॑वति यं – [ ] 3

TS 1.7.1.4

का॒मये॑त प॒शुमा॑न्त् स्या॒दिति॑ प्र॒तीचीं॑ तस्ये॒डामु॑प ह॒वये॑त प॒शुमा॑ने॒व
भ॑वति ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो व॑दन्ति स त्वा इ॒डामु॑प ह॒वये॑त य इ॒डामु॑प-
हू॒यात्मा॑न-मि॒डायामु॑पह॒वये॑तेति सा नः प्रि॒या
सु॒प्रतू॑र्तिर् म॒घोनी॑त्याहे॒डा-मे॒वोप॑हू॒याऽऽत्मा॑न-मि॒डायामु॑पह॒वये॑ते
व्य॒स्तमि॑व वा ए॒तद्य॑ज्ञस्य॒ यदि॑डा सा॒मि प्रा॑श्नन्ति – [ ] 4

TS 1.7.1.5

सा॒मि मा॑र्जयन्त ए॒तत् प्र॑ति वा अ॒सुरा॑णां य॒ज्ञो व्य॑च्छिद्यत
ब्र॒ह्मणा॑ दे॒वाः स॒मद॑धुर् बृ॒हस्प॑ति-स्तनु॒तामि॑मं न इत्याह
ब्र॒ह्म वै दे॒वानां॑ बृ॒हस्प॑तिर् ब्र॒ह्मणै॑व य॒ज्ञं सं द॑धाति वि॒च्छिन्नं॑

य॒ज्ञं॑ स॒मि॒मं॑ द॒धा॒त्वित्या॑ह स॒न्त॒त्यै॑ वि॒श्वे॑ दे॒वा इ॒ह मा॒दय॑न्ता॒मित्या॑ह
स॒न्त॒त्यै॑व य॒ज्ञं दे॒वेभ्यो॑ ऽनु दि॒शति॑ यां॒ वै – [ ] 5

TS 1.7.1.6

य॒ज्ञे दक्षि॑णां द॒दाति॑ ता॒मस्य॑ प॒शवो॑ ऽनु सं॒ क्राम॑न्ति स ए॒ष
ई॒जा॒नो॑ ऽप॒शुर्भा॑वु॒को य॑ज॒माने॑न ख॒लु वै तत्का॑र्य-मि॒त्याहु॑र्यथा
दे॒वत्रा॑ द॒त्तं कु॑र्वी॒तात्म॑न् प॒शून् र॑म॒येते॑ति ब्र॒ध्न पि॒न्वस्वे॑त्याह
य॒ज्ञो वै ब्र॒ध्नो य॒ज्ञमे॒व तन्म॑ह॒यत्य॑थो दे॒वत्रै॑व द॒त्तं कुरु॑त
आ॒त्मन् प॒शून् र॑म॒यते॑ द॒दतो॑ मे ( ) मा क्षा॒यीत्या॑हाक्षि॒ति-मे॒वोपै॑ति
कु॒र्वतो॑ मे मो॒प द॑स॒दित्या॑ह भू॒मान॑मे॒वोपै॑ति ॥ 6

(वि॒द्वान्-ध्या॑येद्-भ॒वति॑ यं-प्रा॒श्नन्ति॑-यां॒ वै-म-

एका॒न्नवि॑श्र॒तिश्च॑) (A1)

TS 1.7.2.1

स॒ञ्च॑वा ह सौव॒र्चन॑स स्तुमि॒ज्जमौ॑पो॒दिति॑-मुवाच॒
यथ्स॒न्नि॒णाञ् होता॑ ऽभूः॒ कामि॑डामुपा॒ह्वा॒था इति॑
तामुपा॒ह्वा॒ इति॑ होवाच॒ या प्रा॒णेन॑ दे॒वान् दा॒धार व्या॒नेन॑ म॒नुष्या॑न॒पाने॑न

पितृ॑निति॑ छिन॒ति सा न छिन॒ती(३) इति॑ छिन॒तीति॑ होवाच॒ शरी॑रं वा
अस्यै॑ तदुपा॒ह्वा इति॑ होवाच॒ गौर्वा – [ ] 7

TS 1.7.2.2

अस्यै॑ शरी॑रं गां वा॒व तौ तत् पर्य॑वदतां वा॒ यज्ञे दी॒यते सा
प्रा॒णेन॑ दे॒वान् दा॒धार यया॑ मनु॒ष्या जी॒वन्ति सा व्या॒नेन॑
मनु॒ष्यान्. यां पि॒तृभ्यो॑ घ्नन्ति॒ सा ऽपाने॑न पि॒तृन्. य एवं॑ वेद
पशु॑मान् भव॒त्यथ॒ वै तामुपा॒ह्वा इति॑ होवाच॒ या प्र॒जाः प्र॒भवन्तीः
प्रत्या॒भवती॒त्यन्नं॑ वा अस्यै॑ तदु – [ ] 8

TS 1.7.2.3

पा॒ह्वा इति॑ होवाचौष॑धयो वा अस्या॒ अन्नमोष॑धयो वै प्र॒जाः
प्र॒भवन्तीः॒ प्रत्या॑ भवन्ति॒ य एवं॑ वेदा॒न्नादो॑ भव॒त्यथ॒ वै तामुपा॒ह्वा इति॑
होवाच॒ या प्र॒जाः परा॒भवन्ती॒-रनुगृ॑ह्णाति॒ प्रत्या॒भवन्ती॒र्गृह्णा॑तीति॒ प्रति॒ष्ठां
वा अस्यै॑ तदुपा॒ह्वा इति॑ होवाचे॒यं वा अस्यै॑ प्रति॒ष्ठे- [ ] 9

TS 1.7.2.4

यं वा॒ प्र॒जाः परा॒भवन्ती॒रनु॑ गृह्णाति॒ प्रत्या॒भवन्ती॒र्गृह्णा॑ति
य एवं॑ वेद॒ प्रत्ये॒व तिष्ठ॑त्यथ॒ वै तामुपा॒ह्वा इति॑ होवाच॒ यस्यै॑

निक्रमणे घृतं प्रजाः सञ्जीवन्तीः पिबन्तीति छिनत्ति सा न
छिनत्ती(3) इति न छिनत्तीति होवाच प्र तु जनयतीत्येष वा
इडामुपाह्वथा इति ( ) होवाच वृष्टिर्वा इडा वृष्ट्यै वै निक्रमणे घृतं
प्रजाः सञ्जीवन्तीः पिबन्ति य एवं वेद प्रैव जायते ऽन्नादो
भवति ॥ 10

(गौर्वा-अस्यै-तत्-प्रतिष्ठा-ऽह्वथा-इति-वि०श्रुतिश्च) (A2)

TS 1.7.3.1

परोक्षं वा अन्ये देवा इज्यन्ते प्रत्यक्षमन्ये यद्यजते य एव देवाः
परोक्षमिज्यन्ते तानेव तद्यजतियदन्वाहार्य-माहरत्येते वै देवाः प्रत्यक्षं
यद् ब्राह्मणास्तानेव तेन प्रीणात्यथो दक्षिणैवास्यैषा ऽथो यज्ञस्यैव
छिद्रमपि दधाति यद्-वै यज्ञस्य क्रूरं यद्-विलिष्टं
तदन्वाहार्येणा- [ ] 11

TS 1.7.3.2

ऽन्वाहरति तदन्वाहार्यस्या-न्वाहार्यत्वं देवदूता वा एते यदृत्विजो
यदन्वाहार्य-माहरति देवदूतानेव प्रीणातिप्रजापतिर्देवेभ्यो यज्ञान्
व्यादिशथ् स रिरिचानो ऽमन्यत स एतमन्वाहार्य-मभक्त-मपश्यत्

त॒मा॒त्म॒न्न॒धत्त॒ स वा ए॒ष प्रा॒जाप॒त्यो यद॑न्वा॒हार्यो॑ य॒स्यै॒वं
 वि॒दुषो॑ ऽन्वा॒हार्य आ॒ह्रिय॑ते सा॒क्षादे॒व प्रा॒जाप॑तिमृ॒द्ध्नो॒त्य-
 परि॑मितो॒निरु॒प्यो ऽप॑रि॒मितः प्रा॒जाप॑तिः प्रा॒जाप॑ते- [ ] 12

TS 1.7.3.3

रा॒प्त्यै दे॒वा वै यद्य॒ज्ञे ऽकु॑र्व॒त तद॑सु॒रा अकु॑र्व॒त ते दे॒वा ए॒तं
 प्रा॒जाप॒त्य-म॑न्वा॒हार्य-म॑प॒श्यन् तम॑न्वा॒हर॑न्त॒ ततो॑ दे॒वा अ॑भ॒वन्
 परा॑ ऽसु॒रा य॒स्यै॒वं वि॒दुषो॑ ऽन्वा॒हार्य आ॒ह्रिय॑ते भ॒वत्या॒त्मना॒ परा॑ ऽस्य
 भ्रा॒तृव्यो॑ भ॒वति॒ यज्ञे॒न वा इ॒ष्टी प॒क्वेन॑ पू॒र्त्ति य॒स्यै॒वं वि॒दुषो॑ ऽन्वा॒हार्य
 आ॒ह्रिय॑ते स त्वे॒वेष्टा॑पू॒र्त्ति प्रा॒जाप॑तेर्भा॒गो ऽसी॑- [ ] 13

TS 1.7.3.4

त्या॒ह प्रा॒जाप॑तिमे॒व भा॒गधे॑ये॒न स॑म॒र्द्धय॑त्यूर्ज॒स्वान्
 प॒यस्वा॒नित्या॒होर्ज॑-मे॒वास्मि॑न् प॒यो द॑धाति प्रा॒णापा॒नौ मे॑ पा॒हि
 स॒मा॒नव्या॒नौ मे॑ पा॒हीत्या॒हाऽऽशि॑षमे॒वैता॒मा शा॒स्ते ऽक्षि॑तो
 ऽस्य॑क्षि॒त्यै त्वा॒ मा मे॑ क्षे॒ष्टा अ॒मुत्रा॒मुष्मि॑न् लो॒क इत्या॑ह क्षी॒यते
 वा अ॒मुष्मि॑न् लो॒के ऽन्न॑-मि॒तःप्र॑दान॒ ७ ह्य॑मुष्मि॑न् लो॒के ( )

प्र॒जा उप॒जीव॑न्ति॒ यदे॒व- म॒भि॒मृ॒शत्य॑क्षि॒ति-मे॒वैन॑द्गमयति
नास्यामु॒ष्मिन् ँलो॒के ऽन्नं॑ क्षीयते ॥ 14

(अ॒न्वाहा॒र्येण॑-प्र॒जाप॑ते-र॒सि-ह्यमु॒ष्मिन् ँलो॒के-पञ्च॑दश च)(A3)

TS 1.7.4.1

ब॒र्हिषो॑ ऽहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ प्र॒जावा॑न् भूया॒समि॒त्याह॑ ब॒र्हिषा॑ वै
प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा असृ॑जत तेनै॒व प्र॒जाः सृ॑जते नरा॒शञ्
सस्या॒हं दे॒वय॒ज्यया॑ प॒शुमा॑न् भूया॒समि॒त्याह॑ नरा॒शञ्से॑न वै
प्र॒जाप॑तिः प॒शून्सृ॑जत तेनै॒व प॒शून्त् सृ॑जते ऽग्नेः॑ स्वि॒ष्टकृ॑तो ऽहं॑
दे॒वय॒ज्यया॑ ऽऽयु॒ष्मान् य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ गमे॒यमि॒त्याहा॑ऽऽयु॒रेवा॒त्मन्
ध॒त्ते प्र॒ति य॒ज्ञेन॑ तिष्ठति द॒र्श॑पूर्णमा॒सयो॒र् - [ ] 15

TS 1.7.4.2

वै दे॒वा उ॒ज्जि॒ति-म॒नूद॑जयन् द॒र्श॑पूर्णमा॒साभ्या॑-म॒सुरा॑नपा-
नुद॑न्ताग्ने-र॒हमु॒ज्जि॒ति-म॒नूज्जेष॑-मि॒त्याह॑ द॒र्श॑पूर्णमा॒सयो॒रेव
दे॒वता॑नां॒ यज॑मान उ॒ज्जि॒तिम॒नूज्ज॑यति द॒र्श॑पूर्णमा॒साभ्यां॑ भ्रातृ॒व्यान॑प
नुद॑ते वाज॒वती॑भ्यां॒ व्यू॑ह॒त्यन्नं॑ वै वा॒जो ऽन्न॑मे॒वाव रु॒न्धे द्वाभ्यां॑
प्र॒तिष्ठि॑त्यै॒यो वै य॒ज्ञस्य॑ द्वौ दो॒हौ वि॒द्वान् य॒जत॑ उ॒भय॑त - [ ] 16

TS 1.7.4.3

ए॒व य॒ज्ञं दु॒हे पु॒रस्ता॑च्चो॒परि॑ष्टाच्चै॒ष वा अ॒न्यो य॒ज्ञस्य॑ दो॒ह
 इ॒डाया॑म॒न्यो यर्॒हि हो॒ता य॒जमा॑नस्य॒ नाम॑ गृ॒ह्णी॒यात् तर्॒हि ब्रू॒यादे॑मा
 अ॒ग्नन्ना॑शि॒षो दो॒हका॑मा इति॒ सञ्स्तु॑ता ए॒व दे॒वता॑ दु॒हे ऽथो॑ उ॒भय॑त
 ए॒व य॒ज्ञं दु॒हे पु॒रस्ता॑-च्चो॒परि॑ष्टा-च्च॒रोहि॑तेन॒ त्वा ऽग्नि॑र्दे॒वतां॑
 ग॒मय॑त्वित्याहै॒ते वै दे॒वाश्चा॑ - [ ] 17

TS 1.7.4.4

य॒जमा॑नः प्र॒स्तरो॑ य॒देतैः॑ प्र॒स्तरं॑ प्र॒हर॑ति दे॒वाश्चै॒रेव॑ य॒जमा॑नञ्
 सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॒मय॑ति वि ते मु॒ञ्चामि॑ र॒शना॑ वि र॒श्मी॑नित्याहै॒ष वा
 अ॒ग्नेर्वि॑मो॒कस्ते॑-नै॒वैनं॑ वि मु॒ञ्चति॑विष्णोः॒ शँयो॑र॒हं दे॒वय॑ज्यया
 य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मेय॑मित्याहय॒ज्ञो वै वि॑ष्णुर्य॒ज्ञ ए॒वान्त॑तः प्र॒तिति॑ष्ठति
 सोम॑स्या॒हं दे॒वय॑ज्यया सु॒रेता॑ - [ ] 18

TS 1.7.4.5

रेतो॑ धि॒षीये॑त्याह सोमो॒ वै रेतो॑धास्तेनै॒व रेत॑ आ॒त्मन् ध॑त्ते॒त्वष्टु॑र॒हं
 दे॒वय॑ज्यया प॒शूना॑ रूपं पु॒षेय॑मित्याह॒त्वष्टा॑ वै प॒शूनां॑ मि॒थुना॑नाञ्
 रू॒पकृ॑त्तेनै॒व प॒शूना॑ रूपमा॒त्मन् ध॑त्ते दे॒वानां॑ प॒त्नीर॑ग्निर्गृ॒हप॑तिर्

य॒ज्ञस्य॑ मि॒थुनं॑ तयो॒रहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ मि॒थुने॒न प्र॑ भूया॒स-

मि॒त्याहै॑तस्मा॒द्वै मि॒थुना॑त् प्र॒जाप॑तिर् मि॒थुने॒न - [ ] 19

TS 1.7.4.6

प्रा॒जाय॑त तस्मा॒दे॒व य॑ज॒मानो॑ मि॒थुने॒न प्र॑ जा॒यते॑वे॒दो ऽसि॑ वि॒त्तिर॑सि

वि॒देये॑त्याह वे॒देन॒ वै दे॒वा अ॑सु॒राणां॑ ँ॒वित्तं॑ ँ॒वेद्य॑मविन्दन्त॒ तद्वे॒दस्य॑

वे॒दत्वं॑ ँ॒यद्य॑द् भ्रातृ॒व्यस्या॑भिद्ध्य॒याये॑त् तस्य॒ नाम॑ गृ॒ह्णीया॑त् तदे॒वास्य॑

सर्वं॑ ँ॒वृङ्क्ते॑ घृ॒तव॑न्तं कु॒लायि॑न॒ꣳ रा॒यस्पोष॑ꣳ स॒हस्रि॑णं॒ वेदो॑ द॒दातु॑

वा॒जिन॑मि॒त्याह॒ प्र स॒हस्रं॑ प॒शूना॑प्नो॒त्या ( ) स्य॑ प्र॒जायां॑ वा॒जी

जा॒यते॑ य ए॒वं वे॒द ॥ 20

(दर्.श॒पूर्ण॑मा॒सयो॑-रु॒भय॑तो॒-दे॒वाश्चाः॑-सु॒रेताः॑-प्र॒जाप॑तिर्मि॒थुने॒ना-

प्नो॒त्य-ष्टौ॑ च) (A4)

TS 1.7.5.1

ध्रु॒वां वै रि॑च्यमा॒नां य॒ज्ञो ऽनु॑ रि॒च्यते॑ य॒ज्ञं य॒ज॑मानो॒ यज॑मानं प्र॒जा

ध्रु॒वामा॑प्याय॒मानां॑ य॒ज्ञो ऽन्वा॑ प्या॒यते॑ य॒ज्ञं य॒ज॑मानो॒ यज॑मानं प्र॒जा

आ प्या॒यतां॑ ध्रु॒वा घृ॒तेने॑त्याह ध्रु॒वामे॒वाऽऽ प्या॒यय॑ति-तामा॒प्याय॑मानां

य॒ज्ञो ऽन्वा प्या॑यते य॒ज्ञं य॑ज॒मानो यज॑मानं प्र॒जाः प्र॒जाप॑तेर्वि॒भान्नाम॑
लो॒कस्तस्मि॑ऽस्त्वा द॒धामि॑ स॒ह यज॑मानेनेत्या – [ ] 21

TS 1.7.5.2

हायं॑ वै प्र॒जाप॑तेर्वि॒भान्नाम॑ लो॒कस्तस्मि॑न्नेवैनं॑ द॒धाति॑ स॒ह यज॑मानेन
रिच्य॑त इ॒व वा ए॒तद्-यद्-यज॑ते-यद्-यज॑मानभा॒गं प्रा॒श्जा॑त्यात्मा॒नमे॒व
प्री॑णात्ये॒तावा॒न्. वै य॒ज्ञो या॑वान्. यज॑मानभा॒गो य॒ज्ञो यज॑मानो
यद्यज॑मानभा॒गं प्रा॒श्जा॑ति य॒ज्ञ ए॒व य॒ज्ञं प्र॑ति ष्ठा॒पय॑त्येतद्-वै
सू॒यव॑सऽ सो॒दकं॑ य॒द् ब॒र्हिश्चा॑ऽपश्चै॒तद् – [ ] 22

TS 1.7.5.3

यज॑मानस्याऽऽय॒तनं॑ य॒द्-वे॒दि॒र्यत् पू॒र्णपा॒त्र-म॑न्तर्वे॒दि नि॒नय॑ति स्व
ए॒वाऽऽय॑तने सू॒यव॑सऽ सो॒दकं॑ कुरु॒ते स॒दसि॑ स॒न्मे भू॒या
इ॒त्याहा॑ऽपो वै य॒ज्ञ आ॑पो ऽमृतं॑ य॒ज्ञमे॒वामृ॑त-मा॒त्मन् ध॑त्ते सर्वा॒णि
वै भू॒तानि॑ व्र॒त-मु॒पय॑न्त-मनू॒पय॑न्ति प्रा॒च्यां दि॒शि दे॒वा ऋ॒त्विजो॑
मा॒र्जय॑न्तामित्या॒हैष वै द॑र्.शपूर्णमा॒सयो॑-र॒वभृ॑थो – [ ] 23

TS 1.7.5.4

यान्ये॒वैनं॑ भू॒तानि॑ व्र॒तमु॒पय॑न्त-मनू॒पय॑न्ति तैरे॒व स॒हाव॑भृ॒थम॑वैति
विष्णु॑मु॒खा वै दे॒वा इ॒च्छन्द्वा॑भिरि॒मान् लो॒का-न॑नप॒जय्य॑मभ्यज॒यन्.

यद्-विष्णुक्र॒मान् क्र॒मते॒ विष्णु॒रेव॒ भू॒त्वा यज॑मान॒ इ॒च्छन्द्ो॑भिरि॒मान्-
 ँलो॒का-न॑नपज॒य्यम॒भि ज॑यति॒ विष्णोः॒ क्रमो॑ ऽस्य॒भिमा॑तिहे॒त्याह॑
 गाय॒त्री वै पृ॑थि॒वी त्रै॑ष्टु॒भम॒न्तरि॑क्षं॒ जा॒गती॒द्यौरा॑नुष्टु॒भीर्दि॑श
 इ॒च्छन्द्ो॑भिरे॒वेमा॑न्-॒लोका॑न्. यथा॒पूर्व॑म॒भि ज॑यति ॥ 24

(यज॑मानेनेति-चै॒ तद॑-वभृ॒थो-दि॑शः-स॒प्त च॑) (A5)

TS 1.7.6.1

अ॒गन्म॒ सु॒वः सु॒वर्ग॑न्मे॒त्याह॑ सु॒वर्ग॑मे॒व लो॒कमे॑तिस॒न्दृश॑स्ते
 मा छि॒त्सि॒ यत्ते॒ तप॑स्तस्मै॒ ते मा॒ ऽऽ वृ॒क्षी॑त्या॒हय॑था-य॒जुरे॒वैत॑त्
 सु॒भूर॑सि॒ श्रेष्ठो॑ र॒श्मीना॑मायु॒र्द्धा अ॒स्यायु॑र्मे॒ धेही॑त्या॒हाऽऽशि॑षमे॒वैता॑मा
 शा॒स्ते प्र॒ वा ए॒षो ऽस्मा॑न् लो॒काच्च॑वते॒ यो - [ ] 25

TS 1.7.6.2

विष्णुक्र॒मान् क्र॒मते॒ सु॒वर्गा॑य॒ हि लो॒काय॑ विष्णुक्र॒माः क्र॒म्यन्ते॑
 ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो व॑दन्ति॒ स त्वै॑ विष्णुक्र॒मान् क्र॒मेत॑ य॒ इमा॑न् ँलो॒कान्
 भ्रातृ॑व्यस्य स॒विद्य॒ पुन॑रि॒मं ँलो॒कं प्र॑त्य॒वरो॒हेदि॒त्येष॒ वा अ॒स्य लो॒कस्य॑
 प्र॑त्य॒वरो॒हो यदा॑हे॒दम॒हम॒मुं भ्रातृ॑व्यमा॒भ्यो दि॒ग्भ्यो॑ ऽस्यै॒ दिव॑ इती॒माने॑व
 लो॒कान् भ्रातृ॑व्यस्य स॒विद्य॒ पुन॑रि॒मं ँलो॒कं प्र॑त्य॒वरो॒हति॒ सं - [ ] 26

TS 1.7.6.3

ज्योति॑षा ऽभू॒व॒मि॒त्याहा॒स्मिन्ने॒व लो॒के प्र॒ति ति॒ष्ठत्यै॒न्द्रीमा॒वृत॑म॒न्वाव॑र्त
इ॒त्याहा॒सौ वा आ॒दित्य॑ इ॒न्द्रस्त॒स्यैवा॒ऽऽवृ॑त॒मनु॑ प॒र्याव॑र्तते दक्षि॒णा
प॒र्याव॑र्तते स्वमे॒व वी॒र्य॑म॒नु प॒र्याव॑र्तते तस्मा॒द् दक्षि॒णो ऽर्द्ध आ॒त्मनो॑
वी॒र्याव॑त्तरो ऽथो आ॒दित्य॑स्यैवा॒ऽऽवृ॑त॒मनु॑ प॒र्याव॑र्तते स॒महं॑ प्र॒जया॒
सं मया॑ प्र॒जेत्याहा॒ऽऽशि॑ष – [ ] 27

TS 1.7.6.4

मे॒वैता॒मा शा॒स्ते समि॑द्धो अ॒ग्ने मे दी॑दिहि स॒मेद्धा ते॑ अ॒ग्ने
दी॒द्यास॒मि॒त्याह॑ यथा॒यजु॒-रे॒वैतद्-व॑सु॒मान्. य॒ज्ञो व॑सी॒यान्-
भू॒यास-मि॒त्याहा॒ऽऽशि॑षमे॒वैता॒मा शा॒स्ते बहु॑ वै गा॒र्.ह॑प॒त्यस्या॒न्ते
मि॒श्रमि॑व च॒र्यत॑ आ॒ग्निपा॑व॒मानी॒भ्यां गा॒र्.ह॑प॒त्यमु॑प तिष्ठते पु॒नात्ये॒वाग्निं॑
पु॒नीत॑ आ॒त्मानं॑ द्वा॒भ्यां प्र॑तिष्ठि॒त्या अ॒ग्ने गृ॑ह॒पत॑ इ॒त्याह॑ – [ ] 28

TS 1.7.6.5

यथा॒यजु॒रे॒वैत॑च्छ॒तः हि॒मा इ॒त्याह॑ श॒तं त्वा हे॒मन्ता॑नि॒न्धिषी॑येति
वा॒वैत॑दाह पु॒त्रस्य॑ ना॒म गृ॑ह्णात्य॒न्नाद॑मे॒वैनं॑ करोति ता॒माशि॑ष॒मा शा॑से
तन्त॑वे ज्योति॑ष्मतीमि॒ति ब्रू॒याद्य॑स्य पु॒त्रो ऽजा॑तः स्यात् ते॒जस्व्ये॑वा॒स्य

ब्रह्मवर्चसी पुत्रो जायते तामाशिषमा शासे ऽमुष्मै ज्योतिष्मतीमिति
ब्रूयाद्यस्य पुत्रो – [ ] 29

TS 1.7.6.6

जातः स्यात्तेज एवास्मिन् ब्रह्मवर्चसं दधाति यो वै यज्ञं प्रयुज्य न
विमुञ्चत्यप्रतिष्ठानो वै स भवति कस्त्वा युनक्ति स त्वा वि
मुञ्चत्वित्याह प्रजापतिर्वै कः प्रजापतिनैवैनं युनक्ति प्रजापतिना
वि मुञ्चति प्रतिष्ठित्या ईश्वरं वै व्रतमविसृष्टं प्रदहो ऽग्ने व्रतपते
व्रतमचारिषमित्याह व्रतमेव – [ ] 30

TS 1.7.6.7

वि सृजते शान्त्या अप्रदाहाय पराङ् वाव यज्ञ एति न नि वर्तते
पुनर्यो वै यज्ञस्य पुनरालंभं विद्वान् यजते तमभि नि वर्तते यज्ञो
बभूव स आ बभूवेत्याहैष वै यज्ञस्य पुनरालंभ-स्तेनैवैनं पुनरा
लभते ऽनवरुद्धा वा एतस्य विराङ् य आहिताग्निः सन्नसभः
पशवः खलु वै ( ) ब्राह्मणस्य सभेष्ट्वा प्राडुत्क्रम्य ब्रूयाद् गोमाञ्
अग्ने ऽविमाञ् अश्वी यज्ञ इत्यव सभाञ् रुन्धे प्र सहस्रं
पशूनाप्नोत्या ऽस्य प्रजायां वाजी जायते ॥ 31

(यः-स-माशिषं-गृहपत-इत्याहा-मुष्मै ज्योतिष्मतीमिति ब्रूयाद्-
यस्य पुत्रो-व्रतमेव-खलु-वै-चतुर्विंशतिश्च) (A6)

TS 1.7.7.1

देव सवितः प्र सुव यज्ञं प्र सुव यज्ञपतिं भगाय दिव्यो गन्धर्वः ।
केतपूः केतं नः पुनातु वाचस्पतिर् वाचमद्य स्वदाति नः ॥
इन्द्रस्य वज्रो ऽसि वार्त्रघ्नस्त्वया ऽयं वृत्रं वद्ध्यात् ॥
वाजस्य नु प्रसवे मातरं महीमदिति नाम वचसा करामहे ।
यस्यामिदं विश्वं भुवन-माविवेश तस्यां नो देवः सविता धर्म साविषत् ॥
अफस्व - [ ] 32

TS 1.7.7.2

न्तरमृतमप्सु भेषजमपामुत प्रशस्तिष्वश्वा भवथ वाजिनः ॥
वायुर्वा त्वा मनुर्वा त्वा गन्धर्वाः सप्तविंशतिः ।
ते अग्रे अश्वमायुञ्जन्ते अस्मिञ्जवमा ऽदधुः ॥
अपां नपादाशुहेमन्. य ऊर्मिः ककुद्भान् प्रतूर्तिर् वाजसातमस्तेनायं
वाजं सेत् ॥

वि॒ष्णोः॑ क्र॒मो ऽसि॑ वि॒ष्णोः॑ क्रान्त॒मसि॑ वि॒ष्णोर् वि॒क्रान्त॑मस्य॒ङ्कौ
न्य॒ङ्का ( ) व॒भितो॑ रथं॒ यौ ध्वान्तं॑ वा॒ताग्र॑मनु स॒ञ्चर॑न्तौ दू॒रेहे॑ति-
रिन्द्रि॒यावान् प॒तत्री॑ ते नो ऽग्नयः॑ पप्रयः॑ पा॒रय॑न्तु ॥ 33

(अप्सु-न्यङ्कौ-पञ्चदश च) (A7)

TS 1.7.8.1

दे॒वस्या॒ह॒ स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ बृ॒हस्प॑ति॒ना वा॒जजि॑ता वा॒जं जे॑षं
दे॒वस्या॒ह॒ स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ बृ॒हस्प॑ति॒ना वा॒जजि॑ता वर्॒षिष्ठं॑ ना॒क॒ रुहे॑यमिन्द्रा॒य वा॒चं व॑दतेन्द्रं॒ वाजं॑ जा॒पय॑तेन्द्रो वा॒जम॑जयित् ॥
अश्वा॑जनि वा॒जिनि॑ वा॒जेषु॑ वा॒जिनी॑वत्यश्वा॒न् थ्स॒मथ्सु॑ वा॒जय॑ ॥
अ॒र्वा ऽसि॑ स॒प्तिर॑सि वा॒ज्यसि॑ वा॒जिनो॑ वा॒जं धा॑वत म॒रुतां॑ प्र॒सवे॑
ज॒यत॑ वि॒योज॑ना मिमीद्ध्व॒मध्व॑नः स्क्व॒भ्नीत॑ – [ ] 34

TS 1.7.8.2

का॒ष्ठां ग॑च्छत वा॒जैवा॑जे ऽव॒त वा॒जिनो॑ नो ध॒नेषु॑ वि॒प्रा
अ॒मृता॑ ऋ॒तज्ञाः॑ ॥
अ॒स्य म॑ध्वः पि॒बत॑ मा॒दय॑ध्वं तृ॒प्ता या॑त प॒थिभि॑र् दे॒वयानैः॑ ॥
ते नो॑ अ॒र्वन्तो॑ ह॒वन॒श्रुतो॑ ह॒वं वि॑श्वे शृण्वन्तु वा॒जिनः॑ ॥

मि॒त॒द्र॒वः॑ स॒हस्र॑सा मे॒धसा॑ता स॒निष्य॑वः ।

म॒हो ये रत्न॑ꣳ स॒मिथे॑षु ज॒भिरे॑ श॒न्नो भ॑वन्तु वा॒जिनो॑ ह॒वेषु॑ ॥

दे॒वता॑ता मि॒त॒द्र॒वः॑ स्व॒र्काः ।

जं॒भय॑न्तो ऽहिं॒ वृ॒कꣳ र॒क्षाꣳसि॑ स॒नैम्य॑स्मद् यु॒यव॑ – [ ] 35

TS 1.7.8.3

न्न॒मीवाः॑ ॥

ए॒ष स्य॑ वा॒जी क्षि॑प॒णिं तु॑र॒ण्यति॑ ग्री॒वायां॑ ब॒द्धो अ॑पि॒कक्ष॑ आ॒सनि॑ ।

क्र॒तुं द॑धि॒क्रा अ॒नु स॒न्तवी॑त्वत् प॒थाम॑ङ्काꣳस्य॒न्वाप॑नी॒फण॑त् ॥

उ॒त स्मा॑स्य द्र॒वत॑-स्तु॒रण्य॑तः प॒र्णं न वे॑-र॒नु वा॑ति प्र॒गर्द्धि॑नः ।

श्ये॒नस्ये॑व ध्रज॒तो अ॑ङ्क॒सं परि॑ द॒धि॒क्राव्णः॑ स॒होर्जा॑ तरि॒त्रतः॑ ॥

आ मा॑ वा॒जस्य॑ प्र॒सवो॑ ज॒गम्या॑दा द्या॒वापृ॑थि॒वी वि॒श्वशं॑भू ।

आ मा॑ ग॒न्तां पि॑तरा – [ ] 36

TS 1.7.8.4

मा॒तरा॑ चाऽऽ मा॒ सोमो॑ अ॒मृत॑त्वाय॒ गम्या॑त् ॥

वा॒जिनो॑ वा॒जजि॑तो वा॒जꣳ स॒रिष्य॑न्तो वा॒जं जे॑ष्यन्तो बृ॒हस्प॑ते

र्भा॒गम॑व जिघ्र॒त वा॒जिनो॑ वा॒जजि॑तो वा॒जꣳ स॒सृवाꣳसो॑ वा॒जं

जि॒गि॒वा॒ꣳसो॒ बृ॒ह॒स्प॒ते॒र्भा॒गे॒ नि॒ मृ॒द्व॒मि॒यं॒ वः॒ सा॒ स॒त्या
स॒न्धा॒ ऽभू॒द् या॒मि॒न्द्रे॒ण॒ स॒म॒ध॒ध्व॒म॒जी॒जि॒प॒त॒ व॒न॒स्प॒त॒य॒ इ॒न्द्रं॒ वा॒जं
वि॒मु॒च्य॒ध्वं॒ ॥ 37

(स्क॒भी॒त॒-यु॒य॒व॒न्-पि॒त॒रा॒-द्वि॒च॒त्वा॒रि॒ꣳश॒च्च) (A8)

TS 1.7.9.1

क्ष॒त्र॒स्यो॒ल्ब॒म॒सि॒ क्ष॒त्र॒स्य॒ यो॒नि॒र॒सि॒ जा॒य॒ ए॒हि॒ सु॒वो॒ रो॒हा॒व॒ रो॒हा॒व॒
हि॒ सु॒व॒र॒हं॒ ना॒वु॒भ॒योः॒ सु॒वो॒ रो॒क्ष्या॒मि॒ वा॒ज॒श्च॒ प्र॒स॒व॒श्चा॒पि॒ज॒श्च॒ क्र॒तु॒श्च॒
सु॒व॒श्च॒ मूर्॒द्धा॒ च॒ व्य॒ङ्गि॒ज॒य॒श्चा॒ऽऽन्त्या॒य॒न॒ श्वा॒न्त्य॒श्च॒ भौ॒व॒न॒श्च॒
भु॒व॒न॒श्चा॒धि॒प॒ति॒श्च॒ ।

आ॒यु॒र्य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒तां॒ प्रा॒णो॒ य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒ता॒म॒पा॒नो॒ – [ ] 38

TS 1.7.9.2

य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒तां॒ व्या॒नो॒ य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒तां॒ चक्षु॑र्य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒ता॒ꣳ
श्रो॒त्रं॒ य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒तां॒ मनो॑ य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒तां॒ वा॒ग्य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒ता॒-मा॒त्मा
य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒तां॒ य॒ज्ञो॒ य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒ता॒ꣳ सु॒व॒र्दे॒वा॒ꣳ अ॒ग॒न्मा॒मृ॒ता॒ अ॒भूम॑
प्र॒जा॒प॒तेः॒ प्र॒जा॒ अ॒भूम॑स॒म॒हं॒ प्र॒ज॒या॒ सं॒ म॒या॒ प्र॒जा॒ स॒म॒ह॒ꣳ
रा॒य॒स्पो॒षे॒ण॒ सं॒ म॒या॒ रा॒य॒स्पो॒षो॒ ऽन्ना॒य॒ त्वा॒ ऽन्ना॒द्या॒य॒ त्वा॒ वा॒जा॒य॒ ( )

त्वा वाजजित्यायै॑ त्वा ऽमृतमसि॑ पुष्टिरसि॑ प्रजननमसि॑ ॥ 39

(अपानो-वाजाय-नव च) (A9)

TS 1.7.10.1

वाजस्येमं॑ प्रसवः॑ सुषुवे॑ अग्रे॑ सोमं॑ राजानमोषधीष्वप्सु॑ ।
 ता अस्मभ्यं॑ मधुमतीर्भवन्तु॑ वयं॑ राष्ट्रे॑ जाग्रियाम॑ पुरोहिताः॑ ॥
 वाजस्येदं॑ प्रसव आ बभूवे॑मा च विश्वा॑ भुवनानि॑ सर्वतः॑ ।
 स विराजं॑ पर्येति॑ प्रजानन् प्रजां॑ पुष्टिं॑ वर्द्धयमानो॑ अस्मे ॥
 वाजस्येमां॑ प्रसवः॑ शिश्रिये॑ दिवमिमा च विश्वा॑ भुवनानि॑ सम्राट् ।
 अदि॑त्सन्तं दापयतु प्रजानन् रयिं॑ – [ ] 40

TS 1.7.10.2

च नः॑ सर्ववीरां॑ नि यच्छतु॑ ॥
 अग्ने॑ अच्छा॑ वदेह नः॑ प्रति नः॑ सुमना॑ भव ।
 प्र णो॑ यच्छ भुवस्पते॑ धनदा॑ असि॑ नस्त्वं ॥
 प्र णो॑ यच्छत्व॑र्यमा प्र भगः॑ प्र बृहस्पतिः॑ ।
 प्र देवाः॑ प्रोत॑ सूनृता॑ प्र वाग्देवी॑ ददातु नः॑ ॥

अ॒र्यम॒णम् बृ॒हस्प॑तिमिन्द्रं दानाय चोदय ।

वाचं॑ वि॒ष्णुः॑ सर॒स्वती॑ सवि॒तारं॑ – [ ] 41

TS 1.7.10.3

च वा॒जिनं॑ ॥

सोमः॑ रा॒जानं॑ वरु॒णम॒ग्नि-म॒न्वार॑भामहे ।

आ॒दि॒त्यान् वि॒ष्णुः॑ सूर्यं॑ ब्र॒ह्माणं॑ च बृ॒हस्प॑तिं ॥

दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वे ऽश्वि॑नोर् बा॒हुभ्यां॑ पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या॑ः
सर॒स्वत्यै॑ वा॒चो य॒न्तुर् य॒न्त्रेणा॒ग्नेस्त्वा॑ सा॒म्राज्ये॑नाभि पि॒ञ्चामी॑न्द्रस्य
बृ॒हस्प॑ते॒स्त्वा सा॒म्राज्ये॑नाभि पि॒ञ्चामि॑ ॥ 42

(रयि॑-सवि॒तारः॑-षट्त्रि॑ंशच्च) (A10)

TS 1.7.11.1

अ॒ग्निरे॒काक्ष॑रेण वा॒चमु॑दजयदश्वि॒नौ द॒व्यक्ष॑रेण प्रा॒णापा॑नावुदजयतां
वि॒ष्णुस्त्र्य॑क्षरेण त्रीन् लो॒कानु॑दजयत् सोमश्चतु॒रक्ष॑रेण चतु॒ष्पदः॑
प॒शूनु॑दजयत् पू॒षा पञ्चा॑क्षरेण प॒ङ्क्ति॑मुदजयद् धा॒ता षड॑क्षरेण
षडृ॒तूनु॑दजयन् म॒रुतः॑ स॒प्ताक्ष॑रेण स॒प्तप॑दाः शक्व॒रीमु॑दजयन्

बृ॒ह॒स्प॒ति॒र॒ष्टाक्ष॑रेण गाय॒त्रीमु॑दजयन् मि॒त्रो न॒वाक्ष॑रेण त्रि॒वृ॒त॒ः॑

स्तो॒ममु॑दजयद् – [ ] 43

TS 1.7.11.2

वरु॒णो द॒शाक्ष॑रेण वि॒राज॑-मु॒दज॑यदिन्द्र ए॒काद॑शाक्षरेण
 त्रि॒ष्टु॒भ-मु॑दजयद् वि॒श्वे दे॒वा द्वा॑दशाक्षरेण जग॒तीमु॑दजयन्
 वस॑वस्त्रयो॒दशाक्ष॑रेण त्रयो॒दश॑ः॒ स्तो॒ममु॑दजयन् रु॒द्राश्च॑तु॒र्दशाक्ष॑रेण
 चतु॒र्दश॑ः॒ स्तो॒ममु॑दजयन्नादि॒त्याः पञ्च॑दशाक्षरेण पञ्च॒दश॑ः॒
 स्तो॒ममु॑दजयन्नादि॒तिः षोड॑शाक्षरेण षोड॒शः॒ स्तो॒ममु॑दजयत्
 प्र॒जाप॑तिः स॒प्तद॑शाक्षरेण सप्त॒दश॑ः॒ स्तो॒ममु॑दजयत् ॥ 44

(त्रि॒वृ॒त॒ः॑ स्तो॒ममु॑दजय॒त्-षट्च॑त्वारि॒ंशच्च॑) (A11)

TS 1.7.12.1

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसि॑ नृ॒षदं॑ त्वा द्रु॒षदं॑ भुव॒नस॑दमिन्द्रा॒य
 जु॒ष्टं गृ॑ह्णाम्येष ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य त्वो॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽस्य॑प्सुष॒दं
 त्वा घृ॒तस॑दं व्यो॒म॒स॑दमिन्द्रा॒य जु॒ष्टं गृ॑ह्णाम्येष ते
 यो॒नि॒रिन्द्रा॑य त्वो॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसि॑ पृथि॒विष॑दं त्वा ऽन्त॑रिक्ष॒सदं॑

नाक॒सद॒मिन्द्रा॒य जु॒ष्टं गृ॒ह्णाम्ये॒ष ते यो॒नि॒रिन्द्रा॒य त्वा ॥

ये ग्र॒हाः पञ्च॒जनी॒ना येषां॑ ति॒स्रः पर॒मजाः॑ ।

दै॒व्यः को॒शः – [ ] 45

TS 1.7.12.2

समु॒ब्जितः॑ ।

तेषां॑ वि॒शि॒प्रिया॒णा-मि॒षमूर्ज॑ꣳ सम॒ग्रभी॒मेष ते यो॒नि॒रिन्द्रा॒य त्वा ॥

अपाꣳ रस॒मुद्व॑यसꣳ सूर्य॑र॒श्मिꣳ समा॑भृतं ।

अपाꣳ रस॒स्य यो रस॒स्तं वो॑ गृ॒ह्णाम्यु॒त्तम॑मेष ते यो॒नि॒रिन्द्रा॒य त्वा ॥

अया॑ वि॒ष्ठा ज॒नय॑न् क॒र्वरा॑णि स हि घृ॒णिरु॒रुर्व॑राय गा॒तुः ।

स प्र॒त्युदै॑द् ध॒रुणो॑ म॒ध्वो अ॒ग्रꣳ स्वा॒यां य॑त् त॒नुवां॑ ( ) त॒नूमै॑रयत ।

उप॒याम॑गृहीतो ऽसि प्र॒जाप॑तये त्वा जु॒ष्टं गृ॒ह्णाम्ये॒ष ते यो॒निः

प्र॒जाप॑तये त्वा ॥ 46

(को॒श-स्त॒नुवां-त्रयो॑दश च)(A12)

TS 1.7.13.1

अ॒न्वह॑ मा॒सा अ॒न्विद्-व॒नान्य॑न्वोष॒धीर॑नु पर्व॒तासः॑ ।

अ॒न्विन्द्रꣳ रो॒दसी॑ वाव॒शाने॑ अ॒न्वापो॑ अ॒जिहत॑ जाय॒मानं॑ ॥

अनु॑ ते दा॒यि॒ मह॑ इन्द्रि॒याय॑ स॒त्रा ते॒ विश्व॑मनु॒ वृत्र॑ह॒त्ये॑ ।

अनु॑ क्ष॒त्रमनु॑ स॒हो यज॑त्रेन्द्र॒ देवे॑भिरनु॒ ते नृ॑ष॒ह्ये॑ ॥

इन्द्रा॑णीमा॒सु ना॑रिषु सु॒पत्नी॑-म॒हम॑श्र॒वं ।

न ह्य॑स्या अ॒परं च॒न ज॒रसा॑ – [ ] 47

TS 1.7.13.2

म॒रते॑ प॒तिः ॥

नाह॑मिन्द्रा॒णि रा॒रण स॒ख्युर्वृ॒षाक॑पेर्. ऋ॒ते ।

यस्ये॒दम॒प्य॑ ह॒विः प्रि॒यं दे॒वेषु॑ ग॒च्छ॑ति ॥

यो जा॒त ए॒व प्र॒थमो॑ म॒नस्वा॑न् दे॒वो दे॒वान् क्र॑तुना प॒र्यभू॑षत् ।

यस्य॑ शु॒ष्माद्-रो॑दसी॒ अभ्य॑सेतां नृ॒म्णस्य॑ म॒हा स ज॑नास॒ इन्द्रः॑ ॥

आ ते॑ म॒ह इन्द्रो॑त्यु॒ग्र स॑म॒न्यवो॑ य॒थ् स॒मर॑न्त॒ सेनाः॑ ।

प॒ताति॑ दि॒द्युन्न॑र्यस्य बा॒हुवो॑र्मा ते – [ ] 48

TS 1.7.13.3

म॒नो वि॒ष्वद्रि॒यग् वि॑ चा॒रीत् ॥

मा नो॑ म॒र्दधी॒रा भ॑रा द॒द्धि त॒न्नः प्र॑ दा॒शुषे॑ दा॒तवे॑ भूरि॒ यत् ते॑ ॥

न॒व्ये दे॒ष्णे श॒स्ते अ॒स्मिन् त उ॒क्थे प्र ब्र॒वाम व॒यमिन्द्र॑ स्तु॒वन्तः ॥

आ तू॑ भ॒र माकि॑रेतत् परि॒ ष्टाद्-वि॒द्मा हि त्वा व॒सुप॑तिं व॒सूनां॑ ।

इन्द्र॑ यत् ते माहि॒नं द॒त्रम॒स्त्यस्म॒भ्यं तद्ध॑र्यश्च – [ ] 49

TS 1.7.13.4

प्र य॒न्धि ॥

प्र॒दा॒तार॑ ह॒वाम॒ह इन्द्र॑मा ह॒विषा॑ व॒यं ।

उ॒भा हि ह॒स्ता व॒सुना॑ पृ॒णस्वाऽऽ प्र य॑च्छ दक्षि॒णादो॑त स॒व्यात् ॥

प्र॒दा॒ता व॒ज्री वृष॑भस्तु॒राषा॑ट्छु॒ष्मी रा॒जा वृ॒त्रहा॑ सोम॒पावा॑ ॥

अ॒स्मिन् य॒ज्ञे ब॒र्हिष्या॑ निष॒द्याथा॑ भव॒ यज॑मानाय॒ शं योः॑ ॥

इन्द्रः॑ सु॒त्रामा॑ स्व॒वा अवो॑भिः सुमृ॒डीको॑ भवतु वि॒श्ववे॑दाः ।

बा॒धतां॑ द्वे॒षो अ॒भयं॑ कृ॒णोतु॑ सु॒वीर्य॑स्य – [ ] 50

TS 1.7.13.5

प॒तयः॑ स्याम ॥

तस्य॑ व॒यं सु॒मतौ॑ य॒ज्ञिय॒स्यापि॑ भ॒द्रे सौम॑नसे स्याम ।

स सु॒त्रामा॑ स्व॒वा इन्द्रो॑ अ॒स्मे आ॒राच्चि॒द्वे॒षः स॒नुत॑र्युयोतु ॥

रे॒वती॑र्नः स॒धमा॑द इन्द्रे॑ स॒न्तु तु॒विवा॑जाः ।

क्षु॒मन्तो॑ याभि॒र्मदे॑म ॥

प्रो॒ ष्वस्मै॑ पु॒रोर॒थमिन्द्रा॑य शू॒षम॑र्चत ।

अ॒भीके॑ चिदु॒ लोक॑कृ॒त् सङ्गे॑ स॒मथ्सु॑ वृ॒त्रहा॑ ।

अ॒स्माकं॑ बो॒धि चोदि॑ता नभ॒न्ता-मन्य॑केषां ॥

ज्या॒का अ॒धि ( ) धन्व॑सु ॥ 51

(ज॒रसा॒-मा ते॑-ह॒र्यश्च॑-सु॒वीर्य॑स्या-द॒ध्ये-कं॑ च) (A13)

=====

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 13 Anuvaakams :-

(पा॒क॒य॒ज्ञं॑-स॒॒श्र॒वाः॑-प॒रोक्षं॑-ब॒र्हि॒षोऽहं॑-ध्रु॒वा-म॒ग॒न्मे॒त्याह॑ -
दे॒व स॒वि॒तर्-दे॒व॒स्याहं॑-क्ष॒त्र॒स्यो॒ल्बं-वा॒ज॒स्ये॒म-म॒ग्नि॒रेका॑क्ष॒रेणो॑-
प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽ-स्य॑न्व॒ह मा॒सा-स्त्र॒यो॒द॒श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(पा॒क॒य॒ज्ञं-प॒रोक्षं॑-ध्रु॒वां-वि॑ सृ॒ज॒ते-च॒ नः॒ सर्व॑वी॒रां -
प॒त॒यः॒ स्या॑-मै॒क॒प॒ञ्चा॒शत्)

First and Last Padam of Seventh Prasnam :-

(पा॒क॒य॒ज्ञं-ध॒न्व॒सु ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.8 प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः राजसूयः

TS 1.8.1.1

अनु॑म॒त्यै पु॒रो॒डा॒श-म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति॒ धे॒नु॒र्दक्षि॑णा॒ये प्र॒त्यञ्चः॑
श॒म्या॒या अ॒व॒शी॒यन्ते॒ तं नैर्ऋ॑त-मे॒क॑कपालं॒ कृ॒ष्णं वा॑सः॒ कृ॒ष्णातू॑षं
दक्षि॑णा॒ वी॒हि स्वा॒हा ऽऽहु॑तिं॒ जुषा॑ण ए॒ष ते नि॒र्ऋ॑ते भा॒गो भू॑ते
ह॒विष्म॑त्यसि॒ मुञ्चे॑म-म॒ह॒सः स्वा॒हा नमो॑ य इ॒दं च॒कारा॑ ऽऽदि॒त्यं
च॒रुं निर्व॑पति॒ वरो॑ दक्षि॑णा ऽऽग्ना॒वैष्ण॑व-मे॒काद॑शकपालं
वा॒म॒नो व॒ही दक्षि॑णा ऽग्नी॒षोमी॑य - [ ] 1

TS 1.8.1.2

मे॒काद॑शकपालं॒ हिर॑ण्यं॒ दक्षि॑णै॒न्द्र-मे॒काद॑शकपाल-मृ॒षभो॑ व॒ही
दक्षि॑णा ऽऽग्ने॒य-म॒ष्टाक॑पालमै॒न्द्रं द॑द्ध्यृष॒भो व॒ही दक्षि॑णै॒न्द्राग्नं॑
द्वा॒द॒श॒क॒पा॒लं वा॑श्चदे॒वं च॒रुं प्र॑थ॒म॒जो व॒त्सो॑ दक्षि॑णा सौ॒म्यं श्या॑मा॒कं

च॒रुं वा॑सो दक्षि॒णा सर॑स्वत्यै च॒रुः सर॑स्वते च॒रुं मि॒थुनौ
गावौ दक्षि॒णा ॥ 2

(अ॒ग्नी॒षोमी॒यं-च॑तु॒स्त्रि॒ंशच्च॑) A1)

TS 1.8.2.1

आ॒ग्ने॒यम॑ष्टाकपालं निर्व॑पति सौ॒म्यं च॒रुः सा॒वि॒त्रं-द्वा॑दशकपालं
सा॒र॒स्व॒तं च॒रुं पौ॒ष्णं च॒रुं मा॒रु॒तः स॒प्त॒क॒पा॒लं वै॒श्व॒दे॒वी-मा॒मि॒क्षां
द्या॒वापृ॑थिव्य-मे॒क॒क॒पा॒लं ॥ 3

(आ॒ग्ने॒यः सौ॒म्यं मा॒रु॒त-म॑ष्टाद॒श) (A2)

TS 1.8.3.1

ऐ॒न्द्रा॒ग्न-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं मा॒रु॒ती-मा॒मि॒क्षां वा॒रु॒णी-मा॒मि॒क्षां
का॒यमे॒क॒क॒पा॒लं प्र॒घा॒स्यान् ह॒वाम॑हे म॒रु॒तो य॒ज्ञ॒वा॒ह॒सः
क॒रं॒भे॒ण स॒जोष॑सः ॥

मो षू ण इन्द्र पृथ्सु देवास्तु स्म ते शुष्मिन्नवया ।

मही ह्यस्य मीढुषो यव्या ।

हविष्मतो मरुतो वन्दते गीः ॥

यद् ग्रामे यदरण्ये यत् सभायां यदिन्द्रिये ।

यच्छू॒द्रे य॒दर्य॑ ए॒नश्च॑कृ॒मा व॒यं ।

यदे ( ) क॒स्याधि॑ ध॒र्मणि॑ तस्या॒वय॑जनमसि॒ स्वाहा॑ ॥

अ॒क्रन् क॒र्म क॒र्मकृ॑तः स॒ह वा॒चा म॑योभु॒वा ।

दे॒वेभ्यः॑ क॒र्म कृ॑त्वा ऽस्तं॑ प्रे॒त सु॑दानवः ॥ 4

(व॒यं यँ॑द-वि॒शति॑श्च) (A3)

TS 1.8.4.1

अ॒ग्नये॑ ऽनी॒कव॑ते पु॒रोडा॑श-म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति सा॒कः सूर्ये॑णोद्य॒ता

म॒रुद्भ्यः॑ सा॒न्तप॑नेभ्यो म॒द्ध्यन्दि॑ने च॒रुं म॒रुद्भ्यो॑ गृ॒हमे॒धिभ्यः॑

सर्वा॑सां दु॒ग्धे सा॒यं च॒रुं पू॒र्णा द॑र्वि॒ परा॑ प॒त सु॒पूर्णा॑ पु॒नरा॑ प॒त ।

व॒स्नेव॑ वि॒ क्री॑णावहा॒ इष॑मूर्जः श॒तक्र॑तो ॥

दे॒हि मे॒ ददा॑मि ते॒ नि मे॑ धेहि॒ नि ते॑ द॒धे ।

नि॒हार॑मि॒न्नि मे॑ ह॒रा नि॒हारं॑- [ ] 5

TS 1.8.4.2

नि॒ ह॒रामि॑ ते ॥

म॒रुद्भ्यः॑ क्री॒डिभ्यः॑ पु॒रोडा॑शः स॒प्तक॑पालं॒ निर्व॑पति सा॒कः

सूर्ये॑णो॒द्यता ऽऽग्ने॒य-म॒ष्टाक॒पालं॑ निर्व॒पति॑ सौ॒म्यं च॒रुं
सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॒कपालं॑ सा॒रस्व॒तं च॒रुं पौ॒ष्णं च॒रुमै॑न्द्रा॒ग्न-
मे॒काद॒शक॒पाल-मै॑न्द्रं च॒रुं वै॑श्व॒कर्म॒ण-मे॒कक॒पालं ॥ 6

(हरा॑ नि॒हारं-त्रि॑ंशच्च) (A4)

TS 1.8.5.1

सो॒माय॑ पि॒तृम॑ते पु॒रोडा॒शं षट्क॑पालं निर्व॒पति॑ पि॒तृभ्यो॑
बर्हि॒षद्भ्यो॑ धा॒नाः पि॒तृभ्यो॑ ऽग्नि॒ष्वात्ते॒भ्यो ऽभि॒वान्या॑यै दु॒ग्धे
म॒न्थमे॒तत् ते॑ त॒त ये च॒ त्वा-म॒न्वेत॑त् ते पि॒ताम॑ह प्र॒पिता॑म॒ह ये च॒
त्वा॒मन्व॑त्र पि॒तरो॑ यथाभा॒गं म॒न्दध्वं॑ सु॒सन्दृ॑शं त्वा व॒यं म॒घव॑न्
म॒न्दिषी॑महि ।

प्र नू॒नं पू॒र्णव॑न्धुरः स्तु॒तो या॑सि व॒शां अनु॑ ।

यो॒जा न्वि॑न्द्र ते हरी॑ ॥ 7

TS 1.8.5.2

अक्ष॑न्नमी॒मद॑न्त ह्य॒व प्रि॒या अ॒धूष॑त ।

अस्तो॑षत स्व॒भान॑वो वि॒प्रा न॒विष्ट॑या म॒ती ।

यो॒जा न्वि॑न्द्र ते हरी॑ ॥

अक्षन्॑ पि॒तरो ऽमी॑मदन्त पि॒तरो ऽती॑तृपन्त पि॒तरो ऽमी॑मृजन्त पि॒तरः॑ ॥

परे॑त पि॒तरः सो॒म्या गम्भी॑रैः प॒थिभिः॑ पू॒र्व्यैः ।

अथा॑ पि॒तृन्थ् सु॑वि॒दत्रा॑ꣳ अ॒पीत॑ य॒मेन॑ ये स॒धमा॑दं म॒दन्ति॑ ॥

मनो॑ न्वा हु॒वामहे॑ ना॒राश॑ꣳसेन॒ स्तोमे॑न पि॒तृणां॑ च॒ मन्म॑भिः ॥

आ – [ ] 8

TS 1.8.5.3

न ए॒तु मनः॑ पुनः॑ क्र॒त्वे दक्षाय॑ जी॒वसे॑ ॥

ज्योक् च॒ सूर्यं॑ दृ॒शे ॥

पुन॑र्नः पि॒तरो॑ मनो॑ ददा॒तु दै॒व्यो जनः॑ ।

जी॒वं व्रा॑तꣳ स॒चेम॑हि ॥

यद॒न्तरि॑क्षं पृ॒थि॒वीमु॒त द्वां य॑न्मा॒तरं पि॒तरं॑ वा जिहिꣳसि॒म ।

अ॒ग्नि॒र्मा तस्मा॑दे॒नसो॑ गा॒र्हप॑त्यः प्र मुञ्च॒तु दु॒रिता॑ या॒नि च॒कृम॑

करो॒तु मा-म॑ने॒नसं॑ ॥ 9

(ह॒री-म॑न्म॒भिरा-च॑तुश्च॒त्वारिꣳश॑च्च) (A5)

TS 1.8.6.1

प्रति॑पू॒रुष॑मे॒कक॑पा॒लान्निर्व॑पत्ये॒क-म॑तिरि॒क्तं या॑वन्तो गृ॒ह्याः॑
 स्म॒स्तेभ्यः॑ क॒मकरं॑ प॒शूना॑ ऽ श॒र्मासि॑ श॒र्म यज॑मानस्य श॒र्म मे
 य॒च्छैक॑ ए॒व रु॒द्रो न॑ द्वितीयाय तस्थ आ॒खुस्ते॑ रु॒द्र प॒शुस्तं॑ जुषस्वैष
 ते रु॒द्र भा॒गः स॒ह स्व॒स्रा ऽम्बि॑कया तं जुषस्व भेष॒जं ग॒वे ऽश्वा॑य
 पु॒रुषाय॑ भेष॒जमथो॑ अ॒स्मभ्यं॑ भेष॒जं सु॑भेष॒जं - [ ] 10

TS 1.8.6.2

यथा॑ ऽसति ।
 सु॒गं मे॒षाय॑ मे॒ष्या अ॒वांब॑ रु॒द्र-म॑दिम॒ह्यव॑ दे॒वं त्र्य॑ंबकं ।
 यथा॑ नः श्रेय॒सः क॒रद्यथा॑ नो व॒स्यसः॑ क॒रद्यथा॑ नः प॒शुमतः॑
 क॒रद्यथा॑ नो व॒यसा॑ययात् ॥
 त्र्य॑ंबकं य॒जामहे॑ सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टिर्व॑र्द्धनं ।
 उ॒र्वारु॑कमि॒व ब॑न्धनान् मृ॒त्योर् मु॑क्षीय मा ऽमृ॒तात् ॥
 ए॒ष ते रु॒द्र भा॒गस्तं॑ जुषस्व तेना॒वसे॑न प॒रो मू॒जव॑तो ऽती॒ह्य ( )
 व॒तत॑धन्वा पिना॒कह॑स्तः कृ॒त्तिवा॑साः ॥ 11

(सु॒भेष॑ज-मि॒हि त्री॑णि च) (A6)

TS 1.8.7.1

ऐ॒न्द्रा॒ग्नं द्वा॒द॒श॒क॒पा॒लं वै॒श्व॒दे॒वं च॒रु॒मि॒न्द्रा॒य शु॒ना॒सी॒रा॒य पु॒रो॒डा॒शं
 द्वा॒द॒श॒क॒पा॒लं वा॒य॒व्यं प॒यः सौ॒र्य॒मे॒क॒क॒पा॒लं द्वा॒द॒श॒ग॒व॒ सी॒रं दक्षि॒णा
 ऽऽग्ने॒य-म॒ष्टा॒क॒पा॒लं निर्व॑पति रौ॒द्रं गा॒वी॒धु॒कं च॒रु॒मै॒न्द्रं दधि॑ वा॒रु॒णं
 य॒व॒म॒यं च॒रुं व॒हि॒नी धे॒नु॒र्दक्षि॑णा ये दे॒वाः पु॒र॒स्स॒दो ऽग्नि॑ने॒त्रा
 दक्षि॑ण॒स॒दो य॒म॒ने॒त्राः पश्चा॑त्स॒दः स॒वि॒तृ॒ने॒त्रा उत्त॑र॒स॒दो व॒रु॒ण॒ने॒त्रा
 उ॒परि॑ष॒दो बृ॒ह॒स्प॒ति॒ने॒त्रा रक्षो॑ह॒ण॒स्ते नः पा॑न्तु ते नो॑ ऽव॒न्तु

तेभ्यो – [ ] 12

TS 1.8.7.2

न॒म॒स्ते॒भ्यः स्वा॒हा स॒मू॒ढ॒ रक्षः॑ स॒न्द॒ग्ध॒ रक्षः॑ इ॒द॒म॒ह॒ रक्षो॑ ऽभि
 सं द॒हा॒म्य॒ग्नये॑ रक्षो॒घ्ने स्वा॒हा य॒मा॒य स॒वि॒त्रे व॒रु॒णाय॑ बृ॒ह॒स्प॒तये॑
 दु॒व॒स्व॒ते रक्षो॒घ्ने स्वा॒हा प्र॒ष्टि॒वा॒ही रथो॑ दक्षि॒णा दे॒व॒स्य॑ त्वा स॒वि॒तुः
 प्र॒स॒वे ऽश्वि॑नो॒र्बा॒हु॒भ्यां पू॒ष्णो ह॒स्ता॒भ्या॒ रक्ष॑सो व॒धं जु॑होमि ह॒त॒
 रक्षो॑ ऽव॒धि॒ष्म रक्षो॑ यद्व॒स्ते तदक्षि॑णा ॥ 13

(तेभ्यः-पञ्चचत्वारिंशच्च) (A7)

TS 1.8.8.1

धा॒त्रे पु॒रो॒डाशं॑ द्वा॒दश॑क॒पालं॑ निर्व॑पत्यनु॒मत्यै॑ च॒रुꣳ रा॒कायै॑ च॒रुꣳ
 सि॒नीवा॒ल्यै च॒रुं कु॒ह्वै च॒रुं मि॒थुनौ॑ गा॒वौ दक्षि॑णा
 ऽऽग्ना॑वैष्ण॒व-मे॒काद॑शक॒पालं॑ निर्व॑पत्यैन्द्रा॑वैष्ण॒व-मे॒काद॑शक॒पालं॑
 वैष्ण॑वं त्रि॒क॒पालं॑ वा॒मनो॑ व॒ही दक्षि॑णा ऽग्नी॒षोमी॑य-मे॒काद॑शक॒पालं॑
 निर्व॑पतीन्द्रा॒सोमी॑य-मे॒काद॑शक॒पालꣳ सौ॒म्यं च॒रुं ब॒भ्रुर्दक्षि॑णा
 सो॒मापौ॒ष्णं च॒रुं निर्व॑पत्यैन्द्रा॒पौष्णं॑ च॒रुं पौ॒ष्णं च॒रुꣳ श्या॒मो दक्षि॑णा
 वैश्वा॒नरं॑ द्वा॒दश॑क॒पालं॑ निर् ( ) व॑पति हि॒रण्यं॑ दक्षि॑णा वा॒रुणं॑ य॒वम॑यं
 च॒रुम॑श्चो॒दक्षि॑णा । 14 (वैश्वा॒नरं॑ द्वा॒दश॑क॒पालं॑ नि-र॒ष्टौ च) (A8)

TS 1.8.9.1

बा॒र्हस्प॑त्यं च॒रुं निर्व॑पति ब्र॒ह्म॒णो गृ॒हे शि॒तिपृ॑ष्ठो दक्षि॑णैन्द्र-
 मे॒काद॑शक॒पालꣳ रा॒ज॒न्यस्य॑ गृ॒ह ऋ॒षभो॑ दक्षि॑णा ऽऽदि॒त्यं च॒रुं म॒हिष्यै॑
 गृ॒हे धे॒नुर्दक्षि॑णानैर्ऋ॒तं च॒रुं परि॑वृ॒क्त्यै गृ॒हे कृ॒ष्णानां॑ व्री॒हीणां॑
 न॒खनि॑र्भिन्नं कृ॒ष्णा कू॒टा दक्षि॑णा ऽऽग्ने॒यम॑ष्टाक॒पालꣳ से॒नान्यो॑ गृ॒हे
 हि॒रण्यं॑ दक्षि॑णा वा॒रुणं॑ द॒शक॑पालꣳ सू॒तस्य॑ गृ॒हे म॒हानि॑र॒ष्टो दक्षि॑णा

मारु॒तꣳ स॒प्तक॑पालं॒ ग्रा॒म॒ण्यो॑ गृ॒हे पृ॒श्नि॒र्दक्षि॑णा

सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॑कपालं – [ ] 15

TS 1.8.9.2

क्ष॒त्तुर्गृ॒ह उप॑ध्व॒स्तो दक्षि॑णा ऽऽश्चि॒नं द्वि॑क॒पालꣳ सङ्ग्र॑ही॒तुर्गृ॒हे
स॒वा॒त्यौ दक्षि॑णा पौ॒ष्णं च॒रुं भा॑गदु॒घस्य॑ गृ॒हे श्या॒मो दक्षि॑णा रौ॒द्रं
गा॒वीधु॑कं च॒रुम॑क्षा॒वाप॑स्य गृ॒हे श॒बल॑ उ॒द्धारो॑ दक्षि॒णेन्द्रा॑य सु॒त्राम्णे॑
पु॒रोडा॑श-मे॒काद॑शकपालं॒ प्रति॑ निर्व॒पतीन्द्रा॑याꣳहो॒मुचे॑ ऽयं नो॒ राजा॑
वृ॒त्रहा॑ राजा भू॒त्वा वृ॒त्रं व॑द्ध्यान् मै॒त्राबा॑र्हस्प॒त्यं भव॑ति श्वे॒तायै॑
श्वे॒तव॑त्स्यायै दु॒ग्धे स्व॑यंमूर्ते॒ स्वयं॑मथि॒त आज्य॑ आश्व॒त्थे – [ ] 16

TS 1.8.9.3

पा॒त्रे च॑तु॒स्स्र॒क्तौ स्व॑यमवप॒न्नायै॑ शा॒खायै॑ क॒र्णाꣳश्चा॑क॒र्णाꣳश्च
तण्डु॒लान्. वि चि॑नुयाद् ये क॒र्णाः स प॑यसि बा॒र्हस्प॑त्यो ये ऽक॒र्णाः
स आज्ये॑ मै॒त्रः स्व॑यंकृ॒ता वेदि॑र्भवति स्वयन्दि॒नं ब॒र्हिः
स्व॑यंकृ॒त इ॒ध्मः सै॒व श्वे॒ता श्वे॒तव॑त्स्या दक्षि॑णा ॥ 17

([सा॒वि॒त्रं] द्वा॒दश॑कपाल-माश्व॒त्थे त्र॑यस्त्रि॒ंशच्च॑) (A9)

TS 1.8.10.1

अ॒ग्नये॑ गृ॒हप॑तये पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं निर्व॑पति कृ॒ष्णानां॑ व्री॒हीणा॑ꣳ
 सो॒माय॑ वन॒स्पत॑ये श्या॒माकं॑ च॒रुꣳ स॒वित्रे॑ स॒त्यप्र॑सवाय पु॒रोडा॑शं
 द्वा॒दश॑कपाल-मा॒शूनां॑ व्री॒हीणा॑ꣳ रु॒द्राय॑ प॒शुप॑तये गा॒वीधु॑कं च॒रुं
 बृ॒हस्प॑तये वा॒चस्प॑तये नै॒वारं॑ च॒रुमि॑न्द्राय ज्ये॒ष्ठाय॑ पु॒रोडा॑श-
 मेका॑दशकपालं म॒हाव्री॑हीणां मि॒त्राय॑ स॒त्याया ऽऽम्ब॑ानां च॒रुं
 व॑रु॒णाय॑ ध॒र्मप॑तये यव॒मयं॑ च॒रुꣳ स॒विता॑ त्वा प्र॒सवा॑नाꣳ
 सु॒वता॑म॒ग्निर् गृ॒हप॑तीनाꣳ सो॒मो वन॒स्पती॑नाꣳ रु॒द्रः प॒शूनां॑-[ ] 18

TS 1.8.10.2

बृ॒हस्प॑तिर् वा॒चामि॑न्द्रो ज्ये॒ष्ठानां॑ मि॒त्रः स॒त्यानां॑ व॑रु॒णो
 ध॒र्मप॑तीनां ये दे॒वा दे॒वसु॒वः स्थ॑ त इ॒म-मा॑मु॒ष्याय॑ण-म॒नमि॑त्राय
 सु॒वद्ध्वं॑ म॒हते॑ क्ष॒त्राय॑ म॒हत॑ आ॒धिप॑त्याय म॒हते॑ जा॒नरा॑ज्यायैष वो
 भ॒रता॑ रा॒जा सो॒मो ऽस्मा॑कं ब्रा॒ह्मणा॑नाꣳ रा॒जा प्र॑ति॒त्यन्ना॑म
 रा॒ज्य-म॑धायि स्वां त॒नुवं॑ व॑रु॒णो अ॒शि॒श्रेच्छु॑चैर्मि॒त्रस्य॑
 व्र॒त्या अ॒भूमा॑म॒न्महि॑ म॒हत॑ ऋ॒तस्य॑ ना॒म स॒र्वे व्रा॑ता ( )
 व॒रुण॑स्याभू॒वन् वि मि॒त्र ए॒वै-र॑रा॒ति-म॑तारी॒दसू॑षुदन्त य॒ज्ञिया॑ ऋ॒तेन॑

व्यु॑ त्रितो॑ ज॒रिमा॑णं न आ॒नङ् वि॒ष्णोः क्र॒मो ऽसि॑ वि॒ष्णोः॑

क्रान्त॑मसि॒ वि॒ष्णोर्वि॒क्रान्त॑-मसि ॥ 19

(प॒शूनां-व्रा॑ताः-पञ्चविं॑शतिश्च) (A10)

TS 1.8.11.1

अ॒र्थे॒तः स्था॑पां पति॑रसि॒ वृषा॑ ऽस्यू॒र्मिर् वृष॑से॒नो ऽसि॑ व्रज॒क्षितः॑ स्थ

म॒रुता॑मोजः स्थ सूर्य॑वर्चसः स्थ सूर्य॑त्वचसः स्थ मा॒न्दाः स्थ

वा॒शाः स्थ श॑क्वरीः स्थ वि॒श्वभृ॑तः स्थ ज॒नभृ॑तः

स्था॒ग्नेस्ते॑ज॒स्याः स्था॒पामो॑षधी॒ना र॑सः स्था॒पो

दे॒वीर्मधु॑मती-र॒गृह्ण॑न्नूर्ज॒स्वती॑ रा॒जसू॑याय चि॒तानाः॑ ।

याभि॑र्मि॒त्रावरु॑णाव-भ्य॑षि॒ञ्चन् याभि॑-रि॒न्द्र-म॑नय॒न्नत्य॑ ( ) रा॒तीः ॥

रा॒ष्ट्रदाः॑ स्थ रा॒ष्ट्रं द॑त्त स्वाहा रा॒ष्ट्रदाः॑ स्थ रा॒ष्ट्रम॑मुष्मै दत्त ॥ 20

(अ॒त्ये-का॑दश च) (A11)

TS 1.8.12.1

दे॒वीरा॑पः सं मधु॑मतीर्मधु॑मतीभिः सृ॒ज्यध्वं॑ म॒हि वर्चः॑ क्ष॒त्रिया॑य

व॒न्वा॒ना अ॑नाधृ॒ष्टाः सी॒दतो॑र्ज॒स्वती॑र्म॒हि वर्चः॑ क्ष॒त्रिया॑य

दध॑ती॒रनि॑भृष्टमसि वा॒चो ब॑न्धुस्तपो॒जाः सोम॑स्य दा॒त्रम॑सिशु॒क्रा वः
शु॒क्रेणो॑त्पु॒नामि च॒न्द्राश्च॒न्द्रेणामृ॑ता अ॒मृते॑न स्वाहा राज॒सूयाय॑
चि॒तानाः ॥

स॒धमा॑दौ द्यु॒ग्मिनी॒रूर्ज ए॒ता अ॒निभृ॑ष्टा अप॒स्युवो॒ वसानः॑ ।
प॒स्त्यासु॑ च॒क्रे वरु॑णः स॒धस्थ॑मपा॒ञ् शिशु॑र् – [ ] 21

TS 1.8.12.2

मा॒तृत॑मास्वन्तः ॥
क्ष॒त्रस्यो॑ल्बमसि क्ष॒त्रस्य॑ यो॒निर॒स्यावि॑न्नो अ॒ग्निर् गृ॒हप॑तिरावि॒न्न इन्द्रो॑
वृ॒द्धश्च॑वा आ॒विन्नः॑ पू॒षा वि॒श्ववे॑दा आ॒विन्नौ मि॒त्रावरु॑णा
वृ॒तावृ॑धावावि॒न्ने द्या॑वापृथि॒वी धृ॒तव्र॑ते आ॒विन्ना
दे॒व्यदि॑तिर् वि॒श्वरू॑प्यावि॒न्नो ऽय॑मसा॒वामु॑ष्याय॒णो ऽस्यां॑ वि॒श्यस्मिन्
रा॒ष्ट्रे म॑ह॒ते क्ष॒त्राय॑ म॒हत आ॑धिपत्याय म॒हते जा॑नराज्यायैष वो भ॒रता
रा॒जा सोमो॑ ऽस्माकं ब्रा॒ह्मणा॑ना॒ञ् राजे॑न्द्रस्य – [ ] 22

TS 1.8.12.3

वज्रो॑ ऽसि॒ वार्त्र॑घ्नस्त्वया ऽयं वृ॒त्रं व॑द्ध्याच्छत्रु॒बाध॑नाः स्थपा॒त मा
प्र॒त्यज्चं॑ पा॒त मा ति॒र्यज्च॑मन्वज्चं॑ मा पा॒त दि॒ग्भ्यो मा पा॒त वि॒श्वाभ्यो॑

मा ना॒ष्ट्राभ्यः॑ पा॒त हि॒र॒ण्यव॑र्णा-वु॒षसां॑ वि॒रोके॑ ऽयःस्थू॒णा-वु॒दितौ॑
सूर्य॒स्याऽऽ रो॑हतं व॒रुण॑ मि॒त्र ग॒तं त॑तश्चक्षा॒थाम॑दि॒तिं दि॒तिं च ॥ 23

(शि॒शु-रि॒न्द्रस्यै॑-क॒चत्वा॑रि॒शच्च॑) (A12)

TS 1.8.13.1

स॒मि॒धमा॑ ति॒ष्ठ गा॒यत्री॑ त्वा छ॒न्द॒साम॑वतु त्रि॒वृ॒थस्तो॑मो रथ॒न्तर॑
सा॒मा॒ग्नि॒र्दे॒वता॑ ब्र॒ह्म द्र॑विणमु॒ग्रामा॑ ति॒ष्ठ त्रि॒ष्टुप् त्वा छ॒न्द॒साम॑वतु
पञ्च॒द॒शस्तो॑मो बृ॒ह॒थ्सामे॑न्द्रो दे॒वता॑ क्ष॒त्रं द्र॑विणं वि॒राज॑मा ति॒ष्ठ
ज॒गती॑ त्वा छ॒न्द॒साम॑वतु स॒प्त॒द॒शस्तो॑मो वै॒रूप॑ साम॒ मरु॑तो
दे॒वता॑ वि॒ड् द्र॑विण-मु॒दी॒ची॒मा-ति॑ष्ठानु॒ष्टुप् त्वा - [ ] 24

TS 1.8.13.2

छ॒न्द॒सा-म॑व॒त्वेक॑वि॒शः॑ स्तो॒मो वै॒राज॑ साम॒ मि॒त्राव॑रुणौ
दे॒वता॑ ब॒लं द्र॑विण-मूर्द्ध॒वामा॑ ति॒ष्ठ प॒ङ्क्ति॑स्त्वा छ॒न्द॒साम॑वतु
त्रि॒णव॑त्रयस्त्रि॒शौ स्तो॑मौ शा॒क्वरै॑वते सा॒मनी॑ बृ॒ह॒स्पति॑र्दे॒वता॑ वर्चो
द्र॑विण-मी॒दृङ् चा॒न्यादृङ् चै॒तादृङ् च॑ प्र॒ति॒दृङ् च॑ मि॒तश्च॑ स॒मि॒तश्च॑
स॒भराः॑ ।

शु॒क्रज्यो॑तिश्च॒ चि॒त्रज्यो॑तिश्च॒ स॒त्यज्यो॑तिश्च॒ ज्योति॑ष्मा॒ञ्च

स॒त्यश्च॑र्त॒पाश्चा॑ – [ ] 25

TS 1.8.13.3

ऽत्य॑ञ्हाः ।

अ॒ग्नये॑ स्वा॒हा सो॒माय॑ स्वा॒हा स॒वित्रे॑ स्वा॒हा स॒रस्व॑त्यै स्वा॒हा पू॒ष्णे
स्वा॒हा बृ॒हस्प॑तये स्वा॒हेन्द्रा॑य स्वा॒हा घो॑षाय स्वा॒हा इ॒लोका॑य स्वा॒हा
ऽञ्शाय॑ स्वा॒हा भ॒गाय॑ स्वा॒हा क्षे॒त्रस्य॑ प॒तये॑ स्वा॒हा
पृ॒थिव्यै॑ स्वा॒हा ऽन्त॑रि॒क्षाय॑ स्वा॒हा दि॒वे स्वा॒हा सू॒र्याय॑ स्वा॒हा
च॒न्द्रम॑से स्वा॒हा नक्ष॑त्रेभ्यः स्वा॒हा ऽद्भ्यः॑ स्वा॒हौष॑धीभ्यः स्वा॒हा
व॒नस्प॑तिभ्यः स्वा॒हा च॒राच॑रेभ्यः स्वा॒हा प॒रिप्ल॑वेभ्यः स्वा॒हा
स॒रीसृ॑पेभ्यः स्वा॒हा ॥ 26

(अ॒नुष्टु॑प्त्व॒-र्त॒पाश्च॑ – स॒रीसृ॑पेभ्यः स्वा॒हा) (A13)

TS 1.8.14.1

सोम॑स्य॒ त्विषि॑रसि॒ तवे॑व मे॒ त्विषि॑र्भूया-द॒मृत॑मसि॒ मृत्यो॑र्मा पाहि
दि॒द्योन्मा॑ पा॒ह्यवै॑ष्टा द॒न्दशू॑का॒ निर॑स्तं नमु॒चेः शि॑रः ॥
सोमो॑ रा॒जा व॑रु॒णो दे॒वा ध॑र्म॒सुव॑श्च॒ ये ।

ते ते वाच॑ सुवन्तां॑ ते ते प्राण॑ सुवन्तां॑ ते ते चक्षुः॑ सुवन्तां॑ ते ते
श्रोत्र॑ सुवन्ता॑ सोमस्य॑ त्वा द्युम्नेनाभि॑ षिञ्चाम्यग्ने – [ ] 27

TS 1.8.14.2

स्तेजसा॑ सूर्यस्य॑ वर्च॑सेन्द्रस्येन्द्रि॑येण मित्रावरुणयोर्वी॑र्येण
मरुता॑मोजसा॑ क्षत्राणां॑ क्षत्रपतिरस्यति॑ दिवस्पाहि
समाववृ॑त्रन्न-धरागुदीची-रहिं॑ बुद्धि॑नयमनु॑ सञ्चरन्तीस्ताः
पर्वतस्य॑ वृषभस्य॑ पृष्ठे नावश्चरन्ति॑ स्वसिच॑ इयानाः ॥
रुद्र॑ यत्ते **क्रयी** परं॑ नाम तस्मै॑ हुतमसि॑ यमेष्टमसि॑ ।
प्रजापते॑ न त्वदेतान्यन्यो विश्वा॑ जातानि॑ परि ता ( ) बभूव ।
यत्कामास्ते॑ जुहुमस्तन्नो॑ अस्तु वय॑ स्याम॑ पतयो॑ रयीणाम् ॥ 28

(अग्ने-स्तै-कादश च) (A14)

TS 1.8.15.1

इन्द्रस्य॑ वज्रो॑ ऽसि॑ वार्त्रघ्नस्त्वया॑ ऽयं वृ॑त्रं वद्ध्यान्
मित्रावरुणयोस्त्वा॑ प्रशास्त्रोः॑ प्रशिषा॑ युनज्मि॑ यज्ञस्य॑ योगेन॑
विष्णोः॑ क्रमो॑ ऽसि॑ विष्णोः॑ क्रान्तमसि॑ विष्णोर्विक्रान्तमसि॑ मरुतां॑

प्र॒सवे॑ जेष॒माप्तं॑ म॒नः स॒म॒ह॒मिन्द्रि॑येण वी॒र्ये॑ण प॒शूनां॑ म॒न्युर॑सि तवे॒व
मे म॒न्युर्भू॑यान्नमो॑ मा॒त्रे पृ॑थि॒व्यै मा ऽहं॑ मा॒तरं॑ पृथि॒वीꣳ
हिꣳसि॒षं मा – [ ] 29

TS 1.8.15.2

मां मा॒ता पृ॑थि॒वी हिꣳसी॒दिय॑द॒स्यायु॑-र॒स्यायु॑र्मे धे॒ह्वर्ग॑स्यूर्जं मे धेहि
यु॒ङ्क्षु॑सि॒ वर्चो॑ ऽसि॒ वर्चो॑ मयि धे॒ह्यग्न॑ये गृ॒हप॑तये स्वाहा सोमा॒य
व॒नस्प॑तये स्वाहेन्द्र॒स्य ब॑लाय स्वाहा म॒रुता॑मोजसे स्वाहा हꣳसः
शु॒चिष॑द् वसु॒रन्तरि॑क्ष-स॒द्धो॒ता वेदि॑षदतिथिर्दु॒रोण॑सत् ।
नृ॒षद् व॑र॒सदृ॑त॒सद् व्यो॑म॒सद॑ब्जा गो॒जा ऋ॑त॒जा ( )
अ॒द्रि॒जा ऋ॑तं बृ॒हत् ॥ 30

(हिꣳसि॒षं म-॒र्त॒जा-स्त्री॑णि च) (A15)

TS 1.8.16.1

मि॒त्रो ऽसि॒ वरु॑णो ऽसि॒ स॒म॒हं वि॒श्वैर्दे॑वैः क्ष॒त्रस्य॑ ना॒भिर॑सि क्ष॒त्रस्य॑
यो॒निर॑सि स्यो॒नामा सी॑द सु॒षदा॑मा सी॒द मा त्वा हिꣳसी॒न्मा मा
हिꣳसी॒न्नि ष॑साद धृ॒तव्र॑तो वरु॒णः प॒स्त्या॑स्वा सा॒म्राज्या॑य सु॒क्रतु॑र्

ब्रह्मा(३)न् त्व॑ राजन् ब्रह्मा ऽसि सविता ऽसि सत्यस॑वो ब्रह्मा(३)न्
त्व॑ राजन् ब्रह्मा ऽसीन्द्रो ऽसि सत्यौजा – [ ] 31

TS 1.8.16.2

ब्रह्मा(३)न् त्व॑ राजन् ब्रह्मा ऽसि मि॒त्रो ऽसि सु॒शेवो ब्रह्मा(३)न् त्व॑
राजन् ब्रह्मा ऽसि वरु॑णो ऽसि सत्यध॑र्मेन्द्रस्य वज्रो ऽसि वार्त्र॑घ्नस्तेन
मे र॒द्ध्य दि॒शो ऽभ्यय॑ राजा ऽभू॒थ सु॒श्लोकाँ(४) सुम॑ङ्ग॒लाँ(४)
सत्य॑राजा(३)न् ।

अपां न॒प्त्रे स्वा॒होर्जो न॒प्त्रे स्वा॒हा ऽग्नये॑ गृ॒हप॑तये स्वाहा ॥ 32

॥
(सत्यौजा-श्चत्वारि॑ंशच्च) (A16)

TS 1.8.17.1

आ॒ग्नेय॑म॒ष्टाक॑पालं निर्व॑पति हि॒र॒ण्यं दक्षि॑णा सा॒र॒स्वतं च॒रुं
व॑त्स॒तरी दक्षि॑णा सा॒वि॒त्रं द्वा॒द॒शक॑पाल-मु॒प॒ध्व॒स्तो दक्षि॑णा पौ॒ष्णं
च॒रुं श्या॑मो दक्षि॑णा बा॒र्ह॒स्प॒त्यं च॒रुं शि॑तिपृ॒ष्ठो
दक्षि॑णैन्द्र-मे॒का॒द॒शक॑पाल-मृ॒ष॒भो दक्षि॑णा वा॒रु॒णं द॒शक॑पालं
महा॑नि॒र॒ष्टो दक्षि॑णा सौ॒म्यं च॒रुं ब॒भ्रु॒र्दक्षि॑णा त्वा॒ष्ट्रम॑ष्टाक॑पालं

शु॒ण्ठो दक्षि॑णा वै॒ष्णवं त्रि॑क॒पालं वा॒मनो दक्षि॑णा ॥ 33

(आ॒ग्नेय॑ꣳ हि॒रण्य॑ꣳ सा॒रस्व॑तं-द्वि॒चत्वा॑रिꣳशत्) (A17)

TS 1.8.18.1

स॒द्यो दी॑क्षयन्ति स॒द्यः सोमं॑ क्री॒णन्ति पु॑ण्डरि॒स्रजां प्र य॑च्छति
द॒शभि॑र्व॒त्सत॑रैः सोमं॑ क्री॒णाति द॑श॒पेयो भ॑वति श॒तं ब्रा॑ह्म॒णाः
पि॒बन्ति स॑प्तद॒शꣳ स्तो॒त्रं भ॑वति प्रा॒काशा॑व॒ध्वर्य॑वे द॒दाति
स्रज॑-मु॒द्गात्रे रु॒क्मꣳ हो॒त्रे ऽश्वं॑ प्र॒स्तोतृ॑प्रति॒हर्तृ॑भ्यां॒द्वाद॑श प॒ष्ठौही॑र्
ब्र॒ह्मणे॑ व॒शां मै॑त्राव॒रुणा॑य॒र्षभं॑ ब्रा॒ह्मणा॑च्छꣳसि॒ने वा॑स॒सी
ने॒ष्टापो॑तृ॒भ्याꣳ स्थू॑रि यवा॒चित-म॑च्छावा॒काया॑न॒ड्वाह॑-म॒ग्नीधे॑ भा॒र्गवो
हो॒ता भ॑वति श्राय॒न्तीयं॑ ब्र॒ह्मसा॑मं भ॑वति वा॒रव॑न्तीय- ( )

-म॒ग्निष्टो॑मसा॒मꣳ सा॒रस्व॑ती-र॒पो गृ॑ह्णाति ॥ 34

(वा॒रव॑न्तीयं॑ च॒त्वारि॑ च) (A18)

TS 1.8.19.1

आ॒ग्नेय॑म॒ष्टाक॑पालं निर्व॑पति हि॒रण्यं दक्षि॑णै॒न्द्र-मे॑काद॒शक॑पालमृष॒भो
दक्षि॑णा वै॒श्वदे॑वं च॒रुं पि॒शङ्गी प॒ष्ठौही॑ दक्षि॑णा मै॒त्राव॑रु॒णी-मा॒मिक्षां॑
व॒शा दक्षि॑णा बा॒र्हस्प॑त्यं च॒रुꣳ शि॑तिपृ॒ष्ठो दक्षि॑णा ऽऽदि॒त्यां म॒लु॒हां

ग॒र्भिणी॒मा ल॑भते॒ मारु॒तीं पृ॒श्निं प॒ष्ठौही॑-म॒श्विभ्यां॑ पू॒ष्णे पु॒रोडा॑शं
 द्वा॒दश॑क॒पालं॒ निर्व॑पति॒ सर॑स्वते सत्य॒वाचे॑ च॒रुः स॑वि॒त्रे
 सत्य॑प्रस॒वाय पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑क॒पालं तिसृ॑धन्वः
 शु॒ष्कदृ॒तिर् दक्षि॑णा ॥ 35

(आ॒ग्नेय॑ः हि॒रण्य॑मै॒न्द्रमृ॑ष॒भो वै॒श्वदे॑वं पि॒शङ्गी॑

बा॒र्हस्प॑त्यः-स॒प्तच॑त्वारि॒ंशत्) (A19)

TS 1.8.20.1

आ॒ग्नेय॑म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति सौ॒म्यं च॒रुः सा॑वि॒त्रं द्वा॒दश॑क॒पालं
 बा॒र्हस्प॑त्यं च॒रुं त्वा॒ष्ट्रम॒ष्टाक॑पालं वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑क॒पालं दक्षि॑णो
 रथ॑वाहनवा॒हो दक्षि॑णा सा॒रस्व॑तं च॒रुं निर्व॑पति पौ॒ष्णं च॒रुं मै॒त्रं च॒रुं
 वा॒रुणं॑ च॒रुं क्षै॒त्रप॑त्यं च॒रुमा॑दित्यं च॒रुमु॑त्तरो रथ॑वाहनवा॒हो
 दक्षि॑णा ॥ 36

(आ॒ग्नेय॑ः सौ॒म्यं बा॒र्हस्प॑त्यः-च॒तुस्त्रि॑ंशत्) (A20)

TS 1.8.21.1

स्वा॒द्वीं॑ त्वा॒ स्वा॒दुना॑ ती॒त्रां ती॒त्रेणा॒मृता॑म॒मृते॑न सृ॒जामि॑ स॒सोमे॑न
सोमो॑ ऽस्य॒श्विभ्यां॑ पच्य॒स्व सर॑स्वत्यै पच्य॒स्वेन्द्रा॑य सु॒त्राम्णो॑ पच्य॒स्व
पुना॑तु ते परि॒स्रुत॑ सोम॒सूर्य॑स्य दुहि॒ता ।
वा॒रेण॑ श॒श्वता॑ तना॒ ॥

वा॒युः पू॒तः प॒वित्रे॑ण प्र॒त्यङ् ख॒सोमो॑ अति॒द्रुतः॑ ।
इन्द्र॑स्य यु॒ज्यः सखा॑ ॥

कु॒विद॑ङ्ग यवम॒न्तो य॑वं चि॒द्यथा॑ दान्त्यनु॒पूर्वं॑ वि॒यूय॑ ।
इहे॑हैषां कृणुत॒ भोज॑नानि ( ) ये ब॒र्हिषो॑ नमो॒वृक्तिं॑ न ज॒ग्मुः॑ ॥
आ॒श्विनं॑ धू॒म्रमा॑ ल॒भते॑ सा॒रस्व॑तं मे॒षमै॑न्द्रमृ॒षभ॑-मै॒न्द्र-
मेका॑दशकपालं॒ निर्व॑पति सा॒वित्रं॑ द्वा॒दश॑कपालं॒ वारु॑णं दश॒ कपाल॑
सोम॑प्रतीकाः पि॒तर॑स्तृष्णुत॒ वड॑बा दक्षि॒णा ॥ 37

(भोज॑नानि-षड्विंशतिश्च) (A21)

TS 1.8.22.1

अ॒ग्नावि॑ष्णू म॒हि तद्वा॑ म॒हित्वं॑ वी॒तं घृ॑तस्य गु॒ह्यानि॑ नाम॒ ।
दमे॑दमे स॒प्त र॒त्ना द॑धाना॒ प्रति॑ वां जि॒ह्वा घृ॑तमा च॒रण्येत्॑ ॥

अ॒ग्ना॒विष्णू॑ म॒हि॒ धाम॑ प्रि॒यं वाँ॑ वी॒थो घृ॒तस्य॑ गु॒ह्या जु॒षा॒णा ।
दमे॑दमे सु॒ष्टुती॑र्वावृ॒धाना॑ प्र॒ति वां जि॒ह्वा घृ॒तमु॑च्चर॒ण्येत् ॥
प्र णो॑ दे॒वी सर॑स्वती वा॒जेभि॑र्वाजिनीवती ।
धी॒ना-म॒वि॒त्र्यव॑तु ।

आ नो॑ दि॒वो बृ॒हतः॑ – [ ] 38

TS 1.8.22.2

पर्व॑तादा सर॒स्वती॑ यज॒ता ग॒न्तु य॒ज्ञं ।
हवं॑ दे॒वी जु॒जुषा॑णा घृ॒ताची॑ श॒ग्मां नो॒ वाच॑मु॒शती॑ शृ॒णोतु॑ ॥
बृ॒हस्प॑ते जु॒षस्व॑ नो ह॒व्यानि॑ वि॒श्वदे॒व्य ।
रास्व॑ रत्नानि दा॒शुषे॑ ॥
ए॒वा पि॒त्रे वि॒श्वदे॑वाय वृ॒ष्णे य॒ज्ञैर्वि॑धेम नम॒सा ह॒विर्भिः॑ ।
बृ॒हस्प॑ते सु॒प्रजा॑ वी॒रव॑न्तो वय॑ꣳ स्याम॒ पत॑यो रयी॒णां ॥
बृ॒हस्प॑ते अ॒ति य॒दर्यो॑ अ॒र्हाद् द्यु॒मद्वि॑भाति क्र॒तुम॑ज्जनेषु ।
यद् दी॒दय॑च्छवस- [ ] 39

TS 1.8.22.3

त॒प्रजा॑त तद॒स्मासु॑ द्र॒विणं॑ धेहि चि॒त्रं ।
आ नो॑ मि॒त्रावरु॑णा घृ॒तैर्गव्यू॑ति-मु॒क्षतं॑ ।
म॒ध्वा रजा॑सि सु॒क्रतू॑ ॥
प्र बा॒हवा॑ सि॒सृतं॑ जी॒वसे॑ न आ नो॑ गव्यू॑ति-मु॒क्षतं॑ घृ॒तेन॑ ।
आ नो॑ जने॑ श्रव॒यतं॑ यु॒वाना॑ श्रु॒तं मे॑ मि॒त्रावरु॑णा ह॒वेमा॑ ॥
अ॒ग्निं वः॑ पू॒र्व्यं गि॒रा दे॒वमी॑डे वसू॒नां ।
स॒पर्य॑न्तः पु॒रुप्रि॒यं मि॒त्रं न॑ क्षे॒त्रसा॑ध॒सं ॥

मक्षू दे॒वव॑तो रथः – [ ] 40

TS 1.8.22.4

शू॒रो वा पृ॒थ्सु॑ का॒सु चि॑त् ।
दे॒वानां॑ य॒ इन्म॑नो यज॒मान॑ इ॒यक्ष॑त्यभी॒दय॑ज्वनो भुवत् ॥
न यज॑मान रि॒ष्यसि॑ न सु॒न्वान॑ न दे॒वयो॑ ॥
अस॑दन्न सु॒वीर्य॑मु॒त त्यदा॑श्चश्चि॒यं ॥
नकि॑ष्टं कर्म॑णा न॒शन्न॑ प्र योष॑न्न योष॒ति ॥

उप॑ क्षर॑न्ति सि॒न्धवो॑ मयो॒भुव॑ ई॒जानं॑ च य॒क्ष्यमाणं॑ च धे॒नवः॑ ।

पृ॒णन्तं॑ च प॒पुरिं॑ च – [ ] 41

TS 1.8.22.5

श्रव॑स्यवो घृ॒तस्य॑ धा॒रा उप॑ यन्ति वि॒श्वतः॑ ॥

सोमा॑रुद्रा वि वृ॒हतं॑ वि॒षूची॑ममी॒वा या नो॑ गय॑-मावि॒वेश॑ ।

आ॒रे बा॑धेथां निर्ऋ॑तिं प॒राचैः॑ कृ॒तं चि॒देनः॑ प्र मु॒मुक्त॑-म॒स्मत् ॥

सोमा॑रुद्रा यु॒व-मे॒तान्य॒स्मे वि॒श्वा त॒नूषु॑ भे॒षजा॑नि ध॒त्तं ।

अ॒व स्य॑तं मु॒ञ्चतं॑ य॒न्नो अ॒स्ति त॒नूषु॑ ब॒द्धं कृ॒तमे॒नो अ॒स्मत् ॥

सोमा॑पूषणा ज॒नना॑ रयी॒णां ज॒नना॑ दि॒वो ज॒नना॑ ( ) पृ॒थि॒व्याः ।

जा॒तौ वि॒श्वस्य॑ भु॒वनस्य॑ गो॒पौ दे॒वा अ॒कृ॒ण्वन्न॒मृत॑स्य नाभिं॑ ॥

इ॒मौ दे॒वौ जा॑यमानौ जुषन्ते॒मौ तमा॑ँसि गू॒हता॑-म॒जु॒ष्टा ।

आ॒भ्यामिन्द्रः॑ प॒क्वमा॒मास्व॒न्तः सो॒मापू॒षभ्यां॑ ज॒नदु॒स्रिया॑सु ॥ 42

(बृ॒हतः-श॑वसा-रथः-प॒पुरिं॑ च-दि॒वो ज॒नना॑-पञ्चविं॑शतिश्च)

(A22)

=====

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 22 Anuvaakams :-

अ॒नु॒म॒त्या-आ॒ग्ने॒य-मै॒न्द्रा॒ग्नम॒ग्नये॒-सो॒मा॒य-प्र॒ति॒पू॒रुष॒-मै॒न्द्रा॒ग्नं-
धा॒त्रे॒बा॒र्ह॒स्प॒त्य-म॒ग्नये॒-ऽर्थे॒तो-दे॒वीः-स॒मि॒ध॒-सो॒म॒स्ये-न्द्र॒स्य॒-मि॒त्र-
आ॒ग्ने॒य॒-स॒द्य-आ॒ग्ने॒य-मा॒ग्ने॒य॒-स्वा॒द्वीं त्वा-ऽना॒वि॒ष्णू-
द्वा॒वि॒श॒तिः ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(अ॒नु॒म॒त्यै-य॒थाऽस॒ति-दे॒वी॒रा॒पो-मि॒त्रो॒ऽसि॒-शू॒रो वा-
द्वि॒च॒त्वा॒रि॒श॒त् ।)

First and Last Padam of Eighth Prasnam :-

(अ॒नु॒म॒त्या-उ॒स्रि॒या॒सु ।)

Kanda Korvai with starting Padams of Eight Prasnas of Kandam 1 :-

(इ॒ष-आ॒पो-दे॒व॒स्या-ऽऽद॒दे-दे॒वा॒सु॒राः-सं त्वा-पा॒क॒य॒ज्ञ-
म॒नु॒म॒त्यै ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

अष्टमः प्रश्नः समाप्तः ॥

॥ इति प्रथमं काण्डं ॥

Summary break up of padam – In Kaandam1, Prasnam 1 to 8

Particulars		Example (in Pada PaaTam)	No. of Padams as per Pada PaaTam
सामान्य पदानि	Ord	इषे । त्वा । ऊर्जे ।	12862
उपसर्ग पदानि	PRE	एति = (आ+इति) । उपेति = (उप+इति) । प्रेति = (प्र+इति) ।	1042
वेष्टन पदानि	PS	उपायवः = उपायव इत्युप - आयवः । बाहुभ्याम् = बाहुभ्यामिति बाहु - भ्याम्) ।	2534
प्रग्रह पदानि	PG	ते = (ते इति) । त्वे = (त्वे इति) । चक्षुषी = (चक्षुषी इति) । विष्णो = विष्णो इति ।	96
प्रग्रह वेष्टन पदानि	PGS	अधिषवणे = अधिषवणे इत्यधि - सवने । इन्द्राग्री = इन्द्राग्री इतीन्द्र - अग्री	38
Total Padams in entire Kaandam 1			16572

=

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 1

	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	14	28	1530
Prasna 2	14	34	1690
Prasna 3	14	31	1567
Prasna 4	46	54	1810
Prasna 5	11	51	2717
Prasna 6	12	51	2509
Prasna 7	13	51	2655
Prasna 8	22	42	2094
	146	342	16572